

Kasutusjuhend

NOKIA
Nseries

Nokia N81-3

1. väljaanne, ET

CE0434 ⓘ

VASTAVUSKINNITUS

Käesolevaga kinnitab NOKIA CORPORATION seadme RM-223 vastavust direktiivi 1999/5/EÜ põhinõuetele ja nimetatud direktiivist tulenevatele teistele asjakohastele sätetele. Vastavuskinnituse (Declaration of Conformity) koopia leiate aadressilt http://www.nokia.com/phones/declaration_of_conformity/.
© 2007, Nokia. Kõik õigused on reserveeritud.

Nokia, Nokia Connecting People, N-Gage, Nseries, N81, Navi ja Visual Radio on Nokia Corporationi kaubamärgid või registreeritud kaubamärgid. Nokia tune on Nokia Corporationi helimärk. Teised siinmainitud toote- ja firmanimed võivad olla nende omanike vastavad kaubamärgid või ärinimed.

Käesoleva dokumendi sisu osaline või täies mahus reprodutseerimine, edastamine, levitamine või salvestamine mis tahes vormis ilma Nokia eelneva kirjaliku loata on keelatud.

symbian

This product includes software licensed from Symbian Software Ltd © 1998-2007. Symbian and Symbian OS are trademarks of Symbian Ltd.

Java
POWERED

Java™ and all Java-based marks are trademarks or registered trademarks of Sun Microsystems, Inc.

US Patent No 5818437 and other pending patents. T9 text input software Copyright © 1997-2007. Tegic Communications, Inc. All rights reserved. Portions of the Nokia Maps software are copyright © 2007 The FreeType Project. All rights reserved.

This product is licensed under the MPEG-4 Visual Patent Portfolio License (i) for personal and noncommercial use in connection with information which has been encoded in compliance with the MPEG-4 Visual Standard by a consumer engaged in a personal and noncommercial activity and (ii) for use in connection with MPEG-4 video provided by a licensed video provider. No license is granted or shall be implied for any other use. Additional information, including that related to promotional, internal, and commercial uses, may be obtained from MPEG LA, LLC. See <<http://www.mpegla.com>>.

Käesolevale tootele kehtib litsents MPEG-4 Visual Patent Portfolio License (i) ning toode on mõeldud isiklikuks ning mitteäriliseks kasutamiseks, kui tegemist on informatsiooniga, mis on kodeeritud vastavalt standardile MPEG-4 Visual Standard ning mida tarbija kasutab isiklikuks mitteäriliseks otstarbeks, ja (ii) kasutamiseks koos MPEG-4 videoga, mille tarnijaks on litsentsitud videotarnija. Mis tahes muul otstarbel kasutamiseks ei kehti ega rakendu ükski litsents. Täiendav teave, sealhulgas reklaami-, ettevõttesisese ja ärikasutusega seotud info on saadaval MPEG LA, LLC-s. Vaadake <<http://www.mpegla.com>>.

Nokia töösuunaks on pidev arendustöö. Nokia jätab endale õiguse paranduste ja muudatuste tegemiseks käesolevas dokumendis kirjeldatud toodete osas ilma sellekohase eelteavituse ta.

KOHALDATAVA SEADUSEGA MAKSIMAALSELT LUBATUD MÄÄRAL EI VASTUTA NOKIA EGA ÜKSKI TEMA SIDUSETTEVÕTETEST MITTE ÜHELGI JUHUL MIS TAHES KAOTSILÄINUD ANDMETE EGA SAAMATAJÄÄNUD TULU, MIS TAHES SPETSIAALSETE, ETTEENÄGEMATUTE, JÄRELDUSLIKE EGA KAUDSETE KAHJUDE EEST, SÕLTUMATA NENDE TEKIMISE VIISIST.

SELLE DOKUMENDI SISU ON ÄRA TOODUD „NAGU ON“. KUI SEADUS EI MÄÄRA TEISITI, EI ANTA KÄESOLEVA DOKUMENDI ÕIGUSE, USALDATAVUSE VÕI SISU SUHTES MINGEID GARANTIISID, EI OTSESEID EGA KAUDSEID, SEALHULGAS, KUID MITTE AINULT, KAUDSEID GARANTIISID KAUBANDUSLIKU SOBIVUSE VÕI OTSTARBESOBIVUSE SUHTES. NOKIA JÄTAB ENDALE ÕIGUSE MIS TAHES HETKEL MUUTA KÄESOLEVAT DOKUMENTI VÕI SEE TÜHISTADA ILMA SELLEST EELNEVALT TEAVITAMATA.

Teatud toodete ja rakenduste ning teenuste kättesaadavus võib piirkonniti erineda. Lisateavet, sh teavet keelevalikute kohta, küsige oma lähimalt Nokia edasimüüjalt. Ekspordijärelevalve

Käesolev seade võib sisaldada tooteid, tehnoloogiaid või tarkvara, millele rakenduvad USA ja teiste riikide ekspordiseadused. Seadusevastane väljavedu on keelatud. FCC/INDUSTRY CANADA TEAVE

Teie seade võib põhjustada häireid tele- või raadiosignaalid (näiteks telefoni kasutamisel neid signaale vastuvõtva seadme läheduses). Kui neid häireid ei kõrvaldata, võib FCC või Industry Canada telefoni kasutamise keelata. Vajadusel võtke abi saamiseks ühendust kohaliku teeninduskeskusega. Käesolev seade on kooskõlas FCC määrustiku 15. osaga. Seadme töö peab vastama kahele tingimusele: (1) seade ei tohi põhjustada kahjulikke häireid, (2) seade peab kõik häired vastu võtma, sealhulgas ka häired, mis võivad põhjustada seadme töös tõrkeid. Kõik seadmele ilma Nokia heakskiiduta tehtud muudatused ja modifikatsioonid võivad muuta seadme kasutamise võimaliku.

Seadme juurde kuuluvate kolmanda osapoolse rakenduste autorid ja omanikud võivad olla Nokiast eraldi tegutsevad füüsilised või juriidilised isikud. Nokiad ei ole kolmandate isikute rakenduste suhtes mingeid autoriõigusi ega intellektuaalomandi õigusi. Seetõttu ei vastuta Nokia lõppkasutaja tugiteenuste, rakenduste töökindluse ega rakenduses või selle dokumentatsioonis esitatud andmete eest. Nokia ei anna kolmandate isikute rakendustele mingit garantiid.

RAKENDUSI KASUTADES OLETE TEADLIK, ET NEED ON VASTU VÕETUD SELLISENA „NAGU ON“, ILMA IGASUGUSE OTSESE VÕI KAUDSE GARANTIITA, KEHTIVATE SEADUSTEGA MAKSIMAALSE LUBATUD MÄÄRANI. LISAKS SELLELE OLETE TEADLIK, ET NOKIA EGA NOKIA KONTSERNI KUULUVAD ETTEVÕTTED EI ANNA MINGEID OTSESEID EGA KAUDSEID KINNITUSI EGA TAGATISI, SEALHULGAS, KUID MITTE AINULT, KAUBANDUSLIKU SOBIVUSE KOHTA VÕI TEATUD OTSTARBEL KASUTAMISE KOHTA EGA KA SELLE KOHTA, ET RAKENDUSED EI RIKU KOLMANDATE ISIKUTE PATENTE, AUTORIÕIGUSI, KAUBAMÄRKE EGA TEISI ÕIGUSI.

1. väljaanne, ET

Tere!

Mudeli number: Nokia N81-3. Edaspidi viidatakse sellele mudelile nimega Nokia N81.

Seade Nokia N81 on kaasaskantav meelelahutuskeskus.

Selle elegantse ja stiilse seadmega saate nautida kvaliteetset muusikat ja mängu. Suurepärast helikvaliteeti pakkuval seadmel on üliselge 2,4-tolline ekraan ning spetsiaalsed multimeediumi- ja mängimisklahvid.

Seadmega Nokia N81 saate oma lemmikmuusikat kuulata ka kodust eemal. Nokia muusikapood* pakub sirvimiseks ja ostmiseks enam kui miljonit muusikapala. Seadmest N81 saate seda teha raadioliidese kaudu, kodus aga otse ühilduvast arvutist. Kui olete juhtmetega jändamisest tüdinud, saate ühilduvad stereokõrvaklapid ühendada Bluetoothi kaudu.

Spetsiaalsed mängimisklahvid muudavad kvaliteetsete mobiilmängude mängimise ülimumavaks ning suurepärase graafika viib meelelahutuse hoopis uuele tasemele.

Multimeediumimenüü kaudu pääsete failidele otse juurde ning saate hõlpsalt ja kiiresti sisu sirvida. Nutikas klahvivalgustus toob klahvid esile alles siis, kui te neid vajate.

Hakake aga proovima!

* Et kontrollida, kas Nokia muusikapood on teie riigis saadaval, külastage veebisaiti www.nokia.com/music.

Sisukord

Tere!.....	4
Ohutuse tagamine	8
Tugiteenused	11
Abi.....	11
Alustamine	11
Lisarakendused	11
Nokia tugiteenused ja kontaktteave.....	11
Teie Nokia N81	12
Tervitusküla	12
Seaded	12
Sisu ülekandmine mõnest muust seadmest.....	12
Tähtsamad tähised	14
Navi™-juhtnupp.....	15
Multimeediumimenüü.....	15
Energiasäästja olekutuli	15
Helitugevuse ja valjuhääldi reguleerimine.....	16
Peakomplekt.....	16
Aku kasutusea pikendamine.....	17
Kaardid	17

Laadi alla!.....	17
Tarkvarauuendused.....	17
Muusika	19
Muusikapleier	19
Nokia muusikapood	23
Raadio.....	24
Nokia taskuhääling.....	26
Mängud.....	31
Kontaktid (telefoniraamat)	32
Nimede ja numbrite salvestamine ja muutmine	32
Kontaktikirjete kopeerimine	33
Helina lisamine kontaktile.....	34
Rühmade loomine	34
Sõnumid.....	35
Teksti kirjutamine.....	36
Sõnumite kirjutamine ja saatmine.....	36
Saabunud sõnumite kaust – sõnumite vastuvõtmine	37
Postkast.....	38

Sõnumite kuulamine	40
SIM-kaardi sõnumite vaatamine	40
Sõnumiseaded	41

Galerii45

Failide vaatamine ja sirvimine.....	45
Prindikorv	47
Albumid.....	47
Piltide töötlemine	47
Videoklippide töötlemine.....	48
Slaidiseanss.....	50
Esitlused.....	50
Pildi printimine	51
Veebi kaudu printimine.....	51
Võrgu kaudu jagamine.....	52
Koduvõrk ja Galerii	52

Kaamera.....54

Pildistamine	54
Sarivõtete tegemine	59
Enda pildistamine – viitpäästik	59
Nõuandeid heade fotode tegemiseks.....	60
Videote salvestamine	60

Veeb64

Veebi sirvimine.....	64
----------------------	----

Ühenduse turvalisus.....	67
Järjehoidjavaade.....	67
Ühenduse katkestamine	68
Seaded.....	68

Vahendid.....70

Failihaldur	70
Mälukaardid.....	70
Häälkäsklused.....	71

Ühendused72

Traadita side kohtvõrk	72
Bluetooth-ühenduvus	74
Ühendusehaldur	78
USB.....	78
Ühendused arvutiga	79
Seadmehaldur	79
Koduvõrk.....	80
Juhtmeta klaviatuur	83
Sünkroonimine.....	83

Rakendused84

Kell	84
Kalkulaator.....	85
Märkmik.....	85
Rakendusehaldur	85

Kalender	87
Salvesti	88
RealPlayer	88
Adobe Flash Player	89
IM – vahetu sõnumside	90
Nokia Lifeblog	93
Digitaalõiguste haldus	96
Adobe Reader	97
Teisendaja	98

Seadme isikupärastamine 99

Profiilid – helinate seadmine	99
3D-helinad	100
Seadme ilme muutmine	101
Aktiivne ooterežiim	101

Helistamine..... 103

Tavakõned	103
Videokõned	109
Video ühisvaatamine	110

Kõne vastuvõtmine ja kõnest keeldumine	112
Logi	113

Seaded 116

Üldseaded	116
Telefon	122
Ühendus	124
Rakendused	128

Tõrkeotsing:

küsimused ja vastused 129

Akuteave..... 133

Täis- ja tühjakslaadimine	133
Juhtnöörid Nokia originaalaku kindlakstegemiseks	133

Hooldus ja korrashoid..... 135

Täiendav ohutusteave..... 137

Register..... 140

Ohutuse tagamine

Lugege läbi järgmised lihtsad juhtnöörid. Juhendite mittejärgimine võib olla ohtlik või seadusevastane. Täiendavat teavet leiate täielikust kasutusjuhendist.

OHUTU SISSELÜLITAMINE Ärge lülitage telefoni sisse, kui mobiiltelefoni kasutamine on keelatud või kui see võib tekitada häireid või ohtlikke olukordi.

OHUTU LIIKLEMINE Järgige kõiki kohalikke seadusi. Mõlemad käed peavad olema vabad auto juhtimise jaoks. Sõiduki juhtimisel tuleb esmajoones mõelda liiklusohutusele.

HÄIRINGUD Kõiki mobiilsideseadmeid võivad mõjutada häired, mis põhjustavad tõrkeid seadme töös.

HAIGLAS LÜLITAGE SEADE VÄLJA Järgige kõiki piiranguid. Meditsiiniaparatuuri läheduses lülitage seade välja.

LENNUKIS LÜLITAGE SEADE VÄLJA Järgige kõiki piiranguid. Mobiilsidevahendid võivad tekitada häireid lennuki juhtimissüsteemides.

TANKLAS LÜLITAGE SEADE VÄLJA Ärge kasutage seadet tanklas. Ärge kasutage seadet kütuse ega kemikaalide lähedal.

LÕHKAMISTÖÖDE PIIRKONNAS LÜLITAGE SEADE VÄLJA Järgige kõiki piiranguid. Ärge kasutage seadet piirkonnas, kus pannakse toime lõhkamisi.

KASUTAGE MÕISTLIKULT Kasutage seadet ainult sellistes asendites, nagu on ette nähtud toote dokumentatsioonis. Ärge puudutage seadme antenniala, kui selleks pole vajadust.

PROFESSIONAALNE TEENINDUS Toodet võib paigaldada ja remontida üksnes vastava kvalifikatsiooniga spetsialist.

LISASEADMED JA AKUD Kasutage ainult heakskiidetud lisaseadmeid ja akusid. Ärge ühendage tooteid, mis seadmega ei ühildu.

NIISKUSKINDLUS Seade ei ole niiskuskindel. Hoidke seade kuivana.

VARUKOOPIAD Ärge unustage seadmesse salvestatud andmetest teha varukoopiaid või kirjalikke märkmeid.

TEISTE SEADMETEGA ÜHENDAMINE

Telefoni ühendamisel teiste seadmetega tutvuge nende seadmete kasutusjuhendideis toodud ohutusnõuetega. Ärge ühendage tooteid, mis seadmega ei ühildu.

HÄDAABI VÄLJAKUTSE Kontrollige, et seadme helistamisfunktsioon on sisse lülitatud ja seade asub võrgu teeninduspiirkonnas. Ekraani puhastamiseks ja ooterežiimi pöördumiseks vajutage vajalik arv kordi lõpetamisklahvi. Sisestage hädaabinumber ja vajutage helistamisklahvi. Teatage oma asukoht. Ärge katkestage kõnet enne, kui selleks on luba antud.

Teave seadme kohta

Käesolevas juhendis kirjeldatud mobiilsideseade on ette nähtud kasutamiseks võrkudes (E)GSM 850, 900, 1800, 1900 ja UMTS 2100. Võrkude kohta saate täiendavat teavet oma teenusepakkujalt.

Käesoleva seadme funktsioonide kasutamisel järgige kõiki seadusi, austage kohalikke tavaid ja teiste isikute privaatsust ning seaduslikke õigusi, sealhulgas autoriõigusi.

Autoriõiguste kaitsega piltide, muusika (k.a helinad) ja muu sisu kopeerimine, muutmine, ülekandmine ja edasisaatmine võib olla takistatud.

Seade toetab Interneti-ühendust ja teisi ühendusi. Nii nagu arvuteid, võivad ka seda seadet ohustada viirused, nendega kahjustatud sõnumid ja rakendused ning muu kahjulik sisu. Olge ettevaatlikud ja avage sõnumeid, looge ühendusi, laadige alla sisu ja installige rakendusi ainult siis, kui need on pärit usaldusväärsetest allikatest. Seadme turvalisuse suurendamiseks on soovitatav installida, kasutada ja regulaarselt uuendada viirusetõrjetarkvara, tule müüri ja muud seostuvat tarkvara nii oma seadmes kui ka ühendatud arvutis.

Hoiatus. Kõigi funktsioonide (v.a äratuskell) kasutamiseks peab seade olema sisse lülitatud. Ärge lülitage seadet sisse, kui mobiilsideseadmete kasutamine võib tekitada häireid või ohtlikke olukordi.

Kontorirakendused toetavad programme Microsoft Word, PowerPoint ja Excel (Microsoft Office 97, 2000 ja XP) levinumaid funktsioone. Kõiki failivorminguid ei saa vaadata ega muuta.

Pikemaajalise kasutamise käigus (nt video ühisvaatamise või kiire ühendusega andmesideseansi jooksul) võib seade soojeneda. Enamasti on see normaalne. Kui kahtlustate, et seadme töös esineb häireid, pöörduge lähimasse volitatud teenindusettevõttesse.

Teie seadmes võib olla eelinstallitud teatud järjehoidjate valik ja linke kolmandate poolte hallatavatele veebisaitidele. Teil võib oma telefonist olla juurdepääs ka muudele teiste haldajate veebisaitidele. Nokia ei anna teiste (Nokiaga mitteseotud ettevõtete) hallatavatele veebilehtedele garantiid ega võta nende toimimise eest endale mingit vastutust. Selliste lehtede avamisel peaksite turvalisuse või sisu osas rakendama ettevaatusabinõusid.

Selles juhendis ja teie seadme ekraanil toodud pildid võivad olla erinevad.

Võrguteenused

Telefoni kasutamiseks vajate võrguteenuse pakkuja teenust. Paljude funktsioonide töö sõltub mobiilsidevõrgu võimalustest. Kõik võrgud ei pruugi võrguteenuseid toetada, mõnede võrkude puhul tuleb need eelnevalt teenusepakkujalt tellida. Vajadusel varustab teenusepakkuja teid vajalike juhtnööridega ning annab teada teenuste hinnad. Mõnes võrgus võivad kehtida võrguteenustele piirangud, mis mõjutavad teenuse kasutamist. Näiteks ei pruugi mõni võrk toetada kõiki keeleomaseid märke või teenuseid.

Samuti võib teenusepakkuja teatud teenused seadmes blokeerida või aktiveerimata jätta. Sel juhul ei näe te neid seadme menüüs. Seadmel võib olla ka erikonfiguratsioon,

mis võib hõlmata muudatusi menüünimedes, nende järjekorras ja ikoonides. Lisateavet saate teenusepakkujalt.

Käesolev seade toetab TCP/IP-protokolle kasutavaid WAP 2.0 protokolle (HTTP ja SSL). Teatud funktsioonide (nt MMS, veebisirvimine ja e-post) kasutamine eeldab mobiilsidevõrgu toetust.

Lisaseadmed, akud ja laadijad

Enne aku eemaldamist lülitage seade alati välja ja eraldage laadija.

Enne laadija ühendamist seadmega kontrollige laadija mudelinumbrit. Seade on mõeldud kasutamiseks koos laadijatega AC-3, AC-4 või AC-5 ning AC-1, ACP-8, ACP-9, ACP-12 või LCH-12, kui seadet kasutatakse koos laadijaadapteriga CA-44.

Seadmes on ette nähtud kasutada akut BP-6MT.

Hoiatus. Kasutage ainult Nokia poolt antud mudeli jaoks heaks kiidetud akusid, laadijaid ja lisaseadmeid. Teistsuguste seadmete kasutamine võib muuta kehtetuks seadme nõuetelevastavuse ja garantii ning olla ohtlik.

Heakskiidetud lisavarustuse kohta saate teavet müügiesindusest. Lisavarustuse eemaldamisel tõmmake alati pistikust, mitte juhtmest.

Tugiteenused

Abi

Kui rakendus on avatud, valige **Valikud > Abi** praegu avatud vaate kohta spikri avamiseks.

Spikritekstide funktsiooni ja taustal avatud rakenduse vaheldumisi kasutamiseks vajutage klahvi ja hoidke seda all.

Spikri avamiseks põhimenüüst valige **Vahendid > Utiliidid > Abi**. Spikritekstide teemaloendi vaatamiseks valige soovitud rakendus.

Alustamine

Teabe seadme klahvide ja osade kohta, seadme kasutusvalmis seadmiseks vajalikud juhised ning muu olulise teabe leiate lühijuhendist.

Lisarakendused

Nokia ja muud tarkvaraarendajad pakuvad mitmesuguseid rakendusi, mis aitavad teil ära kasutada Nokia N81 kõiki võimalusi. Lisateavet nende rakenduste kohta leiate Nokia N81 tugiteenuste lehel (aadressil www.nseries.com/support) või kohalikul Nokia veebisaidil leiduvatest juhenditest.

Nokia tugiteenused ja kontaktteave

Värskeima juhendi, lisateavet, allalaaditavad failid ja Nokia toodetega seotud teenused leiate aadressilt www.nseries.com/support või kohalikult Nokia veebisaidilt.

Kui soovite pöörduda klienditeenindusse, leiate lähimad Nokia keskused aadressilt www.nokia.com/customerservice. Hooldusteenuste tellimiseks pöörduge lähimasse hoolduskeskusse aadressil www.nokia.com/repair.

Teie Nokia N81

Tervituskuva

Seadme esmakordsel sisselülitamisel avaneb kuva Tervitus. Valige järgmiste valikute seast.

Häälviisard – mitmesuguste rakenduste (nt e-posti) seadete konfigureerimiseks.

Vahetus – ühilduvast Nokia seadmest sisu (nt kontaktide ja kontaktikirjete) ülekandmiseks. Vt „Sisu ülekandmine mõnest muust seadmest“ lk 12.

Esitlus – seadme funktsioone tutvustava esitluse vaatamiseks.

Kuva Tervitus avamiseks kunagi hiljem vajutage ja valige **Vahendid > Utiliidid > Tervitus**. Üksikrakendustele pääsete juurde ka nende menüüde kaudu.

Seaded

Teie seadme MMS-i, GPRS-i, voogesituse ja Interneti-seaded on vastavalt teie võrguteenuse pakkujalt saadud teabele juba automaatselt konfigureeritud. Kui võrguteenuse pakkuja pole seadeid siiski seadmesse installinud, saadetakse need teile spetsiaalse lühisõnumina.

Seadme üldseadete (nt keele, ooterežiimi ja ekraaniseadete) muutmise kohta vt „Telefon“ lk 122.

Sisu ülekandmine mõnest muust seadmest

Rakendusega **Vahetus** saate sisu (nt kontaktikirjeid ja kalendrikandeid) Bluetooth-ühenduse kaudu ühest Nokia seadmest teise üle kanda.

Rakenduse esmakordsel kasutamisel saate sisu ühilduvast Nokia seadmest üle kanda oma seadmesse Nokia N81.

Ülekantava sisu tüüp oleneb selle seadme mudelist, kust soovite sisu üle kanda. Seade annab märku, kui teine seade pole ühilduv.

Rakendust **Vahetus** saab kasutada ka ilma SIM-kaardita. Kui teine seade nõuab sisselülitamiseks SIM-kaardi sisestamist, saate sellesse SIM-kaardi sisestada. Kui Nokia N81 ilma SIM-kaardita sisse lülitada, hakkab seade automaatselt tööle vallasrežiimis.

Sisu ülekandmine

- 1 Kui asute muust seadmest esimest korda andmeid tooma, valige seadme Nokia N81 tervitusrakenduses funktsioon **Mobiili vahetus** või vajutage ja valige **Vahendid > Utiliidid > Vahetus**.

- 2 Valige **Jätka**, kui soovite, et Nokia N81 otsiks muid Bluetooth-ühenduvusega seadmeid. Kui te pole veel oma seadmele Nokia N81 nime pannud, palutakse teil seda teha. Valige vaikenimi või määrake nimi ise.
- 3 Teatud seadmemudelite puhul saadetakse rakendus **Vahetus** muusse seadmesse sõnumiga. Rakenduse **Vahetus** installimiseks muus seadmes avage see sõnum ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
- 4 Valige loendist see seade, kust soovite sisu üle kanda. Teil palutakse sisestada seadme Nokia N81 kood. Sisestage vabalt valitud kood (1–16 märki) ja valige **OK**. Sisestage sama kood muus seadmes ja valige **OK**. Nüüd on seadmed seotud. Vt „Seadmete sidumine“ lk 76.
- 5 Valige sisu, mille soovite üle kanda. Alustatud ülekande saate vajadusel katkestada ja seda siis hiljem jätkata.

Sisu sünkroonimine, seadmesse toomine või saatmine

Kui soovite pärast esmakordset ülekannet alustada uut ülekandeprotsessi, valige vastavalt muu seadme mudelile üks järgmistest valikutest.

 – seadme Nokia N81 ja mõne muu seadme sisu omavahel sünkroonimiseks (kui muu seade sünkroonimist toetab). Sünkroonimine on kahesuunaline. Kui ühest seadmest on mõni üksus kustutatud, kustutatakse see

ka teisest seadmest. Sünkroonimisel ei saa kustutatud üksusi hiljem taastada.

 – andmete toomiseks muust seadmest seadmesse Nokia N81. Andmete toomise ajal kantakse andmed muust seadmest üle teie seadmesse Nokia N81. Teilt võidakse sõltuvalt seadmemudelist küsida, kas soovite muus seadmes asuvad algandmed alles jätta või kustutada.

 – andmete saatmiseks seadmest Nokia N81 mõnda muusse seadmesse.

Kui funktsiooniga **Mobiili vahetus** ei saa mõnda üksust üle kanda, võite (sõltuvalt muu seadme tüübist) selle üksuse lisada **Nokia kausta** (C:\Data\Nokia või E:\Data\Nokia) ja selle seejärel sealt üle kanda. Pärast ülekandmiseks soovitud kausta valimist sünkroonitakse muu seadme vastavas kaustas asuvad üksused (ja vastupidi).

Otsetee kasutamine ülekande kordamiseks

Pärast andmete ülekandmist saate põhivaatesse salvestada ülekandeseadeid sisaldava otsetee, et sama ülekannet hiljem korrata.

Otsetee muutmiseks liikuge sellele ja valige **Valikud > Otsetee seaded**. Otsetee nime saate näiteks luua ja muuta.

Pärast iga ülekandeseanssi kuvatakse ülekandelogi. Mõne eelmise ülekandeseansi logi vaatamiseks liikuge põhivaates vastava ülekande otseteele ja valige **Valikud > Vaata logi**.

Ülekandekonfliktide lahendamine

Kui mõnda ülekantavat üksust on mõlemas seadmes muudetud, proovib seade muudatused automaatselt ühendada. Kui see pole võimalik, põhjustab see ülekandekonflikti ehk vastuolu. Konflikti lahendamiseks valige **Kontrolli ükshaaval**, **Prioriteet sellele tel.** või **Prioriteet teisele tel.** Edasiste juhiste saamiseks valige **Valikud > Abi**.

Tähtsamad tähised

 – seadet kasutatakse GSM-võrgus.

3G (võrguteenus) – seadet kasutatakse UMTS-võrgus.

 – teile on saabunud vähemalt üks uus sõnum rakenduse **Sõnumid** kausta **Saabunud**.

 – kaugpostkasti on saabunud uus e-kiri.

 – kaustas **Saatmiseks** on saatmist ootavaid sõnumeid.

 – vastamata kõne.

 – see tähis kuvatakse, kui seadeks **Helina tüüp** on määratud **Hääletu** ja **Sõnumi signaal** ning **E-kirja signaal** on **Välja lülitatud**.

 – telefoni klahvistik on lukus.

 – äratus on sisse lülitatud.

2 – kasutusel on teine kõneliin (võrguteenus).

 – kõik kõned on teisele numbrile ümber suunatud. Kahe abonentnumbri (võrguteenus) korral näitab number aktiivset liini.

 – seadmega on ühendatud ühilduv peakomplekt.
 näitab, et ühendus on katkenud.

 – seadmega on ühendatud ühilduv silmusevõimendi (kuuldeaparaat).

 – seadmega on ühendatud ühilduv **Tekstitelefoni**.

D – andmesidekõne on aktiivne.

 GPRS-pakettandmesideühendus on aktiivne. näitab, et ühendus on ootel ja et ühendus on saadaval.

 Pakettandmesideühendus toimib võrgu EDGE-standardit toetavas osas. näitab, et ühendus on ootel, ja et ühendus on saadaval. Ikoonid näitavad, et EDGE on võrgus saadaval, ent teie seade ei pruugi andmesideks tingimata EDGE-standardit kasutada.

 UMTS-pakettandmesideühendus on aktiivne. näitab, et ühendus on ootel ja et ühendus on saadaval.

 – telefon otsib saadaolevat traadita side kohtvõrku. Vt „Traadita side kohtvõrk” lk 72.

 – traadita side kohtvõrk on aktiveeritud krüpteeringuga võrgus.

⚡ – traadita side kohtvõrk on aktiveeritud võrgus, millel puudub krüpteering.

📶 – Bluetooth-ühendus on aktiveeritud.

(📶) – Bluetoothi kaudu saadetakse andmeid. Kui tähis vilgub, püüab seade muu seadmega ühendust luua.

🔌 – USB-ühendus on aktiivne.

Navi™-juhtnupp

Edaspidi nimetatakse seda nuppu lihtsalt juhtnupuks.

Juhtnupu abil saate menüüdes liikuda (◀, ▶, ⏪, ⏩) ja üksusi valida (⬤). Navi™-nupu lisafunktsiooni aktiveerimiseks vajutage klahvi 📶 ja valige **Vahendid > Seaded > Üldine > Navi rull > Navi rull > Sisse lülitatud**.

Navi-nupu abil saate kiiresti sirvida galeriis ja muusikapeleeris leiduvaid loendeid ning liikuda multimeediumimenüüs. Libistage oma sõrme lihtsalt juhtnupu serval päripäeva või vastupäeva.

☀ **Näpunäide.** Juhtnupu asemel saate menüüdes liikuda ka numbriklahvide abil ja rakendustele kiiresti juurdepääsemiseks saate kasutada klahve # ja * . Vajutage näiteks põhimenüüs **2** , et avada rakendus **Sõnumid**.

Multimeediumimenüü

Multimeediumimenüü kaudu pääsete kiiresti juurde multimeediumsisele, mängudele, olulistele kontaktidele ning viimati salvestatud Interneti-järjehoidjatele ja maamärkidele. Proovige sealtkaudu avada näiteks pilte või muusikat.

Multimeediumimenüü avamiseks või sulgemiseks vajutage ◻ . Paanide sirvimiseks saate kasutada juhtnuppu või Navi-nupu funktsiooni. Mõnest avatud rakendusest multimeediumimenüüsse naasmiseks vajutage ◻ .

Paanide järjestuse muutmiseks valige **Valikud > Korralda paane**.

Energiasäästja olekutuli

Pärast pimenduspildi sisselülitamist lülitatakse ekraan energiatarbe vähendamiseks välja. Olekutuli annab vilkumise märgu, et seade on küll sisse lülitatud, ent puhkerežiimis.

Olekutule väljalülitamiseks vt teemat „Puhkerežiim“ lk 118.

Helitugevuse ja valjuhääldi reguleerimine

Helitugevuse suurendamiseks või vähendamiseks käimasoleva kõne või muusika kuulamise ajal vajutage helitugevusnuppu.

Sisemine valjuhääldi võimaldab pidada telefonivestlust eemalt, ilma telefoni kõrva ääres hoidmata.

 Hoiatus. Kui kasutate valjuhääldit, ärge hoidke seadet kõrva ääres, kuna sellest võib kosta väga vali heli.

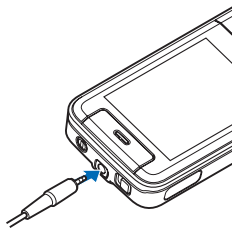
Valjuhääldi desaktiveerimiseks kõne ajal valige **Valikud > Aktiv. valjuhääldi**.

Valjuhääldi väljalülitamiseks valige **Valikud > Aktiveeri kõnetoru**.

Peakomplekt

Selle Nokia mobiilsideseadme AV-liidesesse (3,5 mm) saate ühendada ühilduva peakomplekti või ühilduvad kõrvaklapid. Võib-olla peate selleks valima vastava kaabelühenduserežiimi.

Ärge ühendage liidesesse väljundsignaali väljastavaid

seadmeid, kuna nii võite seadet kahjustada. Ärge ühendage Nokia AV-liidesesse toiteallikaid.

Kui ühendate seadmega mis tahes tüüpi välisseadmeid või mõne Nokia heakskiiduta peakomplekti Nokia AV-liidesesse, olge helitugevuse suhtes ettevaatlik.

 Hoiatus. Peakomplekti kasutamine võib summutada ümbritsevaid helisid. Kui see võib teid ohtu seada, ärge peakomplekti kasutage.

Helikvaliteedi optimeerimiseks kinnitage tootega kaasas olevad kuularipadjad peakomplekti külge.

Kui kasutate peakomplekti või kõrvaklappe ühilduva kaugjuhtimisseadme (nt Nokia Audio Adapter AD-54) kaudu, ühendage esmalt kaugjuhtimisseade Nokia seadmega ja seejärel peakomplekt või kõrvaklapid kaugjuhtimisseadmega.

Teatud peakomplektide koosseisu kuulub ka mikrofoni. Selliste peakomplektidega saab helistamisel kasutada kaugjuhtimisseadet või seadme mikrofoni.

Seadmel Nokia Audio Adapter AD-54 on multimeediamirakenduste jaoks helitugevusnupud, mille abil saab reguleerida ainult muusika või video esituse helitugevust.

Kui kasutate seadet Nokia Audio Adapter AD-54, saate kõne ajal seadme helitugevusnupu abil helitugevust reguleerida.

Aku kasutusea pikendamine

Bluetooth-tehnoloogial põhinevate funktsioonide, traadita side kohtvõrgu ja pakettandmesideühenduste kasutamine või nende töötamine taustal, kui samal ajal kasutatakse seadme teisi funktsioone, suurendab energiatarvet ning lühendab aku kasutusiga.

Seadme tööea pikendamiseks lülitage Bluetooth-ühendus seniks välja, kuni te seda ei kasuta. Lisaks valige seade **Pakettside ühendus** väärtuseks **Vajadusel**, sest siis kasutab seade pakettandmesidet ainult siis, kui käivitatakse kindla rakenduse või funktsiooni, mis seda kasutab. Vt „Pakettside“ lk 127.

Selliste taustal töötavate rakenduste sulgemiseks, mida te ei kasuta, vajutage ja hoidke seda all, valige loendist soovitud rakenduse nimi ja vajutage .

Kaardid

Vajutage ja valige **Kaardid**. Bluetooth-ühendust kasutava välise GPS-vastuvõtja ja funktsiooni **Kaardid** kaudu saate kaardil vaadata oma praegust asukohta, sirvida paljude linnade ja riikide kaarte, otsida aadresse ja mitmesuguseid vaatamisväärsusi ning plaanida marsruute ühest asukohast teise liikumiseks.

Saate osta ka lisateenuseid (nt hääljuhistega linnagiidi ja navigeerimisteenust).

Selle rakenduse kohta saate lisateavet veebisaidilt www.nseries.com/support või kohalikult Nokia veebisaidilt.

Laadi alla!

Laadi alla! (võrguteenus) on teie seadmest juurdepääsetav mobiilisukauplus. Selle rakenduse abil saate Internetist otsida soovitud üksusi (nt rakendusi või meediumifaile) ning neid oma seadmesse alla laadida ning installida.

Vajutage ja valige **Laadi alla!**.

Üksused on rühmitatud eri teenusepakujate pakutavatesse kataloogidesse ja kaustadesse. Teatud üksused võivad olla tasulised, kuid üksuste eelvaated on enamasti tasuta.

Tarkvarauuendused

Nokia võib välja anda uusi funktsioone või funktsioonide täiustusi sisaldavaid või seadme tööd tõhustavaid tarkvarauuendusi. Selliste uuenduste olemasolu saate kontrollida arvutitarkvara Nokia Software Updater kaudu. Seadme tarkvara uuendamiseks läheb teil tarvis arvutitarkvara Nokia Software Updater, ühilduvat arvutit, kus töötab opsüsteem Microsoft Windows 2000 või XP, Interneti-püsiühendust ning ühilduvat andmesidekaablit seadme ja arvuti omavaheliseks ühendamiseks.

Lisateavet rakenduse Nokia Software Updater allalaadimise kohta leiate aadressilt www.nokia.com/softwareupdate või kohalikult Nokia veebisaidilt.

Kui tarkvara uuendamine telefonitsi on teie võrgus toetatud, siis on võimalik, et saate uuendamist taotleda ka seadme kaudu. Vt „Seadmehaldur” ja „Tarkvarauuendused” lk 79.

 Näpunäide. Seadme tarkvaraversiooni vaatamiseks sisestage ooterežiimis ***#0000#**.

Muusika

Muusikapleier

Muusikapleier toetab failivorminguid, mille faililaiendiks on .aac, .aac+, .eac+, .mp3, .wav või .wma. Muusikapleier ei pruugi tingimata toetada kõiki failivormingule omaseid funktsioone või eelloetletud failivormingute kõiki variatsioone.

Muusikapleieriga saate kuulata ka taskuhäälingusaateid. Taskuhääling (ingl. k. „podcasting“) on meetod heli- või videosisu RSS- või ATOM-tehnoloogia abil Interneti kaudu mobiilsideseadmetesse ja arvutitesse edastamiseks.

 Hoiatus. Kuulake muusikat mõõduka helitugevusega. Pidev valju muusika kuulamine võib kahjustada kuulmist. Ärge hoidke seadet kõrva juures, kui valjuhääldi on kasutusel, kuna heli võib olla väga vali.

Muusikapalade lisamise kohta seadmesse vt „Muusika ülekandmine“ lk 22.

Autoriõiguste kaitse kohta lisateabe saamiseks vt „Digitaalõiguste haldus“ lk 96.

Muusikapala või taskuhäälingusaate esitamine

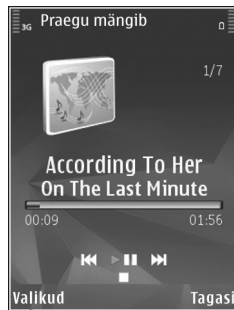
 Näpunäide. Multimeediumimenüü muusikapleieri paani avamiseks vajutage . Vt „Multimeediumimenüü“ lk 15.

- 1 Vajutage ja valige **Muusika > Pleier**.
- 2 Valige **Muusika** või **Saated**.
- 3 Soovitud muusikapalale või taskuhäälingusaatele liikumiseks valige vastav kategooria.
- 4 Valitud faili või faililoendi esitamiseks vajutage .

Esituse peatamiseks vajutage ; esituse jätkamiseks vajutage uuesti . Esituse seiskamiseks vajutage .

Muusikapala kiireks edasi- või tagasikerimiseks hoidke all klahvi või .

Järgmisele üksusele siirdumiseks vajutage . Üksuse algusse naasmiseks vajutage . Eelmisele

üksusele naasmiseks vajutage kahe sekundi jooksul pärast muusikapala või saatelõigu esitamise algust uuesti.

Juhuesituse () sisse- või väljalülitamiseks valige **Valikud > Juhujärjestus**.

Praegu esitatava üksuse () või kõigi üksuste () kordamiseks või korduse väljalülitamiseks valige **Valikud > Kordus**.

Taskuhäälingusaadete esitamisel on juhuesitus ja kordus automaatselt välja lülitatud.

Helitugevuse reguleerimiseks vajutage helitugevusnuppu.

Muusika taasesitustooni muutmiseks valige **Valikud > Ekvalaiser**.

Helitasakaalu, stereopildi ja bassitugevuse muutmiseks valige **Valikud > Heliseaded**.

Visuaalefektide kuvamiseks esituse ajal valige **Valikud > Kuva visualiseering**.

Ooterežiimi naasmiseks ja pleieri taustal tööle jätmiseks vajutage lõpetamisklahvi. Kui soovite aktiveerida mõne teise avatud rakenduse, vajutage klahvi ja hoidke seda all.

Muusikamenüü

Kui soovite vaates **Mängib** esitamiseks valida veel muusikat, valige **Muusika**.

Muusikamenüüs kuvatakse seadmes talletatud muusika. **Kõik laulud** kuvab kõikide muusikapalade loendi. Sorditud lugude nimede kuvamiseks valige **Albumid**, **Esitajad**, **Žanrid** või **Autorid**. Esitusloendite vaatamiseks valige **Esitusloendid**.

Muusikakogu värskendamiseks pärast seadme sisu uuendamist valige **Valikud > Värskenda**.

Esitusloendid

Esitusloendite kuvamiseks ja haldamiseks valige muusikamenüüs **Esitusloendid**. Kuvatakse automaatselt järgmised esitusloendid: **Lemmiklood**, **Viimati esitatud** ja **Viimati lisatud**.

Esitusloendi üksikasjade kuvamiseks valige **Valikud > Esitusloendi teave**.

Esitusloendi loomine

- 1 Valige **Valikud > Loo esitusloend**.
- 2 Sisestage esitusloendi nimi ja valige **OK**.
- 3 Kui soovite muusikapalu kohe lisada, valige **Jah**. Et muusikapalu hiljem lisada, valige **Ei**.
- 4 Kui valisite **Jah**, valige need esitajad, kelle lood soovite esitusloendisse kaasata. Üksuste lisamiseks vajutage . Esitaja nime all lugude loendi kuvamiseks vajutage . Lugude loendi peitmiseks vajutage .
- 5 Kui olete oma valikud teinud, valige **Valmis**.

Lugude hilisemaks lisamiseks esitusloendisse esitusloendi vaatamise ajal valige **Valikud > Lisa laule**.

Erinevatest vaadetest esitusloendisse lugude, albumite, esitajate, žanrite ja autorite lisamiseks valige soovitud üksus ja **Valikud > Lisa esitusloendisse > Salvest. esitusloend või Uus esitusloend**.

Loo eemaldamiseks esitusloendist valige **Valikud > Eemalda**. See toiming ei kustuta muusikapala seadmest, vaid eemaldab selle esitusloendist.

Lugude järjestuse muutmiseks esitusloendis liikuge sellele loole, mida soovite teisaldada, ja valige **Valikud > Järj. muutmine**. Lugude haaramiseks ja uues asukohas vabastamiseks kasutage juhtnuppu.

Taskuhäälingusaated

Menüüs Taskuhäälingusaated kuvatakse seadmes saadaolevad saated.

Muusikakogu värskendamiseks pärast seadme sisu uuendamist valige **Valikud > Värskenda**.

Saatelõikudel on kolm olekut: esitamata, osaliselt esitatud ja esitatud.

Kui saatelõigu olekuks on osaliselt esitatud, esitatakse see järgmine kord pooleli olevast kohast alates.

Kui saatelõigu olekuks on esitamata või esitatud, esitatakse see alates algusest.

Koduvõrk ja muusikapleier

Koduvõrku saate ühendada ühilduvad seadmed, mis toetavad UPnP-funktsiooni ja traadita side kohtvõrku (WLAN). Koduvõrgu abil saate seadmes Nokia N81 talletatavat sisu esitada ka mõnes muus ühilduvas seadmes. Samuti saate faile hõlpsasti seadmest Nokia N81 mõnda teise ühilduvasse UPnP-toega seadmesse kopeerida. Lisateavet vt ptk „Koduvõrk“ lk 80 ja „Koduvõrk ja Galerii“ lk 52.

Muusikapala või taskuhäälingusaate kaugesitus

- 1 Vajutage ja valige **Muusika > Pleier**.
- 2 Valige soovitud muusikapalad või taskuhäälingusaated.
- 3 Soovitud muusikapalale või taskuhäälingusaatele liikumiseks valige järgmistes menüüdes vastavad kategooriad.
- 4 Valige esmalt muusikapala või taskuhäälingusaade, mida soovite kuulata, ja seejärel **Valikud > Esita > Esita koduvõrgu kaudu**.
- 5 Valige seade, kus fail esitatakse.

Muusikapalade või taskuhäälinguseadete kopeerimine traadita side võrgus

Meediumifailide kopeerimiseks või ülekandmiseks teie seadmest mõnda muusse ühilduvasse seadmesse (nt ühilduvasse UPnP-arvutisse) valige ülekantav fail ja **Valikud > Kopeeri koduvõrku** või **Teisalda koduvõrku**. Seade Sisu jagamine ei pea olema sisse lülitatud.

Muusika ülekandmine

Muusikat saate üle kanda nii ühilduva arvuti kui ka muude ühilduvate seadmete kaudu, kasutades selleks ühilduvat USB-kaablit või Bluetooth-ühendust. Üksikasjalikumat teavet vt „Bluetooth-ühendus“ lk 74.

Muusika ülekandmiseks arvutile esitatavad nõuded

- Opsüsteem Microsoft Windows XP (või hilisem versioon).
- Rakenduse Windows Media Player ühilduv versioon. Täpsemat lisateavet Windows Media Playeri ühilduvuse kohta saate Nokia veebisaidilt Nokia N81 kohta käivast jaotisest.
- Tarkvarakomplekt Nokia Nseries PC Suite 6.7 või hilisem versioon.

Arvutist muusika ülekandmine

Valida saate kolme muusikaülekandeviisi vahel.

- Et vaadata oma seadet arvutis välise massmäluna, kust saate edastada kõiki andmefaile, kasutage ühenduse loomiseks ühilduvat USB-kaablit või Bluetooth-ühendust. Kui kasutate USB-kaablit, valige ühendusviisiks **Andmeedastus**.
- Muusika sünkroonimiseks rakendusega Windows Media Player ühendage ühilduv USB-kaabel ja valige ühendusviisiks **Meediumipleier**.
- Tarkvarakomplekti Nokia Nseries PC Suite rakenduse Nokia Music Manager kasutamiseks ühendage ühilduv USB-kaabel ja valige ühendusviisiks **PC Suite**.

Massmälu- ja meediumipleierirežiimi saate kasutada ainult oma seadme mälukaardile salvestatud failide korral.

Vaike-USB-ühendusrežiimi muutmiseks vajutage

ja valige **Vahendid > Side > USB > USB-režiim**.

Kui kasutate muusika ülekandmiseks edastusrežiimi **Andmeedastus** või **PC Suite**, peate muusikakogu seadmes pärast seadme muusikapalade valiku uuendamist värskendama. Muusikakogu värskendamiseks valige **Muusikamenüü** kaudu **Valikud > Värskenda**.

Nii Windows Media Player kui ka tarkvarakomplekti Nokia Nseries PC Suite rakendus Nokia Music Manager on optimeeritud muusikafailide ülekandmiseks. Teavet muusikafailide ülekandmise kohta rakenduse Nokia

Music Manager abil leiate tarkvarakomplekti Nokia Nseries PC Suite kasutusjuhendist.

Muusika ülekandmine rakendusega Windows Media Player

Muusika sünkroonimisfunktsioonid võivad Windows Media Playeri eri versioonides olla erisugused. Lisateavet leiate Windows Media Playeri vastavatest juhenditest ja spikrist.

Käsitsi sünkroonimine

Pärast ühenduse loomist seadme ja ühilduva arvuti vahel valib rakendus Windows Media Player käsitsi sünkroonimise, kui teie seadmel pole piisavalt mälumahtu. Käsitsi sünkroonimise puhul saate valida lugusid ja esitusloendeid, mida soovite teisaldada, kopeerida või eemaldada.

Esmase ühenduse loomisel seadmega peate sisestama nime, mida kasutatakse edaspidi seadme nimenä Windows Media Playeris.

Valikute käsitsi ülekandmiseks tehke järgmist:

- 1 Pärast seadme ühendamist Windows Media Playeriga valige juhul, kui ühendatud on mitu seadet, navigeerimispaanil õige seade.
- 2 Sünkroonimiseks lohistage lood või albumid loendipaanile. Lugude või albumite eemaldamiseks loendist valige soovitud üksus loendist ja klõpsake **Eemalda loendist**.

- 3 Kontrollige, et loendipaanel oleksid failid, mida soovite sünkroonida, ja et seadmes oleks piisavalt vaba mäluruumi. Sünkroonimise alustamiseks klõpsake **Alusta sünkroonimist**.

Automaatne sünkroonimine

Failide ülekandmise vaikevaliku muutmiseks rakenduses Windows Media Player klõpsake valiku **Sünkron**. all asuvat noolt, valige seade ja klõpsake **Seadista sünr.** Tühjendage või märkige ruut **Sünkrooni seade automaatselt**.

Kui märkeruut **Sünkrooni seade automaatselt** on märgitud ja seade on ühendatud, siis teie seadme muusikakogu uuendatakse Windows Media Playeri esitusloendites tehtud valikute põhjal automaatselt.

Kui esitusloendit ei ole valitud, valitakse sünkroonimiseks kogu arvuti muusikakogu. Võtke arvesse, et arvuti muusikakogu võib sisaldada rohkem faile, kui mahub teie seadmesse. Lisateabe saamiseks vaadake Windows Media Playeri spikrit.

Seadmes asuvaid esitusloendeid ei sünkroonita Windows Media Playeri esitusloenditega.

Nokia muusikapood

Nokia muusikapoes (võrguteenus) saate otsida, sirvida ja osta muusikat oma seadmesse allalaadimiseks.

Muusika ostmiseks peate end esmalt teenuse kasutajaks registreerima.

Et kontrollida, kas Nokia muusikapood on teie riigis saadaval, külastage veebisaiti music.nokia.com.

Nokia muusikapoe külastamiseks peab teie seadmes olema sobiv Interneti-pöördupunkt. Lisateavet vt „Pöördupunktid“ lk 125.

Teenuse Nokia muusikapood avamiseks vajutage ja valige **Muusika > Muus.pood**. Edasiste juhiste saamiseks valige põhilehel **Help** (Abi).

 Näpunäide. Muusikamenüüs eri kategooriatesse liigitatud uute muusikapalade otsimiseks valige muusikapleieris **Valikud > Otsi muusikapoest**.

Muusikapoe seaded

Teilt võidakse paluda järgmiste seadete sisestamist.

Vaikepöördupsp. – valige muusikapoega ühenduse loomiseks kasutatav pöördupunkt.

Muusikapoes olles saate seadeid muuta, valides **Valikud > Seaded**.

Muusikapoodi saate külastada ka ühilduva arvuti abil, siirdudes veebisaidile. music.nokia.com. Lisateabe saamiseks klõpsake pealehel linki **Help** (Abi).

Raadio

Vajutage ja valige **Muusika > Radio**.

Kui avate rakenduse Visual Radio esmakordselt, abistab viisard teid kohalike raadiojaamade loendi salvestamisel.

Rakendust saate kasutada tavapärase FM-raadiona, mille juurde kuulub automaatne raadiojaamade otsing ning nende asukohtade salvestamine. Kui kuulate raadiojaamu, mis pakuvad teenust Visual Radio, saate ekraanil paralleelselt kuvada kuulatava raadiosaate visuaalse teabe. Visual Radio teenus kasutab GPRS-võrku (võrguteenus). FM-raadiot saate kuulata paralleelselt teiste rakenduste kasutamisega.

Värskeimat teenuse Visual Radio kaudu saadaolevate jaamade loendit saate vaadata veebisaidilt <http://www.visualradio.com>.

Kui teil pole teenusele Visual Radio juurdepääsu, ei pruugi teie piirkondlikud võrguoperaatorid ja raadiojaamad seda teenust toetada.

Teenuse kättesaadavuse, hindade ja tellimise kohta saate teavet teenusepakujalt.

Raadio kuulamise ajal saate helistada ja kõnesid vastu võtta. Kõne ajal raadio vaigistatakse.

Raadio kuulamine

Võtte arvesse, et raadioülekannete kvaliteet sõltub raadiojaama levialast igas konkreetses piirkonnas.

FM-raadio kasutab muud antenni, mitte mobiilsideseadme antenni. FM-raadio korralikuks töötamiseks tuleb seadmega ühendada ühilduv peakomplekt või muu lisaseade.

Vajutage ja valige **Muusika > Radio**. Jaamaotsingu alustamiseks valige või või vajutage ja hoidke all meediuminuppu või . Vastuvõtusageduse käsitsi muutmiseks valige **Valikud > Käsitsihäälestus**.

Kui soovite kuulata eelnevalt salvestatud raadiojaamu, valige järgmise või eelmise salvestatud jaama valimiseks vastavalt või või vajutage meediuminuppu või .

Helitugevuse reguleerimiseks vajutage helitugevusnuppe.

Raadio kuulamiseks valjuhääldi kaudu valige **Valikud > Valjuhääldi sisse**.

Hoiatus. Kuulake muusikat mõõduka helitugevusega. Pidev valju muusika kuulamine võib kahjustada kuulmist. Ärge hoidke seadet kõrva juures, kui valjuhääldi on kasutusel, kuna heli võib olla väga vali.

Saadaolevate jaamade vaatamiseks asukoha järgi valige **Valikud > Jaamade kataloog** (võrguteenus).

Väljaotsitud raadiojaama salvestamiseks jaamade loendisse valige **Valikud > Salvesta jaam**. Salvestatud jaamade loendi vaatamiseks valige **Valikud > Jaamad**.

Kui soovite naasta ooterežiimi ning jätta FM-raadio taustal mängima, valige **Valikud > Mängi taustal**.

Visuaalsisu vaatamine

Väljaotsitud raadiojaama visuaalse sisu vaatamiseks valige või **Valikud > Käivita visuaalteenus**. Kui visuaalteenuse ID pole veel jaama jaoks salvestatud, sisestage see nüüd või valige ID otsimiseks jaamade kataloogist **Laadi alla** (võrguteenus).

Kui ühendus visuaalteenusega on loodud, kuvatakse ekraanil praegune visuaalsisu.

Salvestatud jaamad

Salvestatud jaamade loendi vaatamiseks valige **Valikud > Jaamad**.

Mis tahes salvestatud jaama kuulamiseks valige **Valikud > Jaam > Kuula**. Konkreetse jaama saadaoleva visuaalsisu vaatamiseks Visual Radio teenuse kaudu valige **Valikud > Jaam > Käivita visuaalteenus**.

Jaama üksikasjade muutmiseks valige **Valikud** > **Jaam** > **Muuda**.

Seaded

Valige esmalt **Valikud** > **Seaded** ja siis mõni järgmistest võimalustest:

Käivitussignaal – valige, kas rakenduse käivitamisel kõlab signaal.

Automaatkäivitus – valige **Jah**, kui soovite, et teenus Visual Radio käivituks automaatselt siis, kui valite kuulamiseks mõne raadiojaama, mis toetab Visual Radio teenust.

Pöördupunkt – valige Visual Radio andmesideühenduseks kasutatav pöördupunkt. Pöördupunkti pole vaja, kui kasutate rakendust tavapärase FM-raadiona.

Praegune asukoht – valige oma asukohapiirkond. See seade kuvatakse ainult juhul, kui seade asus rakenduse käivitamisel väljaspool võrgu levipiirkonda.

Nokia taskuhäälring

Nokia taskuhäälringurakenduse abil saate raadioliidese kaudu taskuhäälringusaateid otsida, leida, tellida ja alla laadida ning neid oma seadmes esitada, hallata ja teistega jagada.

Nokia taskuhäälringu avamiseks vajutage ja valige **Muusika** > **Taskuhääl**.

Seaded

Nokia taskuhäälringu kasutamiseks peate esmalt määrama ühenduse- ja allalaadimisseaded.

Ühenduse loomiseks on soovitatav kasutada traadita side kohtvõrku (WLAN). Enne mõne muu ühenduse kasutamist küsige teenusepakkuvalt tingimuste ja andmesideteenuse tariifide kohta. Näiteks võib teenusepakkuja pakkuda kuutasuga teenust, mille puhul tasu ei sõltu ülekantavate andmete mahust.

Leviulatuses saadaolevate traadita side kohtvõrkude otsimiseks vajutage ja valige **Vahendid** > **Side** > **Ühen.hald.** > **Kasutatavad WLAN-võrgud**.

Võrgus Interneti-pöördupunkti loomiseks valige **Valikud** > **Määra pöördup.**

Ühenduseseaded

Ühenduseseadete muutmiseks vajutage ja valige **Muusika** > **Taskuhääl**. > **Valikud** > **Seaded** > **Ühendus**. Määratlege järgmised andmed.

Vaikepöördupunkt – valige Interneti-ühenduse loomiseks kasutatav pöördupunkt.

Otsinguteenuse URL – määratlege funktsiooni **Otsing** puhul kasutatav taskuhäälinguotsingu teenus.

Allalaadimiseaded

Ühenduseseadete muutmiseks vajutage ja valige **Muusika > Taskuhääl. > Valikud > Seaded > Allalaadimine**. Määratlege järgmised andmed.

Salvestuskoht: – saate määratleda asukoha, kuhu soovite taskuhäälingusaated salvestada. Salvestusruumi optimaalseks kasutamiseks on soovitatav valida mälukaart.

Uuendussagedus – saate määratleda, kui sageli tuleks taskuhäälingusaateid uuendada.

Järgm. uuend. kuupäev – saate määratleda järgmise automaatse uuendamise kuupäeva.

Järgm. uuend. kellaag – saate määratleda järgmise automaatse uuendamise kellaaja.

Automaatne uuendamine leiab aset ainult siis, kui valitud on mõni kindel vaikepöörduspunkt ning Nokia taskuhäälingufunktsioon töötab. Kui Nokia taskuhääling ei tööta, siis automaatset uuendamist ei aktiveerita.

Allalaadimispiir (%) – saate määratleda saadete allalaadimiseks kasutatava mälumahu ülempiiri.

Piirmäära ületamisel – saate määratleda, mida tuleks teha juhul, kui allalaaditavate saadete maht ületab allalaadimiseks lubatud ülempiiri.

Rakenduse seadistamine taskuhäälingusaadete automaatseks allalaadimiseks võib tähendada teie teenusepakkuja võrgu kaudu suurte andmemahutude ülekandmist. Teabe saamiseks andmeedastustasude kohta võtke ühendust teenusepakkujaga.

Vaikeseadete taastamiseks valige menüüs **Seaded Valikud > Taasta vaikeseaded**.

Otsing

Otsing aitab teil leida taskuhäälingusaateid märksõna või pealkirja järgi.

Otsingumootor kasutab taskuhäälingu otsinguteenust, mille olete seadistanud rakenduses **Taskuhääl.** > **Valikud > Seaded > Ühendus > Otsinguteenuse URL**.

Taskuhäälingusaadete otsimiseks vajutage , valige **Muusika > Taskuhääl. > Otsing** ja sisestage soovitud märksõnad.

 Näpunäide. Otsida saate taskuhäälingusaadete pealkirju ja kirjeldustes leiduvaid märksõnu, mitte kindlaid saateid. Enamasti annab paremaid tulemusi üldteemade otsing (nt konkreetse võistkonna või esitaja asemel „jalgpall“ või „hiphop“).

Märgitud kanali (te) tellimiseks ja kausta **Taskuhäälingud** lisamiseks valige **Valikud > Telli**. Taskuhäälingusaate saate menüüsse Taskuhäälingud lisada ka vastavat saadet valides.

Uue otsingu käivitamiseks valige **Valikud > Uus otsing**.

Taskuhäälingu veebisaidile siirdumiseks valige **Valikud > Ava veebileht** (võrguteenus).

Taskuhäälingusaate andmete vaatamiseks valige **Valikud > Kirjeldus**.

Valitud taskuhäälingusaate või -saadete saatmiseks muusse ühilduvasse seadmesse valige **Valikud > Saada**.

Valikuvõimalused võivad erineda.

Kaustad

Kaustadest saate tellimiseks otsida uusi taskuhäälingusaateid.

Rakenduse Kaustad avamiseks vajutage ja valige **Muusika > Taskuhääli. > Kaustad**.

Rakenduse Kaustad sisu muutub. Valige uuendamiseks soovitud kaust (võrguteenus). Kui kausta värv muutub, vajutage selle avamiseks uuesti juhtnuppu.

Rakendus Kaustad võib sisaldada parimaid taskuhäälingusaateid, mis on kaustades korraldatud populaarsuse või teemade järgi.

Soovitud teema avamiseks vajutage juhtnuppu. Kuvatakse taskuhäälingusaadete loend.

Taskuhäälingusaate tellimiseks valige pealkiri ja vajutage juhtnuppu. Pärast taskuhäälingusaadete tellimist saate need alla laadida, neid hallata või esitada rakenduses Taskuhäälingud.

Uue kataloogi või kausta lisamiseks valige **Valikud > Uus > Veebikataloog** või **Kaust**. Sisestage pealkiri, opml- (Outline Processor Markup Language) faili URL ja valige **Valmis**.

Valitud kausta, veebilinki või veebikataloogi redigeerimiseks valige **Valikud > Muuda**.

Seadmes talletatud opml-faili importimiseks valige **Valikud > Impordi OPML-fail**. Valige faili asukoht ja importige see.

Kataloogikausta saatmiseks multimeediumsõnumiga või Bluetooth-ühenduse kaudu valige kaust ja **Valikud > Saada**.

Kui saate Bluetooth-ühenduse kaudu sõnumi koos opml-failiga, avage fail ja salvestage see kausta **Saabunud** rakenduses **Kaustad**. Avage kaust **Saabunud**, et saaksite soovitud linke tellida ja lisada rakendusse **Taskuhäälingud**.

Allalaadimine

Pärast taskuhäälingusaate tellimist rakenduses **Kaustad** funktsiooni **Otsing** abil või URL-i sisestades saate saatefaile korraldada, alla laadida ja esitada rakenduses **Taskuhäälingud**.

Tellitud taskuhäälingusaadete loendi kuvamiseks valige **Taskuhääl**. > **Taskuhäälingud**. Üksikute saatefailide (saatefail on taskuhäälingu meediumifail) pealkirjade kuvamiseks valige taskuhäälingusaate pealkiri.

Allalaadimise alustamiseks valige saatefaili pealkiri. Valitud saatefailide allalaadimiseks või allalaadimise jätkamiseks valige **Valikud** > **Laadi alla** või **Jätka allalaadimist**. Üheaegselt saab alla laadida mitu faili.

Taskuhäälingusaate lõigu kuulamiseks allalaadimise ajal või pärast osalist allalaadimist valige **Taskuhäälingud** > **Valikud** > **Esita näide**.

Täielikult alla laaditud taskuhäälingusaated asuvad kaustas **Taskuhäälingud**, ent neid ei kuvata enne, kui olete muusikakogu värskendanud.

Valikuvõimalused võivad erineda.

Taskuhäälingusaadete esitamine ja haldamine

Valitud taskuhäälingusaate saadaolevate saatefailide kuvamiseks valige **Valikud** > **Ava**. Iga saatefaili kohta kuvatakse failivorming, faili suurus ja üleslaadimise aeg.

Kui taskuhäälingusaade on täielikult alla laaditud, valige terve saate esitamiseks **Taskuhäälingud** > **Valikud** > **Esita** või vajutage ja valige **Muusika** > **Muusikapleier** > **Taskuhäälingud**.

Valitud või märgitud taskuhäälingusaate uuendamiseks valige **Valikud** > **Uuenda**.

Valitud või märgitud taskuhäälingusaate uuendamise peatamiseks valige **Valikud** > **Peata uuendamine**.

Uue taskuhäälingusaate lisamiseks taskuhäälingusaate URL-i sisestamise teel valige **Valikud** > **Uus taskuhääl.saade**.

Kui teil pole pöördepunkti määratud või kui sisseseatud pakettandmesideühenduse kasutamisel küsitakse kasutajanime ja parooli, pöörduge teenusepakkuja poole.

Valitud taskuhäälingusaate URL-i muutmiseks valige **Valikud** > **Muuda**.

Allalaaditud või märgitud taskuhäälingusaadete kustutamiseks valige **Valikud** > **Kustuta**.

Valitud või märgitud taskuhäälingusaadete saatmiseks muusse ühilduvasse seadmesse opml-vormingus failidena kas multimeediumsõnumiga või Bluetooth-ühenduse kaudu valige **Valikud > Saada**.

Korraga kõigi valitud taskuhäälingusaadete uuendamiseks, kustutamiseks ja saatmiseks valige **Valikud > Vali /tühist** valik, märkige soovitud taskuhäälingusaated ja valige soovitud toiming menüüst **Valikud**.

Taskuhäälingu veebisaidi külastamiseks valige **Valikud > Ava veebileht** (võrguteenus).

Teatud taskuhäälingusaadetes on võimalus autoritega suhelda kommenteerimise või hääletamise kaudu. Selleks vajaliku Interneti-ühenduse loomiseks valige **Valikud > Kuva kommentaarid**.

Mängud

Nokia N81 ühildub N-Gage™-mängimisplatvormiga. N-Gage'iga saate alla laadida ja mängida kvaliteetseid mitme mängijaga mängu.

Teie seadmesse on installitud üks järgmistest rakendustest.

- Rakendus Discover N-Gage – selle rakenduse abil saate teavet tulevaste N-Gage'i mängude kohta. Lisaks võite mängudemodega kätt proovida ja N-Gage'i rakenduse täisversiooni alla laadida ja installida kohe, kui see on saadaval.
- Rakendus N-Gage – see rakenduse täisversioon annab teile juurdepääsu kogu N-Gage'i mängimisplatvormile. Saate uusi mängu otsida, proovida ja osta, aga ka teisi mängijaid otsida. Lisaks on teil juurdepääs näiteks mängude tulemustele, sündmustele ja vestlustele. Võimalik, et seadmesse tarkvara installimise ajal pole mõned funktsioonid saadaval. Tarkvarauuendused leiate veebisaidilt www.n-gage.com.

Mängimiseks vajutage ja valige Avasta N-Gage.

Kõigi N-Gage'i pakutavate võimaluste kasutamiseks peab teie seadmel olema Interneti-juurdepääs (mobiilsidevõrgu või traadita side kohtvõrgu (WLAN) kaudu). Andmesideteenuste kohta saate lisateavet oma teenusepakkuvalt.

Lisateabe saamiseks külastage veebisaiti www.n-gage.com.

Kontaktid (telefoniraamat)

Vajutage ja valige **Kontaktid**. Kaustas **Kontaktid** saate kontaktandmeid salvestada ja uuendada. Kontaktikaardile saate lisada ainult selle kontakti puhul kasutatava helina või pispildi. Samuti saate luua kontaktirühmi – nii saate lühisõnumeid või e-kirju saata paljudele adressaatidele korraga. Kontaktide kausta saate lisada ka vastuvõetud kontaktandmeid (visiitkaarte). Kontaktandmeid saab vahetada vaid ühilduvate seadmete vahel.

Rakenduses **Kontaktid** olevate kontaktide ja rühmade hulga ning vaba mälumahu vaatamiseks valige **Valikud > Kontaktide info**.

Nimede ja numbrite salvestamine ja muutmine

- 1 Valige **Valikud > Uus kontaktkirje**.
- 2 Täitke vajalikud väljad ja valige **Valmis**.

Kontaktikaartide redigeerimiseks rakenduses **Kontaktid** leidke kontaktikaart, mida soovite redigeerida, ja valige **Valikud > Muuda**. Võite ka liikuda soovitud kontakti nimele, sisestades otsinguväljale nime algustähed. Ekraanil kuvatakse sisestatud tähtedega algavate kontaktide loend.

 Näpunäide. Kontaktikaartide lisamiseks ja muutmiseks võib kasutada ka tarkvarakomplekti Nokia Nseries PC Suite rakendust Nokia Contacts Editor.

Kontaktikaardile pispildi lisamiseks avage kontaktikaart ja valige **Valikud > Muuda > Valikud > Lisa pispilt**. Kui see inimene teile helistab, kuvatakse telefonis pispilt.

Kontaktile määratud tunnussõna kuulamiseks valige kontaktikaart ja **Valikud > Esita tunnussõna**. Vt „Hälvalimine“ lk 108.

Kontaktteabe saatmiseks valige kaart, mille soovite saata, ja seejärel **Valikud > Saada visiitkaart > Lühisõnumi abil, Multimeedia abil, E-posti abil või Bluetooth'i abil**. Vt „Sõnumid“ lk 35 ja „Andmete saatmine Bluetooth-ühenduse kaudu“ lk 76.

 Näpunäide. Kontaktikaartide printimiseks ühilduva Basic Print Profile (BPP) rakendusega varustatud printeriga, millel on Bluetooth-ühendus, (nt HP Deskjet 450 Mobile Printer või HP Photosmart 8150), valige **Valikud > Prindi**.

Kontakti lisamiseks kontaktirühma valige **Valikud > Lisa gruppi** (kuvatakse ainult juhul, kui olete mõne rühma loonud). Vt „Rühmade loomine“ lk 34.

Kontrollimaks, millisesse rühma kontakt kuulub, valige kontakt ja **Valikud > Kuuluvus gruppi**.

Kaustas **Kontaktid** asuva kontaktikaardi kustutamiseks valige soovitud kaart ja vajutage **C**.

Vaikenumbri ja -aadressid

Kontaktikaardile saate määrata vaikenumbri või -aadresse. Kui kontaktil on mitu telefoninumbrit või aadressi, saate sel viisil kontaktile hõlpsasti helistada või sõnumi saata just eelistatud numbril või aadressil. Vaikenumbrit kasutatakse ka häälvälimisel.

- 1 Kuval **Kontaktid** valige soovitud kontakt.
- 2 Valige **Valikud > Põhinumbri**.
- 3 Valige vaikeväärtus, millele soovite lisada numbrit või aadressi. Seejärel valige **Määra**.
- 4 Valige number või aadress, mille soovite seada vaikevalikuks.

Vaikenumber või -aadress kriipsutatakse kontaktikaardil alla.

Kontaktikirjete kopeerimine

Nimede ja numbrite kopeerimiseks SIM-kaardilt seadme mälu vajutage ja valige **Kontaktid > Valikud > SIM-kontaktid > SIM-kaardi kirjed**, kopeeritavad nimed ja **Valikud > Kop. Kontaktidesse**.

Kontaktide kopeerimiseks SIM-kaardile valige kaustas **Kontaktid** need nimed, mida soovite kopeerida ja **Valikud > Kopeeri SIM-le või Valikud > Kopeeri > SIM-kaardile**. Kopeeritakse ainult need kontaktikaardi väljad, mida SIM-kaart toetab.

 Näpunäide. Tarkvarakomplekti Nokia Nseries PC Suite abil saate telefonis asuvaid kontaktide andmeid sünkroonida ühilduvas arvutis asuvate kontaktide andmetega.

SIM-kaardi kaust ja teenused

SIM-kaardi teenuste ja nende kasutamise kohta küsige teavet SIM-kaardi väljastajalt. SIM-kaarte väljastavad teenusepakkujad ja muud tarnijad.

SIM-kaardil talletatud nimede ja numbrite kuvamiseks vajutage ja valige **Kontaktid > Valikud > SIM-kontaktid > SIM-kirjed**. SIM-kaardi kaustas saate kontaktide numbreid lisada, muuta või kopeerida ning helistada.

Valiknumbrite kuvamiseks valige **Valikud > SIM-kontaktid > Valiknumbrid**. See seade kuvatakse ainult juhul, kui teie SIM-kaart seda toetab.

Teie seadmelt teatud numbritele helistamise keelamiseks valige **Valikud > Valiknumbrid** sisse. Valiknumbritele helistamise aktiveerimiseks ja desaktiveerimiseks või oma valiknumbrite kontaktide muutmiseks on vaja PIN2-koodi.

Kui teil seda koodi pole, pöörduge oma teenusepakkuja poole. Valiknumbrite loendisse uute numbrite lisamiseks valige **Valikud > Uus SIM-kirje**. Nende funktsioonide kasutamiseks läheb teil vaja PIN2-koodi.

Kui kasutate funktsiooni **Valiknumbrid** pole pakettandmesideühenduste kasutamine võimalik, välja arvatud tekstsõnumite saatmine pakettandmeside vahendusel. Sel juhul peavad valiknumbrite loendis olema ka vastava sõnumikeskuse number ja adressaadi telefoninumber.

Kui aktiveeritud on lubatud valiknumbrite funktsioon, võib siiski olla võimalik helistada seadmesse programmeeritud hädaabinumbrile.

Helina lisamine kontaktile

Helinatooni määramiseks kontaktile või kontaktirühmale tehke järgmist.

- 1 Kontaktikaardi avamiseks või kontaktirühma loendist soovitud rühma valimiseks vajutage klahvi .
- 2 Valige **Valikud > Helin**. Avaneb helinatoonide loend.
- 3 Valige helin, mille soovite määrata üksikule kontaktile või valitud rühma liikmetele. Helina asemel võite kasutada ka videolõiku.

Kui mõni kontakt või mõne rühma liige teile helistab, kasutab seade teie valitud helinat (eeldusel, et võrk

on edastanud helistaja telefoninumbri ning seade on selle ära tundnud).

Helina eemaldamiseks valige helinate loendist **Helin vaikimisi**.

Rühmade loomine

- 1 Rühmaloendi avamiseks menüüs **Kontaktid** vajutage .
- 2 Valige **Valikud > Uus grupp**.
- 3 Sisestage rühma nimi või kasutage vaikenime ja valige **OK**.
- 4 Valige soovitud rühm ja **Valikud > Lisa liikmeid**.
- 5 Liikuge soovitud kontaktile ja vajutage selle märkimiseks . Mitme liikme korraga lisamiseks valige sama moodi kõik soovitud kontaktid.
- 6 Kontaktide lisamiseks rühma valige **OK**.

Rühma nime muutmiseks valige **Valikud > Muuda nime**, sisestage uus nimi ja valige **OK**.

Liikmete eemaldamine rühmast

- 1 Valige rühmaloendis rühm, mida soovite muuta.
- 2 Liikuge soovitud kontakti nimele ja valige **Valikud > Eemalda grupist**.
- 3 Valige **Jah** kontakti kustutamiseks rühmast.

Sõnumid

Vajutage ja valige Sõnumid (võrguteenus).

NB! Suhtuge sõnumite avamisse ettevaatusega. E-kirjad võivad sisaldada viiruslikku tarkvara või kahjustada muul moel teie seadet või arvutit.

Multimeediumsõnumeid saavad vastu võtta ja kuvada vaid ühilduvate funktsioonidega seadmed. Sõnumi välimus võib erineda olenevalt vastuvõtvast seadmest.

Uue sõnumi koostamiseks valige **Uus sõnum**.

Menüü Sõnumid sisaldab järgmisi kaustu:

Saabunud – siin asuvad kõik vastuvõetud sõnumid (v.a e-kirjad ja kärjeteated). E-kirjad salvestatakse kausta Postkast.

Minu kaustad – saate sõnumeid kaustadesse paigutada.

Näpunäide. Korduvate sõnumite kirjutamisel võite kasutada mallide kausta salvestatud tekste. Saate ka ise malle luua ja salvestada.

Postkast – saate luua ühenduse serveri postkastiga, laadida alla uusi e-kirju või vaadata vallasrežiimis varem alla laaditud e-kirju. Vt „E-post“ lk 42.

Mustandid – siin asuvad saatmata mustandsõnumid.

Saadetud – siia salvestatakse viimati saadetud sõnumid (v.a Bluetooth-ühenduse kaudu saadetud sõnumid). Talletatavate sõnumite arvu muutmiseks vt „Muud seaded“ lk 44.

Saatmiseks – saatmisjärjekorras sõnumid paigutatakse kausta Saatmiseks näiteks siis, kui seade asub väljaspool võrgu leviipiirkonda.

Raportid – saate taotleda, et võrk saadaks teile teie saadetud lühisõnumite või multimeediumsõnumite kättetoimetamisteate ehk saateraporti (võrguteenus).

Teenusejuhtimiskäskude (USSD-käskude), näiteks võrguteenuste aktiveerimise käskude sisestamiseks ja teenusepakujale saatmiseks valige rakenduse Sõnumid põhivaates Valikud > Teenuse juhtimine.

Funktsiooniga Kärjeteated (võrguteenus) saate vastu võtta mitmesugust operaatorvõrguteavet, näiteks ilma- ja liiklusteateid. Kärjeteadete teemad ja nende numbrid saate võrguoperaatorilt. Valige rakenduse Sõnumid põhivaates Valikud > Kärjeteated.

UMTS-võrgus ei saa kärjeteateid vastu võtta. Pakettandmesideühendus võib kärjeteadete vastuvõtmist takistada.

Teksti kirjutamine

ABC, abc ja Abc tähistavad valitud täherežiimi.

123 tähistab numbrirežiimi.

Tähe- ja numbrirežiimi vahetamiseks vajutage klahvi # ja hoidke seda all. Ühest märgirežiimist teise lülitumiseks vajutage # .

Numbri sisestamiseks täherežiimis hoidke vastavat numbriklahvi all.

Tavapärase tekstisestuse korral kuvatakse tähis sönastikupõhise tekstisestuse korral aga tähis .

Sönastikupõhise sisestamise korral saate iga tähe sisestada klahvi ühekordse vajutamisega. Sönastikupõhine tekstisestus põhineb telefoni sisesönastikul, kuhu saate ise lisada uusi sõnu.

Sönastikupõhise sisestuse sisse- või väljalülitamiseks vajutage kaks korda kiiresti klahvi # .

Sõnumite kirjutamine ja saatmine

Enne multimeediumsõnumi koostamist või e-kirja kirjutamist peavad teil olema häälestatud õiged ühenduseseaded. Vt „E-posti seaded” lk 38 ja „E-post” lk 42.

Mobiilsidevõrk võib piirata MMS-sõnumi suurust. Kui sõnumisse sisestatud pilt ületab selle piiri, võib seade pilti vähendada, et seda oleks võimalik saata MMS-sõnumis.

- 1 Valige esmalt **Uus sõnum** ja siis mõni järgmistest valikutest.
Lühisõnum – lühisõnumi saatmiseks.
Multimeediasõnum – multimeediumsõnumi (MMS) saatmiseks.
Häälsõnum – helisõnumi (heliklippi sisaldava multimeediumsõnumi) saatmiseks.
E-kiri – e-kirja saatmiseks.
- 2 Kontaktide seast adressaatide või rühmade valimiseks või adressaadi telefoninumbri või e-posti aadressi sisestamiseks vajutage väljal **Saaja** klahvi .
 Eraldage adressaadid semikooloniga (;). Semikooloni sisestamiseks vajutage * . Numbri või aadressi võib sisestada ka kopeerides ja kleepides.
- 3 Sisestage väljale **Teema** multimeediumsõnumi või e-kirja teema. Kuvatavate väljade muutmiseks valige **Valikud > Aadressiväljad**.

4 Sõnumiväljale kirjutage sõnum. Malli lisamiseks valige **Valikud > Sisesta** või **Lisa objekt > Mall**.

5 Meediumobjekti lisamiseks multimeediumsõnumisse valige **Valikud > Lisa objekt > Foto, Heliklipp** või **Videoklipp**.

6 MMS-sõnumi jaoks uue foto tegemiseks või heli- või videoklipi salvestamiseks valige **Valikud > Lisa uus > Foto, Heliklipp** või **Videoklipp**. Sõnumisse uue slaidi lisamiseks valige **Slaid**. Et vaadata, kuidas multimeediumsõnum välja näeb, valige **Valikud > Eelvaatlus**.

7 E-kirjale manuse lisamiseks valige **Valikud > Lisa > Foto, Heliklipp, Videoklipp, Märge**; muud tüüpi failide lisamiseks valige **Muu**. E-kirja manuseid märgib tähis .

8 Sõnumi saatmiseks valige **Valikud > Saada** või vajutage helistamisklahvi.

 Märkus. Seade võib märku anda, et sõnum saadeti sõnumikeskuse numbril, mis on programmeeritud telefoni. Seade ei pruugi kinnitada sõnumi jõudmist sihtkohta. Sõnumiteenuste kohta küsige lisateavet teenusepakujalt.

Seade toetab tekstisõnumite saatmist, mille tärkide arv sõnumis ei ole piiratud. Pikemad sõnumid saadetakse kahe või enama sõnumina. Teenuspakkuja võib teile arve esitada, mille alusel tuleb tasuda iga sõnumi eest. Rõhumärkidega tähed või muud mõnele keelele, nt hiina keelele iseloomulikud märgid, võtavad rohkem ruumi ning ühes sõnumis saadetavate märkide arv on väiksem.

Võimalik, et teil ei õnnestu saata mp4-vormingusse salvestatud videofaile või selliseid faile, mille maht ületab traadita side võrgus multimeediumsõnumitele kehtestatud ülempiiri.

 Näpunäide. On võimalik koostada pildi-, video-, heli- ja tekstiesitlusi ning saata neid multimeediumsõnumis. Selleks alustage multimeediumsõnumi koostamist ja valige **Valikud > Koosta esitus**. See valik kuvatakse ainult siis, kui režiimi **MMSi** koostamisrežiim seadeks on määratud **Hoiatustega** või **Vaba**. Vt „Multimeediumsõnumid“ lk 41.

Saabunud sõnumite kaust – sõnumite vastuvõtmine

Kaustas **Saabunud** viitab tähis lugemata lühisõnumile, lugemata multimeediumsõnumile, lugemata helisõnumile ja Bluetooth-ühenduse kaudu saadud andmetele.

Kui teile saabub sõnum, kuvatakse ooterežiimis ekraanil ja teade **1 uus sõnum**. Sõnumi avamiseks valige **Näita**. Sõnumi avamiseks kaustas **Saabunud** liikuge soovitud sõnumile ja vajutage . Vastuvõetud sõnumile vastuse saatmiseks valige **Valikud > Vastussõnum**.

Multimeediumsõnumid

 NB! Suhtuge sõnumite avamise ettevaatusega. Multimeediumsõnumite manused võivad sisaldada viiruslikku tarkvara või kahjustada muul moel teie seadet või arvutit.

Võite saada teate, et multimeediumsõnum ootab multimeedium-sõnumikeskuses. Pakettandmeside ühenduse algatamiseks, et sõnum seadmesse laadida, valige **Valikud > Lae**.

Multimeediumsõnumi () avamisel võite näha pilti ja lisatud sõnumit. Tähis kuvatakse, kui lisatud on heli. Tähis kuvatakse, kui lisatud on video. Heli või video esitamiseks valige vastav tähis.

Multimeediumsõnumile lisatud meediumobjektide vaatamiseks valige **Valikud > Objektid**.

Kui sõnum sisaldab multimeediu esitlust, kuvatakse tähis . Esitluse esitamiseks valige vastav tähis.

Andmed ja seaded

Saate oma telefoniga vastu võtta mitut tüüpi andmesõnumeid (sh visiitkaarte, helinaid, operaatori logosid, kalendrikirjeid ja e-kirjade teatisi). Telefon saab vastu võtta ka teenusepakkuja või teabehaldusosakonna poolt saadetud seadeid sisaldavaid konfiguratsioonisõnumeid.

Sõnumis sisaldunud andmete salvestamiseks valige **Valikud** ja tehke vastav valik.

Veebipõhised teenuseteated

Veebipõhised teenuseteated on lühiteated (näiteks uudiste pealkirjad), mis võivad sisaldada lühisõnumit või linki. Lisateavet ja tellimisinfo saate teenusepakkujalt.

Postkast

E-posti seaded

 Näpunäide. E-posti kaustade määratlemiseks saab kasutada rakendust **Häälestusviisard**. Vajutage ja valige **Vahendid > Utiliidid > Hääl.viisard**.

E-postiteenuse kasutamiseks peavad teie seadmes olema kehtivad Interneti-pöörduspunkti (IAP) ja õiged e-posti seaded. Vt „Pöörduspunktid“ lk 125.

Kui valite rakenduse **Sõnumid** põhivaates valiku **Postkast**, kuid pole veel e-posti kontot häälestanud, palub telefon teil seda teha. E-posti seadete koostamise alustamiseks postkastijuhendi abil valige **Alusta**. Vt ka „E-post“ lk 42.

Vaja on eraldi e-posti kontot. Järgige serveri postkasti ja Interneti-teenusepakkuja (ISP) juhiseid.

Kui loote uue postkasti, kuvatakse menüü **Sõnumid** põhivaates sõna **Postkast** asemel uue postkasti nimi. Postkaste võib olla mitu (kuni kuus).

Postkasti avamine

Postkasti avamisel küsib seade, kas soovite luua ühenduse postkastiga (**Võtad ühenduse postkastiga?**).

Postkastiga ühenduse loomiseks ja uute e-kirjade päiste või sõnumite allalaadimiseks valige **Jah**. Kui vaatate kirju sidusrežiimis (võrguühendusega), on telefonil pakettandmeside vahendusel serveri postkastiga pidev ühendus.

Varem allalaaditud e-kirjade vaatamiseks vallasrežiimis (võrguühenduseta) valige **Ei**.

Uue e-kirja koostamiseks valige sõnumite põhivaates **Uus sõnum** > **E-kiri** või e-postkastis **Valikud** >

Kirjuta sõnum > **E-kiri**. Vt „Sõnumite kirjutamine ja saatmine“ lk 36.

E-kirjade allalaadimine

Kui telefon on vallasrežiimis (ühenduseta), valige serveri postkastiga ühenduse loomiseks **Valikud** > **Loo ühendus**.

Valige **Valikud** > **E-posti ülekanne** ja üks järgmistest valikutest. Ühenduse sulgemiseks valige **Valikud** > **Katkesta ühendus**. E-kirja avamiseks vajutage juhtnuppu .

- 1 Kui postkastiga on ühendus loodud, valige **Valikud** > **E-posti ülekanne** ja mõni järgmistest valikutest.
Uued – kõigi uute sõnumite allalaadimiseks.
Valitud – vaid märgitud e-kirjade allalaadimiseks.
Kõik – kõigi e-kirjade allalaadimiseks postkastist.
 E-kirjade allalaadimise peatamiseks valige **Tühista**.
- 2 Kui soovite ühenduse katkestada ja vaadata e-kirju vallasrežiimis, valige **Valikud** > **Katkesta ühendus**.
- 3 E-kirja avamiseks vajutage . Kui e-kirja pole alla laaditud (tähise nool osutab väljapoole) ning seade on vallasrežiimis, küsib telefon luba kirja postkastist allalaadimiseks.

E-kirjade manuste vaatamiseks avage sõnum ja valige tähisega märgitud manuse väli. Kui manusetähis on tuhm, pole manust seadmesse laaditud. Valige **Valikud** > **Laadi alla**.

E-kirjade automaatne allalaadimine

E-kirjade automaatseks allalaadimiseks valige **Valikud > E-posti seaded > Autom. ülekanne**. Lisateavet leiate jaotisest „Automaatne allalaadimine“, lk 44.

Seadme seadistamine e-posti automaatseks allalaadimiseks võib tähendada teie teenusepakkuja võrgu kaudu suurte andmemahutude ülekandmist. Andmeedastustasude kohta saate teavet oma teenusepakkujalt.

E-kirjade kustutamine

E-kirja sisu kustutamiseks seadmest nii, et see jääks siiski serveri postkasti alles, valige **Valikud > Kustuta**. Kuval **Kustutan sõnumi**: valige **Ainult telefonist**.

Seade näitab postkastis olevate e-kirjade päiseid täpselt nii, nagu need on serveris. E-kirja päis jääb seadmesse alles ka e-kirja sisu kustutamisel. Kui soovite ka päised kustutada, tuleb e-kirjad esmalt kustutada serveri postkastist ning luua siis seadmest serveri postkastiga uuesti ühendus, et postkasti olek uuendada.

E-kirja kustutamiseks seadmest ja serveri postkastist valige **Valikud > Kustuta**. Kuval **Kustutan sõnumi**: valige **Tel-st ja serverist**.

Kui soovite mõne kirja kustutamise serverist tühistada, liikuge järgmise ühenduse ajal kustutatavaks märgitud e-kirjale (🗑️) ja valige **Valikud > Ennista**.

Postkastiga ühenduse katkestamine

Sidusrežiimis pakettandmesideseansi lõpetamiseks serveri postkastiga valige **Valikud > Katkesta ühendus**.

Sõnumite kuulamine

Kuulata saate kausta **Saabunud** talletatud helisõnumeid, e-kirju, multimeedium- ja lühisõnumeid.

Sõnumi kuulamiseks valige soovitud sõnum ja seejärel **Valikud > Kuula**.

SIM-kaardi sõnumite vaatamine

SIM-kaardi sõnumite vaatamiseks tuleb need seadmes esmalt mõnda kausta kopeerida.

- 1 Valige rakenduse **Sõnumid** põhivaates **Valikud > SIM-kaardi sõnumid**.
- 2 Sõnumite märkimiseks valige **Valikud > Vali/Tühista valik > Vali või Vali kõik**.
- 3 Valige **Valikud > Kopeeri**. Avatakse kaustaloend.
- 4 Kopeerimise alustamiseks valige soovitud kaust ja vajutage **OK**. Sõnumite vaatamiseks avage kaust.

Sõnumiseaded

Täitke väljad, mis on tähistatud kirjaga **Tuleb määratleda** või mille juures on punane tärnike. Järgige eenusepakkujalt saadud juhiseid. Teenusepakkuja võib saata teile seadeid ka konfiguratsioonisõnumina.

Mõned või kõik sõnumikeskused või pöörduspunktid võivad olla teenusepakkuja poolt seadmesse salvestatud ning võib juhtuda, et neid pole võimalik muuta, koostada, redigeerida või eemaldada.

Lühisõnumid

Vajutage , valige **Sõnumid > Valikud > Seaded > Lühisõnum** ja mõni järgmistest:

Sõnumikeskused – kõigi määratud lühisõnumikeskuste loendi vaatamiseks.

Märgikodeering – märgivahetuseks ühest süsteemist teise, kui see on kasutatav, valige **Osaline tugi**.

Kasutatav keskus – saate valida sõnumikeskuse, mille kaudu soovite lühisõnumeid saata.

Saateraport – saate valida, kas võrk saadab teile teie saadetud sõnumite kohaletoimetamisteatise ehk saateraporteid (võrguteenus).

Sõnumi kehtivus – saate valida, kui kaua sõnumikeskus sõnumit pärast esimese katse nurjumist uuesti saadab

(võrguteenus). Kui kehtivusaja vältel ei õnnestunud sõnumit adressaadile edastada, kustutatakse see sõnum sõnumikeskusest.

Sõnumi vorming – teavet selle kohta, kas sõnumikeskus suudab lühisõnumite vormingut muuta, saab teenusepakkujalt.

Eelistatud ühendus – saate valida kasutatava ühenduse tüübi.

Vastuse edast. sama – saate valida, kas soovite, et vastussõnumi saatmisel kasutataks sama sõnumikeskuse numbrit (võrguteenus).

Multimeediumsõnumid

Vajutage , valige **Sõnumid > Valikud > Seaded > Multimeediasõnum** ja mõni järgmistest:

Foto suurus – MMS-sõnumisse lisatava pildi suuruse määratlemiseks.

MMSi koostamisrežiim – kui valite **Hoiatustega**, annab seade hoiatusteate, kui proovite saata sõnumit, mida vastuvõtja seade ei pruugi toetada. Kui valite **Piiratud**, ei luba seade saata sõnumeid, mida võidakse mitte toetada. Sõnumitesse sisu kaasamiseks ilma selliseid hoiatusi nägemata valige **Vaba**.

Eelistatud pöördusp. – saate valida, millist pöörduspunkti tuleb eelistatult kasutada.

Multim. vastuvõtt – saate valida, kuidas telefon peaks sõnumeid vastu võtma. Koduvõrgus olles sõnumite automaatselt vastuvõtmiseks valige **Koduvõrgus autom.** Väljaspool koduvõrku viibides saate teate, et teile on saabunud sõnum, mis on salvestatud MMS-sõnumikeskuses.

Väljaspool koduvõrgu levipiirkonda võib MMS-sõnumite saatmine ja vastuvõtmine olla tavalisest kallim.

Kui valite **Multim. vastuvõtt > Alati automaatselt**, loob seade sõnumi allalaadimiseks automaatselt pakettandmesideühenduse, sõltumata sellest, kas viibite oma koduvõrgu levipiirkonnas või mitte.

Anonüümsed lubatud – saate valida, kas soovite keelduda sõnumitest, mille saatja on anonüümne.

Reklaami vastuvõtt – saate määrata, kas soovite MMS-sõnumina saadetud reklaame vastu võtta või mitte.

Saateraport – saate valida, kas soovite, et logis kuvataks saadetud sõnumi olek (võrguteenus).

Keeldu raportist – saate valida, kas soovite keelata saamisteade saamise teile saabunud MMS-sõnumite vastuvõtmise kohta.

Sõnumi kehtivus – saate valida, kui kaua sõnumikeskus sõnumit pärast esimese katse nurjumist uuesti saadab (võrguteenus). Kui kehtivusaja vältel ei õnnestunud sõnumit adressaadile edastada, kustutatakse see sõnum sõnumikeskusest.

E-post

Vajutage ja valige **Sõnumid > Valikud > Seaded > E-post**.

Valimaks, millist postkasti soovite e-kirjade saatmisel kasutada, valige **Kasutatav postkast** ja soovitud postkast.

Postkasti kustutamiseks koos selles olevate sõnumitega liikuge soovitud postkastile ja vajutage .

Uue postkasti loomiseks valige **Valikud > Uus postkast**.

Valige **Postkastid** ja soovitud postkast, et muuta järgmisi seadeid: **Ühendusseaded**, **Kasutajaseaded**, **Allalaadimisseaded** ja **Autom. ülekanne**.

Ühendusseaded

Vastuvõetud e-kirja seadete redigeerimiseks valige **Saabuvad e-kirjad** ja mõni järgmistest valikutest.

Kasutajanimi – sisestage teenusepakkuvalt saadud kasutajanimi.

Parool – sisestage oma parool. Kui jätate selle välja tühjaks, peate parooli sisestama serveri postkastiga ühenduse loomisel.

Sisset. posti server – sisestage e-kirju vastuvõtva serveri IP-aadress või hostinimi.

Pöörduspunkt – valige Interneti-pöörduspunkt (IAP). Vt „Pöörduspunktid“ lk 125.

Postkasti nimi – sisestage postkasti nimi.

Postkasti tüüp – määrab postkasti teenusepakkuja soovitatava e-posti protokoll. Valikud on **POP3** ja **IMAP4**. Seda seadet ei saa muuta.

Turvalisus (pordid) – valige serveri postkastiga turvalisuse ühenduse tagamiseks kasutatav turvavalik.

Port – määrake ühenduse port.

APOP turvaline login (ainult POP3 jaoks) – kasutatakse POP3-protokoll puhul paroolide krüptimiseks, mis edastatakse ühenduse loomisel e-posti serveris asuva postkastiga.

Saadetava e-kirja seadete redigeerimiseks valige **Väljuvad e-kirjad** ja mõni järgmistest valikutest.

Minu e-posti aadress – sisestage teenusepakkujalt saadud e-posti aadress.

Väljuva posti server – sisestage e-kirju saatva serveri IP-aadress või hostinimi. Mõnel juhul saate kasutada üksnes oma teenusepakkuja e-posti serverit. Lisateavet saate teenusepakkujalt.

Seaded Kasutajanimi, Parool, Pöörduspunkt, Turvalisus (pordid) ja Port sarnanevad nendega, mis on määratud kaustas **Saabuval e-kirjad**.

Kasutajaseaded

Minu nimi – sisestage oma nimi. Kui adressaadi telefon seda funktsiooni toetab, kuvatakse teie e-posti aadressi asemel teie nimi.

Kirjade saatmine – määrake, kuidas teie seadmest e-kirju saadetakse. Et telefon looks valiku **Kirjade saatmine** valimisel postkastiga ühenduse, valige **Kohe**. Kui valite **Järgm. ühendusel**, saadetakse e-kiri siis, kui ühendus kaugpostkastiga on saadaval.

Saada endale koopia – valige, kas soovite e-kirja koopia oma meilikaustas salvestada.

Lisa allkiri – valige, kas soovite e-kirjadele lisada allkirja või mitte.

Uued e-kirja teated – valige, kas soovite uue e-kirja postkasti saabumisel uue e-kirja märguannet (helin, teade, kirja tähis).

Allalaadimisseaded

Laaditav osa kirjast – saate määrata, milline osa kirjast alla laaditakse: **Ainult päised**, **Suuruse piirang** (POP3) või **Kirjad & manused** (POP3).

Laad. kirjade arv – saate määrata, mitu uut e-kirja postkasti alla laaditakse.

IMAP4 kausta tee (ainult IMAP4 puhul) – määratlege tellitavate kaustade tee.

Kaustade tellimine (ainult IMAP4 puhul) – saate tellida serveri postkasti muid kaustu ning nende sisu alla laadida.

Automaatne allalaadimine

E-kirja teated – kui soovite, et serverisse uute e-kirjade saabumisel laaditaks serveri postkastist päised teie telefoni automaatselt, valige **Autom. uuendus** või **Üksnes koduvõrgus**.

E-kirjade ülekanne – uute e-kirjade päiste määratud ajal automaatseks allalaadimiseks kaugpostkastist valige **Sisse lülitatud** või **Üksnes koduvõrgus**. Määrake, millal ja kui tihti sõnumeid alla laaditakse.

E-kirja teated ja **E-kirjade ülekanne** ei saa samaaegselt aktiivsed olla.

Seadme seadistamine e-posti automaatseks allalaadimiseks võib tähendada teie teenusepakkuja võrgu kaudu suurte andmemahutude ülekandmist. Andmeedastustasude kohta saate teavet oma teenusepakkujalt.

Veebipõhised teenuseteated

Vajutage ja valige **Sõnumid > Valikud > Seaded > Teenuse teade**. Valige, kas telefon peaks teenuseteateid vastu võtma või mitte. Kui soovite, et seade aktiveeriks teenuseteate saabumisel automaatselt brauseri, looks võrguühenduse ja laadiks sisu alla, valige **Lae alla > Automaatne**.

Kärjeteated

Kärjeteadete teemad ja nende numbrid saate teenusepakkujalt. Vajutage , valige **Sõnumid > Valikud > Seaded > Kärjeteated** ja mõni järgmistest:

Vastuvõtt – valige, kas telefon võtab kärjeteateid vastu või mitte.

Keel – saate valida, millises keeles soovite teateid vastu võtta: **Kõik**, **Valitud** või **Muu**.

Teematu vastus – valige, kas seade otsib automaatselt uusi teemanumbreid ning salvestab uued nimeta numbrid teemaloendisse.

Muud seaded

Vajutage , valige **Sõnumid > Valikud > Seaded > Muu** ja mõni järgmistest:

Salv. saadet. sõnum – valige, kas seade peaks salvestama iga saadetud lühisõnumi, MMS-sõnumi ja e-kirja koopia kausta **Saadetud** või mitte.

Sõnumite talletusarv – saate määrata korraga kausta **Saadetud** salvestatavate sõnumite arvu. Kui määratud arv saab täis, kustutatakse kõige vanem sõnum.

Kasutatav mälu – saate valida mälu, kuhu sõnumid salvestatakse: **Telefoni mälu** või **Massmälu**.

Galerii

Piltide, video- ja heliklippide, esitusloendite ning voogesituslinkide talletamiseks ja korraldamiseks või selleks, et saaksite oma failid traadita side kohtvõrgu kaudu muudele ühilduvatele UPnP-seadmetele ühiskasutusse anda, vajutage klahvi ja valige **Galerii**.

 Näpunäide. Multimeediumimenüü pildipaani avamiseks vajutage . Vt „Multimeediumimenüü“ lk 15.

Failide vaatamine ja sirvimine

Valige **Pildid** ja **video** , **Lood** , **Lifeblog** , **Heliklipid** , **Voogesit.lingid** , **Esitlused** või **Kõik failid** ja vajutage avamiseks . Kausta **Pildid** ja **video** sisu kuvatakse rõhtpaigutuses.

Saate sirvida ja avada kaustu, märkida üksusi ning kopeerida või teisaldada neid muudesse kaustadesse. Samuti saate luua albumeid ning üksusi märkida ja albumitesse lisada.

Faili avamiseks vajutage . Videoklippe, ram-vormingus faile ja voogesitust avatakse ja esitatakse rakendusega **RealPlayer**. Muusika ja heliklippide jaoks on aga rakendus **Pleier**. Vt „RealPlayer“ lk 88 ja „Muusikapleier“ lk 19.

Piltide või videote allalaadimiseks kausta **Pildid** ja **video** valige vastav allalaadimisikoon. Avanevas brauseriaknas saate üksuste allalaadimiseks valida soovitud järjehoidja.

Pildid ja videoklipid

Kaameraga pildistatud pildid ja salvestatud videoklipid talletatakse **Galerii** kausta **Pildid** ja **video**. Pilte ja videoklippe saab võtta vastu ka multimeediumsõnumina, e-posti manuseks või Bluetooth-ühendusega. Vastuvõetud pildi või videoklipi vaatamiseks rakenduse **Galerii** kaudu või **Real Playeris** peate pildi või klipi esmalt salvestama.

Valige **Galerii** > **Pildid** ja **video**. Pildid ja videoklipid kuvatakse keritava tsükliloendina ja on järjestatud kuupäeva järgi. Kuvatakse failide arv.

Pärast pildi avanemist vajutage pildi suurendamiseks ekraani kõrval asuvaid mängimisklahve. Suurendus- või vähendusastet ei salvestata vaikeseadena.

Valitud pildi pööramiseks vasakule või paremale valige **Valikud** > **Pööra** > **Vasakule** või **Paremale**.

Foto või videoklipi töötlemiseks valige **Valikud** > **Muuda**. Avaneb pildi- või videoredaktor. Vt „Videoklippide töötlemine“ lk 48. Vt „Piltide töötlemine“ lk 47.

Kohandatud videoklippide loomiseks valige galeriis soovitud videoklipp ja seejärel **Valikud > Muuda**. Vt „Videoklippide töötlemine“ lk 48.

Piltide printimiseks ühilduva printeriga või hilisema printimise eesmärgil talletamiseks valige **Valikud > Prindi**. Vt „Pildi printimine“ lk 51. Pildid saab ka märkida ja lisada hilisemaks printimiseks **Galerii** prindikorvi (Print Basket). Vt „Prindikorv“ lk 47.

Mõne pildi või videoklipi lisamiseks galeriis asuvasse albumisse valige **Valikud > Albumid > Lisa albumisse**.

Pildi kasutamiseks taustpildina valige soovitud pilt ja **Valikud > Kasuta pilti > Määra taustpildiks**.

Pildi või video kustutamiseks valige aktiivsel tööriistaribal **Kustuta**. Vt „Aktiivne tööriistariba“ lk 46.

Kaamera avamiseks rakendusest **Galerii** vajutage kaameranuppu.

Aktiivne tööriistariba

Kaustas **Pildid** ja **video** saate aktiivselt tööriistaribalt kiiresti valida soovitud toiminguid. Aktiivne tööriistariba on saadaval ainult siis, kui olete mõne pildi või videoklipi valinud.

Liikuge aktiivsel tööriistaribal soovitud üksusele ja vajutage selle valimiseks juhtnuppu. Saadaolevad valikud sõltuvad aktiveeritud kuvast ning sellest, kas olete valinud

pildi või videoklipi. Saate ka määrata, kas aktiivne tööriistariba on ekraanil alati kuvatud või aktiveeritakse see nupuvajutusega.

Kui soovite, et aktiivne tööriistariba oleks ekraanil kuvatud, valige **Valikud > Näita ikooni**.

Kui soovite, et aktiivne tööriistariba oleks aktiivne ainult siis, kui seda vajate, valige **Valikud > Peida ikoonid**. Aktiivse tööriistariba aktiveerimiseks vajutage .

Valige järgmiste valikute seast.

 – valitud videoklipi esitamiseks

 – valitud pildi või videoklipi saatmiseks

 – valitud pildi või videoklipi üleslaadimiseks.

 / – prindikorvi pildi lisamiseks või sealt pildi eemaldamiseks vt „Prindikorv“ lk 47

 – prindikorvis asuvate piltide vaatamiseks

 – piltide esitamiseks slaidiseansina

 – valitud pildi või videoklipi kustutamiseks

 – kuvatava pildi printimiseks

Saadaolevad valikud sõltuvad aktiivsest vaatest.

Prindikorv

Prindikorvi lisatavad pildid saate märkida ning hiljem mõne ühilduva printeri abil või võimalusel mõnes spetsiaalses printimiskioskis printida. Vt „Pildi printimine“ lk 51. Märgitud pilte tähistatakse kaustas **Pildid ja video** ja albumites tähisega .

Kui soovite mõne pildi märkida hilisemaks printimiseks, valige esmalt see pilt. Seejärel valige aktiivsel tööriistaribal **Lisa prindikorvi**.

Prindikorvis olevate piltide vaatamiseks valige aktiivsel tööriistaribal **Kuva prindikorv** või kaustas **Pildid ja video** (saadaval ainult siis, kui olete prindikorvi pilte lisanud) .

Pildi eemaldamiseks prindikorvist valige soovitud pilt kaustas **Pildid ja video** või mõnes albumis ja valige aktiivsel tööriistaribal **Eemalda prindikorvist**.

Albumid

Albumite abil saate mugavalt hallata oma pilte ja videoklippe. Albumiloendi vaatamiseks valige **Pildid ja video > Valikud > Albumid > Näita albumeid**.

Pildi või videoklipi galeriis asuvasse albumisse lisamiseks liikuge soovitud pildile või videoklipile ja valige **Valikud > Albumid > Lisa albumisse**. Avaneb albumiloend.

Valige album, kuhu soovite pildi või videoklipi lisada. Saate luua ka uue albumi.

Albumist faili eemaldamiseks vajutage **C**. Faili ei kustutata rakenduse **Galerii** kaustast **Pildid ja video**.

Uue albumi loomiseks albumiloendi vaates valige **Valikud > Uus album**.

Piltide töötlemine

Piltide töötlemiseks kohe pärast pildistamist või pärast menüüsse **Galerii** salvestamist valige **Valikud > Muuda**.

Väikeste ikoonidega tähistatud töötlusfunktsioonide valimist võimaldava ruudustiku avamiseks valige **Valikud > Rakenda efekt**. Saate pilti kärpida või pöörata, seadistada eredust, värve, kontrastsust ja eraldusvõimet ning lisada pildile efekte, teksti, lõikepilte või raame.

Pildi kärpimine

Pildi kärpimiseks valige **Valikud > Rakenda efekt > Kärpimine**. Foto suuruse käsitsi kärpimiseks valige **Käsitsi** või valige loendist eel määratletud mõõtmete suhe. Kui valite **Käsitsi**, kuvatakse pildi vasakus ülanurgas rist. Valige juhtnupu abil kärbitav ala ja valige **Määra**. Paremas allnurgas kuvatakse teine rist. Valige kärbitav ala uuesti. Esmalt valitud ala reguleerimiseks valige **Tagasi**. Valitud alad tekitavad ristküliku, mis moodustab kärbitud pildi.

Eelmääratletud vastavuse puhul valige kärpimiseks ala vasak ülanurk. Esiletõstetud ala suuruse muutmiseks kasutage juhtnuppu. Valitud ala külmutamiseks vajutage . Juhtnupu abil saate valitud ala pildi sees liigutada. Kärbitava ala valimiseks vajutage .

Punasilmsuse vähendamine

Pildil olevate punasilmsusefektide vähendamiseks valige **Valikud > Rakenda efekt > Punasilms. vähend.** Viige rist silmale ja vajutage klahvi . Ekraanil kuvatakse rõngas. Kontuuri suuruse silmale sobivaks muutmiseks vajutage juhtnuppu. Silmade punasuse kahandamiseks vajutage .

Kasulikud otseteed

Pildiredaktoris on kasutusel järgmised otseteed.

- Pildi vaatamiseks täisekraanvaates vajutage *** .** Tavavaatesse naasmiseks vajutage uuesti *** .**
- Foto pööramiseks päri- või vastupäeva vajutage vastavalt klahvi **3** või **1** .
- Suurendamiseks või vähendamiseks vajutage klahvi **5** või **0** .
- Suurendatud fotol liikumiseks vajutage juhtnuppu üles, alla, vasakule või paremale.

Videoklippide töötlemine

Videoklippide töötlemiseks rakenduses Galerii ning oma videoklippide loomiseks liikuge soovitud videoklipile ja valige **Valikud > Muuda > Ühenda, Muuda heli, Lisa tekst või Lõika.** Vt „Galerii“ lk 45.

Videoredaktor toetab 3gp- ja mp4-vormingus videofaile ning aac-, amr-, mp3- ja wav-vormingus helifaile. Samas ei toeta see tingimata kõiki failivormingute omadusi ega versioone.

Kohandatud videoklipid salvestatakse automaatselt rakenduse Galerii kausta **Pildid ja video**. Klipid salvestatakse mälukaardile.

Piltide, videote, heli ja teksti lisamine

Kohandatud videoklippide loomiseks saate rakenduses Galerii valitud videoklipile lisada pilte, videoklippe ja teksti.

Pildi või videoklipi ühendamiseks kaustas **Pildid ja video** valitud videoklipiga valige **Valikud > Muuda > Ühenda > Pilt või Videoklipp.** Valige soovitud fail.

Videoklipi uue heliklipi lisamiseks või klipi algse heliklipi väljavahetamiseks valige **Valikud > Muuda > Muuda heli** ja siis soovitud heliklipp.

Videoklipi algusse või lõppu teksti lisamiseks valige **Valikud > Muuda > Lisa tekst**, sisestage lisatav tekst ja valige **OK**. Seejärel valige koht, kuhu soovite teksti lisada: **Algusse** või **Lõppu**.

Videoklipi montaaž

Soovi korral saate videoklipi lõigata ning lisada sellele soovitud osade eemaldamiseks algus- ja lõpumärgid. Kaustas **Pildid ja video** valige **Valikud > Muuda > Lõika**.

Valitud videoklipi esitamiseks algusest valige **Valikud > Esita**.

Et valida, milliseid videolõigu osi kohandatud videoklipi kaasata või sealt välja jätta, ning määrata valitud osade algus- ja lõpp-punktid, liikuge videos soovitud kohta ja valige **Valikud > Algusmärk** või **Lõpumärk**. Valitud osa algus- või lõpp-punkti muutmiseks liikuge soovitud märkeni ja vajutage juhtnuppu. Seejärel saate valitud märget liigutada ajaskaalal edasi või tagasi.

Kõigi märgete eemaldamiseks valige **Valikud > Eemalda > Kõik märgid**.

Videoklipi eelvaate kuvamiseks valige **Valikud > Esita märgitud lõik**. Ajaskaalal liikumiseks vajutage juhtnuppu vasakule või paremale.

Video esitamise peatamiseks valige **Paus**. Klipi esitamise jätkamiseks valige **Valikud > Esita**. Video lõikamise vaatesse naasmiseks valige **Tagasi**.

Muudatuste salvestamiseks ja rakendusse **Galerii** naasmiseks valige **Valmis**.

Saadetavate videoklippide töötlemine

Videoklipi saatmiseks valige **Valikud > Saada > Multimeedia abil**, **E-posti abil**, **Bluetooth'i abil** või **Veebi postitamine**. Pöörduge võrguteenuse pakkuja poole ja tehke kindlaks, kui suuri multimeediumsõnumeid on võimalik saata.

Kui videoklipp on multimeediumsõnumis saatmiseks liiga suur, võite selle saata Bluetooth-ühenduse kaudu. Vt „Andmete saatmine Bluetooth-ühenduse kaudu” lk 76. Bluetooth-ühenduse kaudu või ühilduva USB-andmesidekaabli abil saate videoid üle kanda ka ühilduvasse arvutisse.

Saate multimeediumsõnumiga saatmiseks videoklipi ka lõigata. Valige videoredaktori põhivaates **Valikud > Film > Kohanda MMS-i jaoks**. Ekraanil kuvatakse videoklipi kestus ja suurus. Klipi suuruse muutmiseks vajutage juhtnuppu paremale või vasakule. Kui klipp on saatmiseks sobiva suurusega, valige **Valikud > Saada MMS-iga**.

Kui videoklipp on mp4-vormingus, ei pruugi teil selle saatmine multimeediumsõnumiga õnnestuda. Klipi

failivormingu muutmiseks liikuge rakenduses **Galerii** soovitud klipi nimele ja valige **Valikud > Muuda > Valikud > Seaded > Eraldusvõime > MMS-iga ühilduv**. Videoeditori põhivaatesse naasmiseks valige **Valikud > Film > Salvesta** ja sisestage klipi nimi. Videoklipp salvestatakse 3gpp-vormingus ja seda saab multimeediumsõnumiga saata. Algse videoklipi failivorming jääb muutumatuks.

Slaidiseanss

Slaidiseansi piltide vaatamiseks täisekraanil valige aktiivsel tööriistaribal **Alusta slaidiseanssi** (🖥️). Slaidiseanssi alustatakse valitud failist. Valige järgmiste valikute seast.

Paus – slaidiseansi ajutiselt peatamiseks.

Jätka – slaidiseansi vaatamise jätkamiseks.

Lõpeta – slaidiseansi lõpetamiseks.

Piltide sirvimiseks vajutage ⏮️ (eelmine) või ⏭️ (järgmine) (saadaval ainult juhul, kui **Suumi** ja **panoraami** on välja lülitatud).

Slaidiseansi tempo reguleerimiseks valige enne seansi algust **Valikud > Slaidiseanss > Seaded > Slaidiviivitus**.

Kui soovite, et slaidiseansi slaidid sujuvalt vahetuksid ning galerii juhuslikkuse põhimõttel pilte suurendaks ja vähendaks, valige **Suumi** ja **panoraami**.

Slaidiseansile heli lisamiseks valige **Valikud > Slaidiseanss > Seaded** ning siis mõni järgmistest.

Muusika – valige **Sisse** või **Välja**.

Laul – valige loendist soovitud muusikafail.

Helitugevuse vähendamiseks või suurendamiseks vajutage seadme helitugevusnuppu.

Esitlused

Esitluste abil saate vaadata SVG-faile (Scalable Vector Graphics) (nt animatsioone ja kaarte). SVG-pildid säilitavad printimisel ja erineva eraldusvõime või suurusega ekraani kasutamisel oma algse ilme.

SVG-failide vaatamiseks valige **Esitlused**, liikuge soovitud pildile ja valige **Valikud > Esita**. Esituse peatamiseks valige **Valikud > Paus**.

Suurendamiseks vajutage klahvi **5**.

Vähendamiseks vajutage klahvi **0**.

Pildi pööramiseks 90 kraadi päri- või vastupäeva vajutage **1** või **3**. Pildi pööramiseks 45 kraadi vajutage **7** või **9**.

Täisekraan- ja tavavaate vahetamiseks vajutage *****.

Pildi printimine

Piltide printimiseks rakendusega **Pildiprint** valige printitav pilt ja seejärel prindivalik vaadetes galerii, kaamera, pildiredaktor või pildivaatur.

Funktsiooni **Pildiprint** abil saate pilte ühilduva USB-andmesidekaabli, traadita side kohtvõrgu või Bluetooth-ühenduse kaudu printida.

Printida saab ainult jpeg-vormingus pilte. Kaameraga pildistatud pildid salvestatakse automaatselt jpg-vormingus.

PictBridge'i-ühilduva printeri abil printimiseks ühendage andmekaabli enne prindivaliku valimist ja kontrollige, et andmekaabli režiimiks oleks seatud **Pildiprint** või **Küsi ühendumisel**. Vt „USB“ lk 78.

Printeri valimine

Kui kasutate valikut **Pildiprint** esmakordselt, siis kuvatakse pärast pildi valimist kasutatavate ühilduvate printerite loend. Valige printer. See printer määratakse vaikeprinteriks.

Kui olete ühendanud standardiga PictBridge ühilduva printeri USB-andmesidekaabliga, kuvatakse see printer loendis automaatselt.

Kui vaikeprinter pole kasutatav, kuvatakse kasutatavate prindiseadmete loend.

Vaikeprinteri muutmiseks valige **Valikud > Seaded > Vaikeprinter**.

Prindi eelvaade

Pärast printeri valimist kuvatakse valitud pildid eelmääratletud paigutusega. Paigutuse muutmiseks liikuge valitud printeris kasutatavate paigutuste loendis, vajutades kas või . Kui pildid ei mahu ühele lehele, vajutades lisalehtede kuvamiseks kas või .

Prindiseaded

Kasutatavad valikud sõltuvad valitud printeri võimalustest.

Vaikeprinteri seadmiseks valige **Valikud > Vaikeprinter**.

Paberi suuruse valimiseks valige **Paberi suurus**, avanenud loendist soovitud suurus ja siis **OK**. Eelmisse vaatesse naasmiseks valige **Tühista**.

Veebi kaudu printimine

Kasutades rakendust **Veebiprint**, saate veebi kaudu tellida paberfotod otse koju või mõnda kauplusse, kust te need hõlpsasti kätte saate. Saate ka tellida mitmesuguseid

valitud pildiga kujundatud tooteid (nt kruuse või hiirepatju). Tooted sõltuvad teenusepakkujast.

Rakenduse **Veebiprint** kasutamiseks peate installima vähemalt ühe prinditeenuse konfiguratsioonifaili. Selle faili saate teenusepakkujalt, kes toetab teenust **Veebiprint**.

Selle rakenduse kohta saate lisateavet veebisaidilt www.nseries.com/support või kohalikult Nokia veebisaidilt.

Võrgu kaudu jagamine

Rakenduse **Võrgusjagamine** kaudu saate pilte ja videoklippe teistega jagada ühilduvate veebialbumite, ajaveebide või muude veebis leiduvate ühiskasutusteenuste kaudu. Saate sisu üles laadida, lõpetamata postitusi mustanditena salvestada ja nende koostamist hiljem jätkata ning albumite sisu vaadata. Toetatud sisutüüpide valik sõltub teenusepakkujast.

Rakenduse **Võrgusjagamine** kasutamiseks peate vastava teenuse tellima mõnelt veebis piltide ühiskasutusteenust osutavalt teenusepakkujalt ja looma uue konto. Saate selle teenuse tavaliselt tellida teenusepakkuja veebilehelt. Üksikasjalikumat teavet teenuse tellimise kohta saate oma teenusepakkujalt. Lisateavet seda teenust toetavate teenusepakkujate kohta leiate veebisaidilt

www.nseries.com/support või kohalikult Nokia veebisaidilt toote tugiteenuste lehtedelt.

Selle rakenduse kohta saate lisateavet veebisaidilt www.nseries.com/support või kohalikult Nokia veebisaidilt.

Koduvõrk ja Galerii

Koduvõrku saate ühendada ühilduvad seadmed, mis toetavad UPnP-funktsiooni ja traadita side kohtvõrku (WLAN). Koduvõrgu abil saate seadmes Nokia N81 talletatavat sisu vaadata ka mõnes muus ühilduvas seadmes. Samuti saate faile hõlpsasti seadmest Nokia N81 mõnda teise ühilduvasse UPnP-toega seadmesse (ja vastupidi) kopeerida. Lisateavet vt ptk „Koduvõrk“ lk 80 ja „Koduvõrk ja muusikapleier“ lk 21.

Teie seadmesse talletatud meediumifailide vaatamine

Seadmesse talletatud piltide, video- ja heliklippide valimiseks ning mõnes teises koduvõrgu seadmes (nt ühilduvas teleris) näitamiseks või esitamiseks toimige järgmiselt.

- 1 Valige rakenduses **Galerii** soovitud pilt või heli- või videoklipp.
- 2 Valige **Valikud > Kuva koduvõrgu kaudu**.

- 3 Valige meediumifaili vaatamiseks soovitud ühilduv seade. Pildid kuvatakse nii telefonis kui ka teises seadmes, kuid video- ja heliklipid esitatakse ainult teises seadmes.

Rakenduses **Galerii** salvestatud piltide printimiseks UPnP-ühilduva printeriga funktsiooni **Koduvõrk** kaudu valige prindivalik rakenduses **Galerii**. Vt „Pildi printimine“ lk 51. **Sisu jagamine** ei pea olema sisse lülitatud.

Failide otsimiseks teiste kriteeriumide järgi valige **Valikud > Leia**. Leitud failide sortimiseks valige **Valikud > Sortimisasutus**.

Meediumifailide kopeerimine

Meediumifailide kopeerimiseks või ülekandmiseks teie seadmest mõnda muusse ühilduvasse seadmesse (nt ühilduvasse UPnP-arvutisse) valige fail rakendusest **Galerii** ja valige **Valikud > Teisalda ja kopeeri > Kopeeri koduvõrku** või **Teisalda koduvõrku**. **Sisu jagamine** ei pea olema sisse lülitatud.

Failide muust seadmest teie seadmesse kopeerimiseks või ülekandmiseks valige soovitud fail muus seadmes. Seejärel valige **Valikud > Kopeeri asukohta > Telefoni mälu** või **Massmälu**. **Sisu jagamine** ei pea olema sisse lülitatud.

Kaamera

Mudelil Nokia N81 on kaks kaamerat. Suure eraldusvõimega põhikaamera asub seadme tagaküljel (põhikaamera on rõhtpaigutusrežiimis), väiksema eraldusvõimega kaamera (lisakaamera; püstpaigutusrežiimis) aga esiküljel. Mõlema kaameraga saab nii pildistada kui ka videolõike salvestada.

Seadme põhikaamera toetab pildistamisel 1600x1200-pikslist eraldusvõimet. Käesoleva materjali piltide eraldusvõime võib näida teistsugune.

Pildid ja videoklipid salvestatakse automaatselt rakenduse Galerii kausta **Pildid ja video**. Kaameraga tehtud fotode failid on laiendiga .jpeg. Videoklipid salvestatakse MPEG-4-failivormingus faililaiendiga .mp4 või 3gpp-vormingus faililaiendiga .3gp (videokvaliteedirežiim Ühisvaatamine). Vt „Video seaded“ lk 62.

Pilte ja videoid saab saata ka multimeediumsõnumites ja e-kirja manusena või Bluetooth- või traadita side kohtvõrguühenduse kaudu. Pilte ja videoid saate ka oma ühilduvasse veebialbumisse üles laadida. Vt „Võrgu kaudu jagamine“ lk 52.

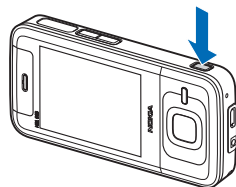
Pildistamine

Pildistamisel võtke arvesse järgmist.

- Hoidke kaamerat mõlema käega paigal.
- Digitaalselt suumitud pildi kvaliteet on madalam kui suumimata pildil.
- Kui te ühe minuti jooksul ühtegi nuppu ei vajuta, lülitub kaamera energiasäästurežiimi. Pildistamise jätkamiseks vajutage klahvi .

Pildistamiseks tehke järgmist.

- 1 Põhikaamera aktiveerimiseks vajutage nuppu ja hoidke seda all. Kui kaameras on Videorežiim aktiveeritud, valige aktiivsel tööriistaribal **Aktiveeri pildistusrežiim**.
- 2 Põhikaameraga pildistamiseks vajutage . Ärge liigutage seadet enne pildi salvestamist.

Pildi suurendamiseks või vähendamiseks kasutage seadme helitugevusnuppu.

Valguse- ja värviseadete määramiseks enne pildistamist kasutage aktiivsel tööriistaribal liikumiseks juhtnuppu. Vt „Valguse- ja värviseaded“ lk 58. Kui suumite pildistatud kaadrit, muudate selle eredust või kontrastsust, võtab pildi salvestamine kauem aega.

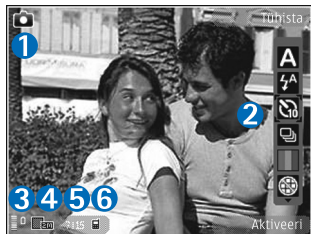
Põhikaamera aktiveerimiseks valige **Valikud > Vali teine kaamera**. Pildistamiseks vajutage . Suurendamiseks või vähendamiseks vajutage klahvi või .

Kui soovite kaamera taustal avatuks jätta ja muid rakendusi kasutada, vajutage . Kaamerasse naasmiseks vajutage nuppu ja hoidke seda all.

Fotokaamera tähised

Fotokaamera kaadrinäidikul kuvatakse järgmine teave.

- 1 Praeguse võtterežiimi tähis.
- 2 Aktiivne tööriistariba. Vt „Aktiivne tööriistariba“ lk 55.
- 3 Aku laetuse taseme tähis.
- 4 Pildi eraldusvõime tähis näitab, kas pildikvaliteediks on valitud Prindi 2M – suur, Prindi 1M – keskm. või MMS 0,3M – väike.

- 5 Pildiloendur näitab hinnanguliselt, mitu pilti saab valitud kvaliteediseadega ja vaba mälu mahtu arvestades teha (pildistamise ajal pole see loendur kuvatud).
- 6 Seadme mälu () või mälukaardi () tähis näitab, kuhu pildid salvestatakse.

Aktiivne tööriistariba

Aktiivne tööriistariba sisaldab otseteid mitmesugustele üksustele ja seadetele nii enne kui ka pärast pildistamist või video salvestamist. Saate liikuda soovitud üksusele, mille valimiseks vajutate . Saate ka määratleda, millal aktiivne tööriistariba ekraanil kuvatakse.

Kui soovite, et aktiivne tööriistariba oleks nähtav nii enne kui ka pärast pildistamist või video salvestamist, valige **Valikud > Näita ikoone**. Kui soovite aktiivset tööriistariba kuvada ainult vajaduse korral, valige **Valikud > Peida ikoonid**. Ekraanil kuvatakse ainult võtterežiimi ja aku laetuse taseme tähised. Aktiivse tööriistariba aktiveerimiseks vajutate . Tööriistariba kuvatakse viieks sekundiks.

Enne pildistamist või video salvestamist saate aktiivsel tööriistaribal reguleerimiseks valida järgmisi valikuid.

- stseenide valimiseks
- väklambirežiimi valimiseks (ainult pildistamisel)

 – viitpäästiku aktiveerimiseks (ainult pildistamisel; vt „Enda pildistamine – viitpäästik” lk 59.

 – sarivõtterežiimi aktiveerimiseks (ainult pildistamisel; vt „Sarivõtete tegemine” lk 59.

 – värviefekti valimiseks

 – kaadri näidiku ruudustiku kuvamiseks või peitmiseks (ainult pildistamisel)

 – valge tasakaalu reguleerimiseks

 – särituse järelkorrektsiooni reguleerimiseks (ainult pildistamisel)

 – valgustundlikkuse reguleerimiseks (ainult pildistamisel)

 – video- ja pildistamisrežiimide vaheldumise aktiveerimiseks

Ikoonid kajastavad seade praegust olekut.

Saadaolevad valikud sõltuvad võtterežiimist ja aktiivsest vaatest.

Vt ka aktiivse tööriistariba valikute kirjeldust peatüki *Galerii* jaotistest „Pärast pildistamist” lk 56, „Pärast videoklipi salvestamist” lk 62 ja „Aktiivne tööriistariba” lk 46.

Pärast pildistamist

Pärast pildistamist saate valida aktiivsel tööriistaribal ühe järgmistest valikutest (saadaval ainult juhul, kui fotokaamera seadetes **Näita pilti** on seatud väärtuseks **Sisse**).

- Kui te ei soovi pilti salvestada, valige **Kustuta**.
- Pildi saatmiseks vajutage helistamisklahvi või valige **Saada**. Lisateavet vt „Sõnumid” lk 35, „Bluetooth-ühendus” lk 74 ja „Võrgu kaudu jagamine” lk 52. Helistamise ajal pole see valik saadaval. Käimasoleva kõne ajal saate pildi saata ka oma vestluskaaslasele. Valige **Saada helistajale** (saadaval ainult kõne ajal).
- Hilisemaks printimiseks mõeldud piltide sisestamiseks prindikorvi (Print Basket) valige **Lisa prindikorvi**.
- Pildi saatmiseks ühilduvasse veebialbumisse valige **Postituskoh:** ... (saadaval üksnes juhul, kui olete seadistanud mõne ühilduva veebialbumi konto. Vt „Võrgu kaudu jagamine” lk 52).

Pildi kasutamiseks aktiivses ooterežiimis kuvatava taustpildina valige **Valikud > Sea taustpildiks**.

Pildi määramiseks mõne kindla kontakti pildiks valige **Valikud > Määra kontakti pildiks**.

Fotokaamera seadete reguleerimine

Fotokaamera jaoks on kahte tüüpi seadeid: aktiivse tööriistariba seaded ja põhiseaded. Aktiivse tööriistariba seadete kasutamist vt teemast „Valguse- ja värviseaded“ lk 58. Kaamera sulgemisel taastuvad aktiivse tööriistariba menüüs vaikeseaded, aga põhiseaded jäävad samaks seni, kuni te neid uuesti muudate.

Põhiseadete muutmiseks valige **Valikud > Seaded** ja mõni järgmistest valikutest.

Pildi kvaliteet – **Prindi 2M** – suur (eraldusvõime 1600x1200), **Prindi 1M** – keskm. (eraldusvõime 1152x864) või **MMS 0,3M** – väike (eraldusvõime 640x480). Pildi printimiseks valige **Prindi 2M** – suur või **Prindi 1M** – keskm. Pildi saatmiseks multimeediumsõnumiga valige **MMS 0,3M** – väike.

Sellised eraldusvõimevalikud on saadaval ainult põhikaamera puhul.

Lisa albumisse – saate valida, kas soovite pilte salvestada galeriis mõnda kindlasse albumisse. Kui valite **Jah**, avaneb saadaolevate albumite loend.

Näita pilti – kui soovite pilti pärast pildistamist vaadata, valige **Sisse**; kui soovite kohe järgmise võtte teha, valige **Välja**.

Pildi vaikenimi – saate määratleda tehtud piltidele vaikenime.

Rohkem digisuurendust (ainult põhikaamera) – **Sisse (pidev)**, et suumimine oleks sujuv ja üleminek digitaalse ning laiendatud digitaalse suumi vahel märkamatu; **Sisse (seisatud)**, et eraldada digitaalne ja laiendatud digitaalne suum pausiga, ning **Välja**, et teie käsutuses oleks piiratud suumimisvõimalus, kuid pildi eraldusvõime säiliks algkujul.

Pildistamisheli – saate valida pildistamisel kostva heli.

Kasutatav mälu – saate valida piltide salvestuskoha.

Taasta kaameraseaded – kaamera seadete vaikeväärtuste taastamiseks valige **Jah**.

Välg

Väklamp on kasutatav ainult põhikaameraga.

Kasutage välklampi ohutust kaugusest. Inimese või looma vahetus läheduses ärge välklampi kasutage. Ärge pildistamisel välklampi kinni katke.

Hämaras pildistamiseks on tagakaamera varustatud LED-väklambiga. Fotokaameras on saadaval järgnevad välklambirežiimid. **Automaatne** ()^A, **Väh. punas.** ()^o, **Sisse** () ja **Välja** ()^o.

Väklambirežiimi muutmiseks valige soovitud režiim aktiivsel tööriistaribal.

Valguse- ja värviseaded

Kaamera värvi ja valguse täpsemaks jäädvustamiseks ning piltidele või videotele efektide lisamiseks liikuge tööriistaribal seadme juhtnupu abil ning valige üks järgmistest valikutest.

Valge tasakaal – praeguste valgustingimuste valimiseks loendist. See võimaldab kaameral värve täpsemini jäädvustada.

Särituse järelkorrektsioon (ainult pildistamisel) – kui pildistate tumedat objekti väga heledal taustal (nt lume taustal), korrigeerige säri tausta ereduse kompenseerimiseks, määrates särituse järelkorrektsiooni väärtuseks +1 või koguni +2. Tumedal taustal asuvate heledate objektide pildistamisel kasutage väärtust -1 või -2.

Välgurežiim – saate valida soovitud välklambi töörežiimi. Vt „Valk“ lk 57.

Värvitoon – saate valida loendist sobiva värviefekti.

Valgustundlikkus (ainult pildistamisel) – hämaras peaksite valgustundlikkust suurendama, et fotod ei jääks udused või liiga tumedad. Suurema valgustundlikkuse väärtuse kasutamisel võivad pildid jääda teralised.

Kuva muutub vastavalt muudetud seadetele, te näete, kuidas muudatused pilti või videot mõjutavad.

Saadaolevad seaded sõltuvad valitud kaamerast.

Kaamera sulgemisel taastatakse vaikeseaded.

Kui valite uue stseeni, siis värvi- ja valguseaded asendatakse vastavalt valitud stseenile. Vt „Stseenid“ lk 58. Pärast stseeni valimist võite vajadusel muuta seadistust.

Stseenid

Stseen (võtteoludest lähtuv valmisseedete kompleks) aitab teil leida pildistamisoludele vastavaid värvi- ja valguseadeid. Iga stseeni seaded on määratud nii, et need vastaksid pildistamis- või filmimisstiilile või keskkonnale.

Stseenid on saadaval ainult põhikaamera puhul.

Valige aktiivsel tööriistaribal mõni järgmistest valikutest.

Videostseenid

Automaatne (A) (vaikesäte) ja **Öövõte** (🌙)

Pildistseenid

Automaatne (A) (vaikeseade), **Vabalt valitav** (i), **Portree** (👤), **Maastik** (🌄), **Öövõte** (🌙) ja **Õine portree** (👤)

Pildistamise vaikestseen on **Automaatne**.

Teatud tingimuste tarbeks oma stseeni koostamiseks valige variant **Vabalt valitav** ja valige **Valikud > Muuda**. Vabalt valitavas stseenis saate reguleerida valgust- ja

värviseadeid. Mõnest teisest stseenist seadete kopeerimiseks valige **Stseenipõhine** ja seejärel soovitud stseen.

Sarivõtete tegemine

Sarivõtterežiim on saadaval ainult põhikaameras.

Et kaamera pildistaks sarivõttena kuus või rohkem kaadrit järjest (kui vaba mäluruumi on piisavalt), valige aktiivsel tööriistaribal **Sarivõtterežiim > Kiirv.** (pildistatakse kuus kaadrit) või pildistamise ajavahemik. See, mitu pilti saate järjest teha, sõltub vabast mälumahust.

Kuue kaadri järjest pildistamiseks vajutage . Pildistamise lõpetamiseks vajutage **Tühista**. Rohkem kui kuue kaadri pildistamiseks vajutage klahvi ja hoidke seda all. Pildistamise lõpetamiseks vabastage klavh. See, mitu pilti saate järjest teha, sõltub vabast mälumahust.

Kui soovite pilte teha teatud intervalliga, valige **Sarivõtterežiim** ja soovitud intervall. Pildistamiseks alustamiseks vajutage . Pildistamise lõpetamiseks enne valitud ajaperioodi lõppemist vajutage uuesti klavhi .

Pärast pildistamist kuvatakse fotod ekraanil ruudustikus. Pildi vaatamiseks vajutage . Kui pildistasite ajaperioodi abil, kuvatakse ekraanil viimati tehtud foto.

Sarivõtterežiimi saate kasutada ka koos viitpäästikuga. Viitpäästiku kasutamisel on suurim järjest pildistatavate kaadrite arv kuus.

Sarivõtterežiimis kaadrinäidikusse naasmiseks vajutage .

Sarivõtterežiimi väljalülitamiseks valige aktiivsel tööriistaribal **Sarivõtterežiim > Üksikvõte**.

Enda pildistamine – viitpäästik

Viitpäästik on kasutatav ainult põhikaameras.

Et saaksite ka ise pildile jääda, kasutage pildistamisel viitpäästikut. Viitpäästiku seadmiseks valige aktiivsel tööriistaribal **Viitpäästik > 2 sekundit, 10 sekundit või 20 sekundit**. Viitpäästiku aktiveerimiseks valige **Aktiveeri**. Telefon hakkab pärast taimeri käivitumist piiksuma. Kaamera pildistab pärast määratud viivitusaja möödumist.

Et **Viitpäästik** välja lülitada, valige aktiivsel tööriistaribal **Viitpäästik > Välja**.

 Näpunäide. Et poleks muret võtte ajal kättega kaamera liigutamise pärast, valige aktiivsel tööriistaribal **Viitpäästik > 2 sekundit**.

Nõuandeid heade fotode tegemiseks

Pildikvaliteet

Kasutage sobivat pildikvaliteeti. Kaameral on kolm pildikvaliteedi režiimi (Prindi 2M – suur, Prindi 1M – keskm. ja MMS 0,3M – väike). Kui soovite, et kaamera teeks parima võimaliku kvaliteediga pilte, kasutage seadet **Väga hea**. Samas nõuab parem pildikvaliteet rohkem mälumahu. Pildi saatmiseks multimeediumsõnumiga või e-kirja manusena võib vaja minna seadet **MMS 0,3M – väike**. Kvaliteedi saate määrata menüüs **Valikud > Seaded**.

Taust

Kasutage lihtsat tausta. Portreede ja muude inimesi kujutavate fotode pildistamisel vältige pildistatavate kujutamist kirjul taustal, mis võiks tähelepanu pildistatavalt eemale juhtida. Kui selliseid tingimusi teisiti luua ei saa, liigutage kaamerat või pildistatavat. Parema portree saamiseks liikuge kaameraga pildistatavale lähemale.

Sügavus

Maastiku pildistamisel lisage oma pildile sügavust, asetades pildistatavad objektid esiplaanile. Esiplaanil olev objekt võib jääda udune, kui see asub kaamerale liiga lähedal.

Valgustingimused

Valgusallika, valguse tugevuse ja suuna muutmine võib fotot märgatavalt muuta. Mõned tavalisemad valgustingimused:

- **Valgusallikas asub pildistatava taga.** Vältige pildistatava paigutamist suure valgusjõuga valgusallika ette. Kui valgusallikas asub pildistatava taga või on ekraanilt nähtav, võib pildi kontrastsus jääda liiga väikeseks, pilt võib olla liiga tume või soovimatute valgusefektidega.
- **Küljelt valgustatud pildistatav.** Tugev külgvalgus lisab mõjusa efekti, aga võib olla ka liiga tugev, põhjustades pildi liigset kontrastsust.
- **Valgusallikas pildistatava ees.** Tugev päikesevalgus võib panna pildistatava silmi kissitama. Ka kujutise kontrastsus võib jääda liiga suur.
- **Optimaalse valguse** kasutamine pildistamisel on õigustatud olukordades, kus on palju hajutatud ja pehmet valgust, näiteks muidu selge, kuid osaliselt pilvise ilmaga või päikesepaistelisel päeval puude varjus.

Videote salvestamine

- 1 Põhikaamera aktiveerimiseks vajutage nuppu ja hoidke seda all. Kui kaameras on aktiveeritud **Pildistamisrežiim**, valige aktiivsel tööriistaribal **Aktiveeri videorežiim**.

- 2 Salvestamise käivitamiseks vajutage . Püstpaigutusrežiimis salvestamiseks kasutage juhtnuppu. Salvestamise algust tähistavad salvestusikoon ja helisignaal.
- 3 Salvestamise lõpetamiseks valige **Stopp**. Videoklipp salvestatakse automaatselt **Galerii** kausta **Pildid ja video**. Vt „Galerii“ lk 45. Videoklipi suurim võimalik pikkus sõltub vabast mälumahust.

Salvestamise seiskamiseks valige **Paus**. Ekraanil hakkab vilkuma pausitähis . Salvestus lõpeb automaatselt, kui tegevus on pausinupuga peatatud ning minuti jooksul pole ühtegi klahvi vajutatud. Salvestamise jätkamiseks valige **Jätka**.

Salvestatava objekti suurendamiseks või vähendamiseks vajutage seadme küljel asuvat helitugevusnuppu. Vertikaalrežiimis vajutage pildi suurendamiseks või vähendamiseks või .

Valguse ja värvi seadmiseks enne video salvestamist kasutage aktiivsel tööriistaribal liikumiseks juhtnuppu. Vt „Valguse- ja värviseaded“ lk 58 ja „Stseenid“ lk 58.

Eesmise kaamera aktiveerimiseks valige **Valikud** > **Vali teine kaamera**.

Video salvestamise tähised

Videokaadrinäidikul kuvatakse järgmine teave.

- 1 Praeguse võtterežiimi tähis.
- 2 Heli vaigistamise tähis.
- 3 Aktiivne tööriistariba, millel liikudes saate enne salvestamist valida mitmesuguseid üksusi ja seadeid (salvestamise ajal pole tööriistariba nähtav). Vt „Aktiivne tööriistariba“ lk 55.
- 4 Aku laetuse taseme tähis.
- 5 Video kvaliteedi näidik näitab, kas pildikvaliteediks on valitud **Kõrge**, **Tavaline** või **Ühisvaatamine**.
- 6 Videoklipi failitüüp.
- 7 Video salvestamiseks jäänud aeg. Salvestamise ajal näitab video pikkuse näidik salvestise senist ajalist pikkust ja allesjäänud aega.
- 8 Seadme mälu () või mälukaardi () tähis näitab, kuhu videod salvestatakse.

Kaadrinäidiku kõigi ikoonide kuvamiseks valige **Valikud > Näita ikoone**. Kui valite **Peida ikoonid**, kuvatakse ainult video olekutähised, salvestamiseks saadaolev aeg (salvestamise ajal), suumiriba (suumimise ajal) ja valikuklahvid.

Pärast videoklipi salvestamist

Pärast videoklipi salvestamist saate valida aktiivsel tööriistaribal ühe järgmistest valikutest (saadaval ainult juhul, kui video seadetes on seadeks **Näita videot** määratud **Sisse**).

- Salvestatud videoklipi kohe esitamiseks valige **Esita**.
- Kui te ei soovi videot salvestada, valige **Kustuta**.
- Videoklipi saatmiseks multimeediumsõnumiga, e-kirjaga või Bluetooth-side vahendusel vajutage helistamisklahvi või valige **Saada**. Lisateavet vt „Sõnumid“ lk 35, „Bluetooth-ühenduvus“ lk 74 ja „Võrgu kaudu jagamine“ lk 52. Helistamise ajal pole see valik saadaaval. MMS-sõnumiga ei saa saata mp4-failivormingus salvestatud videoklippe. Käimasoleva kõne ajal saate videoklipi saata ka oma vestluskaaslasale. Valige **Saada helistajale**.
- Videoklipi üleslaadimiseks ühilduvasse veebialbumisse valige **Postituskoht: ...** (saadaval üksnes juhul, kui olete seadistanud mõne ühilduva veebialbumi konto). Vt „Võrgu kaudu jagamine“ lk 52).

Video seaded

Videosalvesti tarbeks on kahte tüüpi seadeid: **Video seadist**. ja põhiseaded. Seadete **Video seadist**. muutmise kohta vt „Valguse- ja värviseaded“ lk 58. Kaamera sulgemisel taastuvad seadistusmenüüs vaikeseaded, aga põhiseaded jäävad samaks seni, kuni te neid uuesti muudate. Põhiseadete muutmiseks valige **Valikud > Seaded** ja mõni järgmistest valikutest.

Video kvaliteet – valige videoklipi kvaliteediks kas **Kõrge** (parim kvaliteet pikaajaliseks kasutamiseks ja video esitamiseks ühilduvas teleris või arvutis ning telefonis), **Tavaline** (standardkvaliteet videoklipi esitamiseks telefonis) või **Ühisvaatamine** (videoklipi suurus on piiratud multimeediumsõnumites saatmise võimaldamiseks). Kui soovite videot vaadata ühilduvas teleris või arvutis, valige videokvaliteediks **Kõrge**, mis on QVGA-eraldusvõimega (320x240) ja mp4-failivormingus. Video saatmiseks MMS-sõnumiga valige **Ühisvaatamine** (QCIF-eraldusvõime, 3gp-failivorming). **Ühisvaatamine** piirab salvestatud videoklipi failimahu suuruseks kuni 300 kB (kestab u 20 sekundit), et seda saaks hõlpsalt multimeediumsõnumis teise ühilduvasse seadmesse saata.

Helisalvestis – valige **Ilma helita**, kui te ei soovi heli salvestada.

Lisa albumisse – saate valida, kas soovite salvestatud videoklipi lisada rakenduse **Galerii** mõnda kindlasse

albumisse. Kui valite **Jah**, avaneb saadaolevate albumite loend.

Näita videot – saate valida salvestatud videoklipi esimese kaadri kuvamise pärast videosalvestuse lõppu. Videoklipi vaatamiseks (põhikaamera puhul) valige aktiivsel tööriistaribal **Esita** või (lisakaamera puhul) **Valikud > Esita**.

Video vaikenimi – määratlege filmitud videoklippidele vaikenimi.

Kasutatav mälu – saate valida, millisesse mällu andmed vaikimisi talletatakse.

Taasta kaameraseaded – kaamera seadete vaikeväärtuste taastamiseks valige **Jah**.

Veeb

Vajutage ja valige Veeb (võrguteenus).

 Otsevalik. Rakenduse Veeb avamiseks vajutage ooterežiimis klahvi **0** ja hoidke seda all.

Rakendusega Veeb saate vaadata Interneti HTML-vormingus veebilehti nende esialgsel kujul. Saate sirvida ka XHTML- või WML-vormingus veebilehti ja spetsiaalselt mobiilsideseadmetele kohandatud veebisaite.

Rakenduse Veeb abil saate lehte suurendada või vähendada, kasutada lehtedel liikumiseks vaateid Pisivaade ja Lehe ülevaade, lugeda veebikanaleid ja ajaveebe, seada veebilehtede jaoks järjehoidjaid või Internetist sisu alla laadida.

Teavet teenuste kasutatavuse, hindade ja tariifide kohta saate teenusepakkuvalt. Teenusepakkujad annavad teile ka juhised teenuste kasutamiseks.

Rakenduse Veeb kasutamiseks läheb teil Interneti-ühenduse loomiseks tarvis pöörduspunkti. Vt „Pöörduspunktid“ lk 125.

Veebi sirvimine

Veebilehe sirvimiseks järjehoidjavaates valige järjehoidja või sisestage väljale soovitud aadress. Seejärel vajutage .

Linkide avamiseks ja valikute tegemiseks vajutage klahvi .

Kui soovite sisestada mõne teise veebilehe aadressi, valige **Valikud > Mine aadressile**.

 Näpunäide. Kui soovite külastada mõnda järjehoidjate kausta salvestatud veebilehte, vajutage sirvimise käigus klahvi **1** ja valige soovitud järjehoidja.

Serverist praegu valitud lehe ajakohastatud versiooni toomiseks valige **Valikud > Brauseritoimingud > Lae uuesti**.

Praegu valitud lehe veebiaadressi salvestamiseks järjehoidjana valige **Valikud > Salvesta järjehoidjana**.

Praeguse sirvimisseansi kestel külastatud veebilehtede hetktõmmiste vaatamiseks funktsiooni Visuaaljalugu abil valige **Tagasi** (see on saadaval juhul, kui brauseri seadetes on **Ajaloo loend** aktiveeritud ja praegu avatud veebileht pole esimene, mida olete käsiloleva sirvimisseansi ajal külastanud). Varemkülastatud lehele siirdumiseks valige soovitud leht.

Lehe salvestamiseks sirvimise ajal valige **Valikud > Vahendid > Salvesta lehekülj**.

Veebilehti saate salvestada ning hiljem vallasrežiimis sirvida. Salvestatud veebilehed saate ka kaustadesse rühmitada. Salvestatud veebilehtedele juurdepääsemiseks valige **Valikud > Järjehoidjad > Salvestatud lehed**.

Praegu avatud veebilehe käskude ja tegevuste alamloendi avamiseks valige **Valikud > Teenuse valikud** (kui veebileht seda toetab).

Otsevalikud sirvimisel

- Järjehoidjate avamiseks vajutage **1**.
- Praegu aktiivselt lehelt märksõnade otsimiseks vajutage **2**.
- Eelmisele lehele naasmiseks vajutage **3**.
- Kõigi avatud akende loendi kuvamiseks vajutage **5**.
- Kui mitu akent on avatud, vajutage aktiivse akna sulgemiseks **C**.
- Praegu avatud lehe ülevaate kuvamiseks vajutage **8**. Kui soovite lehe mõnda osa suuremalt vaadata, vajutage uuesti **8**.
- Uue veebiaadressi sisestamiseks vajutage **9**.
- Avalehele naasmiseks vajutage **0**.
- Lehe vaate suurendamiseks või vähendamiseks vajutage ***** või **#**.

Teksti otsimine

Avatud veebilehelt märksõnade abil otsimiseks valige **Valikud > Leia > Tekst ja sisestage märksõna**. Eelmise

vaste juurde minekuks vajutage . Järgmisele vastele siirdumiseks vajutage .

 Näpunäide. Veebilehelt saate märksõnu otsida ka klahvi **2** vajutades.

Brauseri tööriistariba

Tööriistaribalt leiate brauseri enam kasutatavad funktsioonid. Tööriistariba avamiseks vajutage veebilehe vabal alal klahvi ja hoidke seda all. Tööriistade seas liikumiseks vajutage või , funktsiooni valimiseks vajutage .

Valige tööriistaribal mõni järgmistest valikutest.

- **Tihti kasutatud lingid** – et vaadata sagedamini külastatud veebiaadresside loendit.
- **Pisivaade** – et vaadata praegu aktiivse veebilehe ülevaadet.
- **Otsi** – praegu aktiivselt lehelt märksõnade otsimiseks.
- **Laadi uuesti** – lehe värskendamiseks.
- **Veebikanalite tellimine** (kui see on saadaval) – praegu avatud veebilehel saadaolevate veebikanalite loendi kuvamiseks ja veebikanali tellimiseks.

Objektide allalaadimine ja ostmine

Internetist saate alla laadida mitmesuguseid objekte (nt helinaid, pilte, võrguoperaatorite logosid, kujundusteemasid ja videoklippe). Need objektid võivad

olla saadaval tasuta, kuid võivad olla ka tasulised. Allalaaditud objekte haldab seadmes vastav rakendus (nt allalaaditud foto salvestatakse rakendusse Galerii).

 NB! Kasutage ja installige ainult neid rakendusi ja muud tarkvara, mis pärinevad usaldusväärseist allikaist (näiteks rakendused, mida on kontrollitud programmiga Symbian Signed või mis on läbinud testi Java Verified™).

- 1 Objekti allalaadimiseks valige vastav link.
- 2 Objekti ostmiseks valige vastav käsk või nupp (nt „Buy” või „Osta”).
- 3 Lugege kogu teave hoolikalt läbi. Allalaadimise jätkamiseks valige **Nõus**. Allalaadimise tühistamiseks valige **Tühista**.

Allalaadimise alustamisel näidatakse käimasoleva seansi aktiivsete ja lõpulejõudnud allalaadimiste loendit. Loendi vaatamiseks valige **Valikud > Allalaadimised**. Käimasolevate allalaadimiste tühistamiseks ning lõpulejõudnud allalaadimiste avamiseks, salvestamiseks või kustutamiseks liikuge loendis soovitud üksusele ja valige **Valikud**.

Pisivaade

Pisivaade abistab teid mahukamatelt veebilehtedelt vajaliku teabe leidmisel. Kui brauseri seadetes on **Pisivaade** sisse lülitatud ja te sirvite mahukamat veebilehte, avaneb

Pisivaade, kus kuvatakse sirvitava veebisaidi ülevaade. Kuval **Pisivaade** liikumiseks vajutage , , või . Kui olete soovitud asukoha leidnud, peatage sirvimine. **Pisivaade** kaob, jättes teid ekraanil valitud asukohta.

Et **Pisivaade** sisse lülitada, valige **Valikud > Seaded > Üldised seaded > Pisivaade > Sees**.

Lehe ülevaade

Kui sirvite teabemahukaid veebilehti, saate valiku **Lehe ülevaade** abil vaadata, millist teavet vastav veebileht sisaldab.

Praegu avatud lehe ülevaate kuvamiseks vajutage **8**. Kui soovite lehel leida teatud kohta, vajutage , , või . Kui soovite lehe mõnda osa suuremalt vaadata, vajutage uuesti **8**.

Veebikanalid ja ajaveebid

Veebikanalid on veebilehtedel leiduvad xml-failid, mida ajaveebide pidajad ja uudisekanalid kasutavad näiteks värskeste artiklite või uudiste pealkirjade või teksti jagamiseks teiste kasutajatega. Ajaveebid (blogid) on veebipäevikud. Enamik veebikanaleid kasutab tehnoloogiaid RSS või ATOM. Veebikanaleid võib enamasti kohata veebilehtedel, ajaveebides või Wiki-lehtedel.

Rakendus **Veeb** tuvastab veebilehtedelt veebikanalid automaatselt. Soovitud veebikanali tellimiseks valige **Valikud > Telli**. Tellitud veebikanalite vaatamiseks valige järjehoidjavaates **Veebikanalid**.

Veebikanali uuendamiseks valige vastav veebikanal ja **Valikud > Uuenda**.

Veebikanalite uuendamise viisi määramiseks valige **Valikud > Seaded > Veebikanalid**. Vt „Seaded“ lk 68.

Ühenduse turvalisus

Kui ühenduse ajal on ekraanil turvatähis , on seadme ja Interneti-lüüsi või seadme ja serveri vaheline andmeside krüptitud.

Turvaikooni olemasolu ei tähenda, et andmeedastus lüüsi ja sisuserveri (või päringuressurssi talletava serveri) vahel oleks turvaline. Lüüsi ja sisuserveri vahelise andmeedastuse turvalisuse eest kannab hoolt teenusepakkuja.

Teatud teenuste, näiteks pangateenuste kasutamisel võidakse nõuda turvafunktsioonide kasutamist. Kui server pole autentne või kui seadmes puudub õige turvasertifikaat, kuvatakse vastav teade. Lisateabe saamiseks võtke ühendust teenusepakkujaga. Sertifikaatide ja nende üksikasjade kohta vt ka „Sertifikaadihaldus“ lk 120.

Järjehoidjavaade

Järjehoidjavaates saate veebiaadresse valida loendist või kaustas **Aut. järjehoidjad** asuvast järjehoidjate kogust. Soovitud veebilehe aadressi (URL-i) võite sisestada ka otse vastavale väljale .

Tähis tähistab vaikepöörduspunktile määratud avalehte.

Internetilehti sirvides saate veebiaadresse järjehoidjatena salvestada. Saate salvestada ka e-kirjadega saadud aadresse ja saata oma salvestatud järjehoidjaid teistele.

Järjehoidjavaate avamiseks sirvimise ajal vajutage **1** või valige **Valikud > Järjehoidjad**.

Järjehoidjate üksikasjade (nt pealkirjade) redigeerimiseks valige **Valikud > Järjehoid. haldur > Muuda**.

Järjehoidjavaates saate siseneda ka teistes brauserirakenduse kaustadesse. Rakenduses **Veeb** saate veebisirvimise käigus veebilehti oma seadmesse salvestada. Salvestatud veebilehtede sisu saate vallasrežiimis vaadata kaustas **Salvestatud lehed**.

Rakendus **Veeb** peab logi ka sirvimise käigus külastatud veebisaitide kohta. Külastatud veebisaitide loendit saate vaadata kaustas **Aut. järjehoidjad**.

Kaustas **Veebikanalid** saate vaadata enda tellitud veebikanalite ja ajaveebide salvestatud linke.

Veebikanaleid võib leida suuremate uudisteportaalide veebilehtedelt, isiklikelt ajaveebidelt, värskeid uudiseid vahendavate veebiklubide veebilehtedelt ja artiklite kokkuvõtete lehtedelt. Veebikanalid kasutavad tehnoloogiaid RSS ja ATOM.

Ühenduse katkestamine

Ühenduse katkestamiseks ja veebilehe vaatamiseks vallasrežiimis valige **Valikud > Vahendid > Katkesta ühendus**. Kui soovite ühenduse katkestamisel ka brauseri sulgeda, valige **Valikud > Välja**.

Lõpetamisklahvi vajutamisel ei katkestata ühendust, vaid brauser viiakse taustale.

Selle teabe kustutamiseks, mida võrguserver on erinevate veebilehete külastamise kohta talletanud, valige **Valikud > Kustuta privaatandmed > Kustuta präänikud**.

Vahemälu tühjendamine

Teenuste kasutamisel ja veebi sirvimisel salvestab seade teavet vahemällu.

Vahemälu on puhvermälu ajutiste andmete salvestamiseks. Kui olete pääsenud juurde paroolkaitsega salajastele andmetele või üritanud seda teha, tühjendage pärast seda alati vahemälu. Vahemälu hoitakse viimatikasutatud teenuseid või andmeid. Vahemälu tühjendamiseks valige **Valikud > Kustuta privaatandmed > Kustuta vahemälu**.

Seaded

Valige **Valikud > Seaded** ja mõni järgmistest seadetest.

Üldseaded

Pöörduspunkt – vaikepöörduspunkti muutmiseks. Vt „Ühendus“ lk 124. Teenusepakkuja võib olla juba varem seadistanud seadme kõik või teatud pöörduspunktid ja pöörduspunktide loomine, muutmine või eemaldamine ei pruugi olla võimalik.

Koduleht – avalehe määramiseks.

Pisivaade – saate määrata, kas Pisivaade on sisse või välja lülitatud. Vt „Pisivaade“ lk 66.

Ajaloo loend – et saaksite valikuklahvi **Tagasi** abil vaadata praeguse sirvimisseansi vältel külastatud veebilehete loendit, lülitage **Ajaloo loend** sisse.

Turvahoiatused – saate peita või kuvada turvahoiatusi.

Java-/ECMA-skript – saate skriptide kasutamise lubada või keelata.

Lehe seaded

Sisu laadimine – saate valida, kas soovite sirvimise ajal pilte ja muid objekte laadida või mitte. Kui valite **Ainult tekst**, saate pilte ja muid objekte sirvimise ajal laadida, valides **Valikud > Vahendid > Laadi pildid**.

Ekraani suurus – saate loendis **Valikud** valida vaate Taisekraan ja tavavaate vahel.

Algsed koodid – kui teksti märke ei kuvata õigesti, saate vastavalt keelele valida mõne muu kodeeringu.

Fondi suurus – saate määrata veebilehtedel kasutatava fondisuuruse.

Keela hüplikaknad – saate lubada või keelata mitmesuguste hüplikakende automaatse avanemise sirvimisel.

Autom. uuesti laadim. – kui soovite, et veebilehti sirvimise ajal automaatselt uuendataks, valige **Sees**.

Privaatsusseaded

Aut. järjehoidjad – saate lubada või keelata järjehoidjate automaatse salvestamise. Kui soovite jätkata külastatud veebiaadresside salvestamist kausta **Aut. järjehoidjad**, ent kausta järjehoidjavaates peita, valige **Varja kaust**.

Vormiandmete salvest. – kui te ei soovi, et erinevate veebilehtede vormidele sisestatud andmeid salvestataks ning kasutataks sama lehe järgmisel külastusel, valige **Välja lülitatud**.

Präänikud – saate präänikute vastuvõtmise ja saatmise keelata või lubada.

Veebikanalite seaded

Autom. uuendused – saate määrata, kas soovite veebikanaleid automaatselt uuendada või mitte, kui sageli tuleks lehti uuendada ning millist ühendust soovite kasutada. Rakenduse seadistamine veebikanalite sisu automaatseks allalaadimiseks võib tähendada teie teenusepakkuja võrgu kaudu suurte andmemahutude ülekandmist. Teabe saamiseks andmeedastustasude kohta võtke ühendust teenusepakkujaga.

Aut.uuenduse pöördusp. (saadaval ainult siis, kui seade **Autom. uuendused** on sisse lülitatud) – saate automaatseks uuendamiseks valida soovitud pöörduspunkti.

Vahendid

Failihaldur

Failide ja kaustade sirvimiseks vajutage ja valige **Vahendid > Failihaldur**. Avatakse seadmemälu vaade (). Mälukaardivaate () avamiseks vajutage .

Faili otsimiseks valige **Valikud > Leia** ja see mälu, kust soovite otsida. Sisestage failinimega ühtiv otsingutekst.

Seadmes talletatavate andmete tüüpide ja mälukasutuse vaatamiseks valige **Valikud > Mälukasutus**. Vaba mälumaht kuvatakse vaates **Vaba mälu**.

Mälu on vähe – vabastage mälu

Seadme rakendused salvestavad mällu mitmesuguseid andmeid. Kui mälu on otsakorral, annab seade sellest märku.

Seadme mäluruumi vabastamiseks kandke andmed ühilduvasse arvutisse üle.

Kui soovite mittevajalikud failid mälu vabastamiseks kustutada, kasutage menüüd **Failihaldur** või avage vastav rakendus. Kustutada saate järgmisi andmeid.

- sõnumeid, mis asuvad rakenduse **Sõnumid** kaustades ja postkastist allalaaditud e-kirju;
- Salvestatud veebilehti.
- Kontaktandmeid.
- Kalendrimärkmeid.
- vaates **Rakend.haldur** kuvatavaid mittevajalikke rakendusi;

Mälukaardid

Vajutage ja valige **Vahendid > Utiliidid > Mälu**.

Seadme mälus olevate andmete varundamiseks ühilduval mälukaardile valige **Valikud > Varunda telefoni mälu**. Kui mälukaardil pole andmete varundamiseks piisavalt vaba ruumi, kuvatakse sellekohane teade.

Andmete taastamiseks ühilduvalt mälukaardilt seadmesse valige **Valikud > Taasta massmälust**.

Kaardi vormindamine kustutab mälukaardilt kõik andmed; andmeid ei saa enam taastada. Teatud mälukaarte müüakse vormindatult, ülejäänuid tuleb ise vormindada. Küsige edasimüüjalt, kas kaarti on vaja enne kasutamist vormindada.

Mälukaardi vormindamiseks valige **Valikud** > **Vorminda massmälu**. Kinnitamiseks valige **Jah**.

Häälkäsklused

Seadet saab juhtida häälkäsklustega. Lisateavet teie seadme toetatud täiustatud häälkäskluste kohta vt „Häälvalimine“, p. 108.

Rakenduste või profiilide avamiseks mõeldud häälkäskluste aktiveerimiseks avage rakendus **Häälkäsud** ja kaust **Profiilid**. Vajutage ja valige **Vahendid** > **Utiliidid** > **Häälkäsud** > **Profiilid**. Seade loob rakenduste ja profiilide tunnussõnad. Täiustatud häälkäskluste kasutamiseks hoidke all parempoolset valikuklahvi ning lausuge soovitud häälkäsklus. Häälkäsklus on loendis kuvatud rakenduse või profiili nimi.

Loendisse rakenduste lisamiseks valige **Valikud** > **Uus rakendus**. Rakenduse käivitamiseks kasutatava teise häälkäskluse lisamiseks valige **Valikud** > **Muuda käsklust** ja sisestage uus häälkäsklus tekstina. Vältige väga lühikesi nimesid, lühendeid ja akronüüme.

Sünteesitud tunnussõna kuulamiseks valige **Valikud** > **Mängi ette**.

Häälkäskluste seadete muutmiseks valige **Valikud** > **Seaded**. Tunnussõnu ja käsklusi seadme jaoks valitud keeles esitava süntesaatori väljalülitamiseks valige

Süntesaator > **Väljas**. Hääletuvastuse õppimise lähtestamiseks (näiteks seadme põhikasutaja vahetumisel) valige **Eemalda kohandused**.

Ühendused

Traadita side kohtvõrk

Teie seade toetab traadita side kohtvõrku (traadita LAN-võrku). Traadita side kohtvõrgu vahendusel saate oma seadme ühendada Interneti ning traadita side kohtvõrku toetavate ühilduvate seadmetega. Lisateavet selle kohta, kuidas saate oma seadet traadita side kohtvõrgus (WLAN) kasutada koos muude ühilduvate UPnP-seadmetega, vt „Koduvõrk ja Galerii” lk 52 ja „Koduvõrk ja muusikapleier” lk 21.

Traadita side kohtvõrgu kasutamiseks peab teie asukohas olema traadita side kohtvõrgu leviala ja teie seade peab olema traadita side kohtvõrku ühendatud.

Mõnes riigis, näiteks Prantsusmaal, kehtivad traadita side kohtvõrgu kasutamisel teatud piirangud. Lisateabe saamiseks pöörduge kohalike ametkondade poole.

Traadita siddel põhinevate funktsioonide kasutamine või nende töötamine taustal, kui samal ajal kasutatakse seadme teisi funktsioone, suurendab energiatarvet ning lühendab aku kasutusaja.

Seade toetab järgmisi traadita side kohtvõrgu funktsioone:

- standard IEEE 802.11b/g,
- töötamine sagedusel 2,4 GHz,

- WEP- (Wired Equivalent Privacy) krüptimine kuni 128 bitiste võtmetega ning WPA- (Wi-Fi Protected Access) ja standardiga 802.1x ühilduv krüptimine. Neid funktsioone saab kasutada ainult siis, kui vastav võrk neid toetab.

Traadita side kohtvõrgu ühendused

Traadita sideühenduse kasutamiseks peate looma traadita side kohtvõrku Interneti-pöörduspunkti (IAP). Nende rakenduste jaoks, mis vajavad Interneti-ühendust, peate kasutama pöörduspunkti. Vt „Traadita side kohtvõrgu pöörduspunktid” lk 74.

NB! Traadita side kohtvõrgu ühenduse turvalisuse suurendamiseks, kasutage alati mõnd krüptimismeetodit. Krüptimine vähendab volitamata juurdepääsu ohtu teie andmetele.

Andmeside loomisel traadita side kohtvõrgu Interneti-pöörduspunkti abil luuakse traadita side kohtvõrgu ühendus. Aktiivne traadita side kohtvõrgu ühendus lõpetatakse, kui sulgete viimase rakenduse, mis seda ühendust kasutab. Kõigi ühenduste samaaegselt sulgemise kohta vt teemat „Ühendusehaldur” lk 78.

Traadita side kohtvõrku saab kasutada ka nii tavakõne ajal kui ka aktiivse pakettandmeside korral. Korraga saab seade olla ühenduses vaid ühe traadita side kohtvõrgu pöörduspunktiga, kuid sama Interneti-pöörduspunkti võib korraga kasutada mitu rakendust.

Ka profiili **Autonoomne** aktiveerimisel saate traadita side kohtvõrku (kui see on saadaval) edasi kasutada. Traadita side kohtvõrgu ühenduse loomisel ja kasutamisel järgige hoolikalt kõiki ohutusnõudeid.

 Näpunäide. Seadet võrgus ainuomaselt eristava MAC- (Media Access Control) aadressi kontrollimiseks sisestage ooterežiimis ***#62209526#**.

WLAN-viisard

WLAN-viisard abistab teid traadita side kohtvõrguga ühenduse loomisel ja traadita võrguühenduste haldamisel.

WLAN-viisard kuvab aktiivses ooterežiimis teie traadita side kohtvõrgu ühenduste oleku. Saadaolevate valikute kuvamiseks liikuge olekut kuvavale reale ja vajutage .

Kui otsing leiab traadita side kohtvõrke ja kuvatakse näiteks teade **Leiti WLAN võrk**, siis automaatselt Interneti-pöörduspunkti loomiseks ning selle abil veebibrauseri avamiseks valige soovitud olek, **Alusta veebi sirvimist** ja soovitud võrk.

Kui valite turvatud traadita side kohtvõrgu, palutakse teil sisestada vastavad pääsukoodid. Peidetud võrguga ühenduse saamiseks peate sisestama õige võrgunime (SSID). Peidetud WLAN-võrgu korral uue pöörduspunkti loomiseks valige **Uus WLAN**. Kui olete kõik nõutavad andmed sisestanud, testitakse ühendust automaatselt.

Kui olete ühendatud traadita side kohtvõrku, kuvatakse Interneti-pöörduspunkti (IAP) nimi. Veebisirvimise alustamiseks selle pöörduspunkti (IAP) kaudu valige soovitud olek ja **Jätka veebi sirvimist**. Traadita side kohtvõrgu ühenduse katkestamiseks valige soovitud olek ja **Katkesta WLAN**.

Kui traadita side kohtvõrkude otsimine on välja lülitatud ja seade pole ühegi traadita side võrguga ühenduses, kuvatakse **WLANi otsing väljas**. Otsingufunktsiooni sisselülitamiseks ja saadaolevate traadita side kohtvõrkude otsimiseks liikuge olekut näitavale reale ja vajutage .

Saadaolevate traadita side kohtvõrkude otsingu alustamiseks valige olek ja **Otsi WLANi**. Traadita side kohtvõrkude otsimise väljalülitamiseks valige olek ja **WLANi otsing väljas**.

WLAN-viisardi avamiseks menüü kaudu vajutage ja valige **Vahendid > WLANi viisard**.

Traadita side kohtvõrgu pöörduspunktid

Leviulatuses saadaolevate traadita side kohtvõrkude otsimiseks vajutage ja valige **Vahendid** > **WLANi viisar**.

Valige esmalt **Valikud** ja siis mõni järgmistest võimalustest.

Filtreeri WLAN võrke – traadita side kohtvõrkude filtreerimiseks leitud võrkude loendis. Kui rakendus otsib järgmine kord traadita side kohtvõrke, filtreeritakse valitud võrgud välja.

Andmed – loendis kuvatud võrgu üksikasjade kuvamiseks. Aktiivse ühenduse valimisel kuvatakse ka ühenduse andmed.

Määra pöörduspunkt – WLAN-võrgus Interneti-pöörduspunkti loomiseks.

Muuda pääsupunkti – mõne olemasoleva Interneti-pöörduspunkti andmete muutmiseks.

Interneti-pöörduspunkte saate luua ka menüü **Ühen.hald.** kaudu.

Töörežiimid

Traadita side kohtvõrgul on kaks töörežiimi: infrastruktuuri kasutav ja juhu- ehk võrdõigusvõrk.

Infrastruktuuri kasutav töörežiim võimaldab kahte liiki sidet: traadita side seadmed on traadita side kohtvõrgu pöörduspunkti seadme kaudu ühendatud omavahel või on läbi traadita side kohtvõrgu pöörduspunkti seadme kaudu ühendatud püsikohtvõrku (kaabelvõrku).

Juhuvõrgu töörežiimis saavad seadmed omavahel otse andmeid saata ja vastu võtta. Juhuvõrgu jaoks Interneti-pöörduspunkti loomise kohta vt teemat „Pöörduspunktid“ lk 125.

Bluetooth-ühenduvus

Bluetoothi vahendusel saab ühilduvate seadmetega luua traadita sideühenduse. Ühilduvad seadmed võivad olla nii mobiiltelefonid, arvutid kui ka tarvikud (nt peakomplekt või autovarustus). Bluetooth-ühenduse kaudu saate saata pilte, muusikat, video- ja heliklippe ning märkmeid, samuti luua traadita side ühenduse ühilduva arvutiga (nt failide ülekandmiseks) või rakenduse **Pildiprint** kaudu piltide printimiseks ühilduva printeriga. Vt „Pildi printimine“ lk 51.

Seadmed ei tohi asuda teineteisest kaugemal kui 10 meetrit. Sideühendust võib halvendada ühendatud seadmete vahele jääv sein, samuti teiste elektrooniliste seadmete tekitatavad häired.

Käesolev seade vastab Bluetoothi spetsifikatsioonile 2.0 ning toetab järgmisi profile: Advanced Audio Distribution Profile, Basic Imaging Profile, Dial-up Networking Profile,

File Transfer Profile, Generic Object Exchange Profile, Generic Access Profile, Hands-Free Profile, Headset Profile, Object Push Profile ja Serial Port Profile. Bluetooth-seadmete koostalitlusvõime tagamiseks kasutage Nokia heakskiiduga ning selle mudeli jaoks mõeldud lisaseadmeid. Kui soovite teada, kas teine seade ühildub teie seadmega, pöörduge selle seadme tootja poole.

Teatud piirkondades võib Bluetooth-ühenduse kasutamisel olla piiranguid. Täpsema teabe saamiseks pöörduge kohalike ametkondade või oma teenusepakkuja poole.

Bluetooth-tehnoloogial põhinevate funktsioonide kasutamine või nende töötamine taustal, kasutades samal ajal seadme teisi funktsioone, suurendab energiatarvet ning lühendab aku kasutusaega.

Bluetooth-ühendust ei saa kasutada, kui seade on lukustatud. Lisateavet seadme lukustamise kohta vt „Telefon ja SIM-kaart” lk 118.

Seaded

Vajutage ja valige **Vahendid > Bluetooth**. Rakenduse esmakordsel avamisel palutakse teil määrata seadmele nimi.

Valige järgmiste valikute seast.

Bluetooth – ühilduva seadmega traadita sideühenduse loomiseks seadke kõigepealt Bluetooth-ühenduvuse

seadeks **Sisse lülitatud** ja looge siis ühendus. Bluetooth-ühenduse väljalülitamiseks valige **Välja lülitatud**.

Minu telefoni nähtavus – et seade oleks teiste Bluetooth-seadmete jaoks leitav, valige **Kõigile leitav**. Kui soovite määrata aega, millal see leitavus tuleks välja lülitada, valige **Määra aeg**. Et teised seadmed teie seadet ei leiaks, valige **Varjatud**.

Minu telefoni nimi – saate muuta teistele Bluetooth-tehnoloogiat toetavatele seadmetele kuvatavat nime.

Kaug-SIM-režiim – kui soovite, et mõni teine seade (nt teie autovarustusse ühendatu) tohiks teie seadme SIM-kaardi abil luua võrguühenduse, valige **Sisse lülitatud**. Lisateavet leiate jaotisest „Kaug-SIM-režiim”, lk 77.

Turvanõuanded

Kui te ei kasuta Bluetoothi, valige **Bluetooth > Välja lülitatud** või **Minu telefoni nähtavus > Varjatud**. Nii saate paremini kontrollida, kellel on õigus teie seadet Bluetooth-ühenduse kaudu otsida ning sellega ühendus luua.

Ärge siduge seadet ega aktsepteerige sideühenduse taotlusi, mis on seotud tundmatu seadmega. Nii saate oma seadet paremini ohtliku sisu eest kaitsta.

Andmete saatmine Bluetooth-ühenduse kaudu

Seadmel võib olla korraga mitu aktiivset Bluetooth-ühendust. Näiteks saate faile teise ühilduvasse seadmesse üle kanda ka siis, kui telefon on juba peakomplektiga ühendatud.

Teavet Bluetooth-ühenduse näidikute ja märgutulede kohta vt „Tähtsamad tähised“ lk 74.

 Näpunäide. Teksti saatmiseks Bluetooth-ühenduse kaudu avage Märkmik, kirjutage tekst ja valige Valikud > Saada > Bluetooth'i abil.

- 1 Avage rakendus, kuhu on salvestatud objekt, mida soovite saata. Näiteks pildi saatmiseks teise ühilduvasse seadmesse avage Galerii.
- 2 Valige objekt ja Valikud > Saada > Bluetooth'i abil. Ekraanil kuvatakse läheduses leiduvad Bluetooth-ühendusega seadmed.
Seadmete ikoonid: arvuti, telefon, heli- või videoseade või mõni muu seade.
Otsingu katkestamiseks vajutage Stopp.
- 3 Valige see seade, millega soovite luua ühenduse.
- 4 Kui teine seade nõuab enne andmete edastamist seadmetevahelist ühendamist, kostab helisignaal ja telefon palub sisestada pääsukoodi. Vt „Seadmete sidumine“ lk 76.

- 5 Kui sideühendus on loodud, kuvatakse ekraanil teade Saadan andmeid.

 Näpunäide. Seadmete otsingul võivad teatud seadmed näidata ainult seadme ainuomast aadressi (seadme aadressi). Kui soovite oma seadme ainuomast aadressi teada saada, sisestage ooterežiimis kood *#2820#.

Seadmete sidumine

Seadme sidumiseks teiste ühilduvate seadmetega ja seotud seadmete loendi vaatamiseks vajutage rakenduse Bluetooth põhivaates .

Enne sidumist koostage pääsukood (1–16-kohaline) ning paluge teise Bluetooth-seadme omanikul kasutada sama koodi. Kasutajaliideseta seadmetel on tehases programmeeritud pääsukood. Seda pääsukoodi kasutatakse ainult üks kord.

- 1 Seadmega sidumiseks valige Valikud > Uus seotud seade. Ekraanil kuvatakse läheduses leiduvad Bluetooth-ühendusega seadmed.
- 2 Valige soovitud seade ja sisestage pääsukood. Sama pääsukood tuleb sisestada ka teises seadmes.

Mõni helitarvik ühendatakse telefoniga pärast sidumist automaatselt. Muul juhul liikuge soovitud tarviku nimele ja valige Valikud > Ühenda audioseadmega.

Seotud seadmeid tähistatakse seadmeotsingus tähisega .

Saate ise määrata, kas mõnda seadet tunnustada või mitte. Selleks leidke loendist soovitud seade ja valige järgmiste valikute seast.

Tunnustatuks – sideühenduse loomine teie seadme ja selle seadme vahel võib toimuda teie teadmata. Teil ei ole vaja selleks eraldi nõusolekut anda. Kasutage seda väärtust teile endale kuuluvate seadmete (nt ühilduv peakomplekt või arvuti) või mõne muu seadme puhul, mille omanikku te usaldate. tähistab seotud seadmete vaates volitatud seadmeid.

Mittetunnustatuks – seadme sideühenduse taotlusele tuleb iga kord anda eraldi kinnitus.

Sidumise tühistamiseks leidke loendist seade ja valige **Valikud > Kustuta**. Kõigi sidumiste tühistamiseks valige **Valikud > Kustuta kõik**.

Andmete saatmine Bluetooth-ühenduse kaudu

Kui teile saadetakse Bluetoothi vahendusel andmeid, kostab heli ja telefon küsib, kas soovite sõnumi vastu võtta. Kui nõustute, kuvatakse tähis ja objekt salvestatakse menüü **Sõnumid** kausta **Saabunud**. Bluetooth-ühenduse kaudu vastu võetud sõnumeid tähistatakse tähisega .

Vt „Saabunud sõnumite kaust – sõnumite vastuvõtmine“ lk 37.

Kaug-SIM-režiim

Kaug-SIM-režiimi kasutamiseks ühilduva autokomplektiga seadistage Bluetooth-ühendus ja võimaldage oma telefonis kaug-SIM-režiimi kasutus. Vt „Seaded“ lk 75. Enne režiimi aktiveerimist peavad mõlemad seadmed olema seotud ja sidumine peab olema algatatud teisest seadmest. Kasutage sidumisel 16-kohalist parooli ja määrake teine seade volitatud seadmeks. Vt „Seadmete sidumine“ lk 76. Aktiveerige teises seadmes kaug-SIM-režiim.

Kui kaug-SIM-režiim on teie seadmes sisse lülitatud, kuvatakse ooterežiimis ekraanil teade **Kaug-SIM**. Katkestatakse ühendus mobiilsidevõrguga (seda näitab ka signaalitugevuse tähis) ning SIM-kaardi teenuseid või CN-võrgu ühendust nõudvaid teenuseid ei saa kasutada.

Kui mobiiltelefon on kaug-SIM-kaardirežiimis, saate helistamiseks ja kõnede vastuvõtmiseks kasutada ainult telefoniga ühendatud ühilduvat seadet (näiteks autovarustus). Selles režiimis saab helistada ainult seadmesse programmeeritud hädaabinumbritel. Teistel numbritel helistamiseks peate kaug-SIM-kaardirežiimi välja lülitama. Kui seade on lukus, sisestage lukukood.

Kaug-SIM-režiimist lahkumiseks vajutage toitenuppu ja valige **Lõpeta kaug-SIM**.

Ühendusehaldur

Andmesideühendused

Vajutage ja valige **Vahendid > Side > Ühen.hald.** > **Akt. ühendused**. Avatud andmesideühendusi tähistatakse aktiivsete ühenduste vaates järgmiselt: andmesidekõned () , kiire ühendusega andmesidekõned () , pakettandmesideühendused () ning traadita side kohtvõrgu ühendused () .

 Märkus. Teenusepakkuja arvel näidatud kõneaeg sõltub võrgu omadustest, arvete ümardamisest jne.

Ühenduse katkestamiseks valige **Valikud > Katkesta**. Kõigi aktiivsete ühenduste katkestamiseks valige **Valikud > Katkesta kõik**.

Ühenduse üksikasjalike andmete vaatamiseks valige **Valikud > Andmed**. Kuvatavad andmed sõltuvad ühenduse tüübist.

Traadita side kohtvõrk

Leviulatuses saadaolevate traadita side kohtvõrkude otsimiseks vajutage ja valige **Vahendid > Side > Ühen.hald.** > **Kasutatavad WLAN-võrgud**.

Saadaolevate traadita side kohtvõrkude kuval näete leviulatuses olevate traadita side kohtvõrkude loendit, nende võrgurežiimi (**Infrastruktuur** või **Juhuvõrk (Ad-hoc)**) ja signaalitugevuse tähist. kuvatakse krüpteeringuga võrkude puhul; kui seadme võrguühendus on aktiivne, kuvatakse .

Võrgu üksikasjade vaatamiseks valige **Valikud > Andmed**.

Võrgus Interneti-pöörduspunkti loomiseks valige **Valikud > Määra pöördusp.**

USB

Vajutage ja valige **Vahendid > Side > USB**.

Kui soovite, et seade küsiks iga kord kaabli ühendamisel, mille jaoks ühendust kasutate, valige **Küsi ühendumisel > Jah**.

Kui **Küsi ühendumisel** on välja lülitatud või kui soovite aktiivset ühendust katkestamata režiimi muuta, valige **USB-režiim** ja mõni järgmistest valikutest.

Meediumipleier – muusika sünkroonimiseks rakendusega Windows Media Player. Vt „Muusika ülekandmine rakendusega Windows Media Player“ lk 23.

PC Suite – Nokia arvutirakenduste (nt Nokia Nseries PC Suite, Nokia Lifeblog ja Nokia Software Updater) kasutamiseks.

Andmeedastus – seadme ja ühilduva arvuti vaheliseks andmeülekandeks.

Pildiprint – piltide printimiseks ühilduvasse printerisse. Vt „Pildi printimine” lk 51.

Ühendused arvutiga

Seade toetab paljusid ühilduva arvuti võrgu- ja andmesiderakendusi. Tarkvarakomplekti Nokia Nseries PC Suite abil saate näiteks pilte oma seadmest ühilduvasse arvutisse (ja vastupidi) üle kanda.

Seadmes ja arvutis asuvate andmete sünkroniseerimiseks looge ühendus alati arvutist.

Seadmehaldur

Tarkvarauuendused

Soovi korral saate vaadata ja uuendada oma seadme tarkvaraversiooni ning vaadata võimaliku eelmise uuenduse kuupäeva (võrguteenus).

Vajutage ja valige **Vahendid > Utiliidid > Sead.hald.**

Vaatamaks, kas tarkvarale on uuendusi saadaval, valige **Valikud > Otsi uuendusi**. Vastava viiba kuvamisel valige Interneti-pöörduspunkt.

Kui uuendus on saadaval, kuvatakse selle teave. Uuenduse allalaadimise aktsepteerimiseks valige **Nõus**. Kui te ei soovi uuendust alla laadida, valige **Tühista**. Allalaadimiseks võib kuluda mitu minutit. Allalaadimise ajal saate seadet edasi kasutada.

Tarkvarauuenduste allalaadimine võib tähendada teie teenusepakkuja võrgu kaudu suurte andmemahutuste ülekandmist. Teabe saamiseks andmeedastustasude kohta võtke ühendust teenusepakkujaga.

Veenduge, et seadme aku oleks piisavalt laetud, või pange telefon enne uuenduste allalaadimist laadima (st ühendage laadijaga).

Hoiatus. Tarkvarauuenduse installimise käigus ei saa seadet kasutada (ka mitte hädaabikõneks), seadet saab uuesti kasutada pärast installi lõppu ja seadme taaskäivitust. Enne uuenduse installimist tehke andmetest kindlasti varukoopiad.

Kui allalaadimine on lõpule jõudnud, valige uuenduse kohe installimiseks **Jah** ja seejärel **Nõus**. Kui valite **Ei**, saate uuenduse installida hiljem menüü **Valikud > Installi uuendus** kaudu. Installimiseks võib kuluda mitu minutit.

Seade uuendab tarkvara ning lülitab end välja ja siis uuesti sisse. Uuendamise lõpuleviimiseks valige **OK**. Vastava viiba kuvamisel valige Interneti-pöörduspunkt. Seade saadab tarkvarauuenduse olekuteabe serverisse.

Tarkvarauuenduste jaoks kasutatava serveriprofiili seadete vaatamiseks valige **Valikud > Seaded**.

Serveriprofiilid

Vajutage , valige **Vahendid > Utiliidid > Sead.hald.** ja seejärel vajutage . Serveriprofiile ja erinevaid konfiguratsiooniseadeid saab näiteks teenusepakkujatelt ja ettevõtte teabehaldusosakonnalt. Konfiguratsiooniseaded võivad sisaldada seadme erinevate rakenduste ühenduse- ja muid seadeid.

Liikuge soovitud serveriprofiilile ning valige esmalt **Valikud** ja siis mõni järgmistest:

Alusta config. – serveriga ühenduse loomiseks ja seadme konfigureerimisseadete vastuvõtuks.

Uus serveriprofiil – serveriprofiili loomiseks.

Serveriprofiili kustutamiseks liikuge soovitud profiilile ja vajutage .

Koduvõrk

Teie seade on UPnP-ühilduv. Kasutades traadita side kohtvõrgu (WLAN) pöörduspunkti seadet või WLAN-marsruuterit, saate luua koduvõrgu ja ühendada sinna traadita sidet toetavaid ühilduvaid UPnP-seadmeid – oma Nokia N81, ühilduva arvuti, ühilduva printeri, ühilduva

helitehnikakomplekti või teleri või ühilduva traadita multimeediumivastuvõtjaga varustatud teleri või helisüsteemi.

Seadme Nokia N81 traadita side kohtvõrgu funktsiooni kasutamiseks koduvõrgus on vaja töötavat traadita side kohtvõrgu kodulahendust. Muud sihtseadmed peavad samuti toetama UPnP-d ja olema ühendatud samasse koduvõrku.

Koduvõrk kasutab traadita side kohtvõrgu ühenduse turvaseadeid. Kasutage koduvõrgufunktsiooni traadita side kohtvõrgu infrastruktuuri kasutavas võrgus koos traadita side kohtvõrgu pöörduspunkti seadme ja sisselülitatud krüptimisfunktsiooniga.

Saate jagada rakenduses **Galerii** salvestatud meediumifaile teiste UPnP-rakendust kasutavate ühilduvate koduvõrkudega. Funktsiooni **Koduvõrk** seadete haldamiseks vajutage ja valige **Vahendid > Side > Koduvõrk > Seaded**. Koduvõrku võite kasutada ka rakenduses **Galerii** salvestatud ühilduvate failide vaatamiseks, kopeerimiseks või printimiseks. Vt „Meediumifailide vaatamine ja ühiskasutusse andmine“ lk 82.

 NB! Traadita side kohtvõrgu ühenduse turvalisuse suurendamiseks, kasutage alati mõnd krüptimismeetodit. Krüptimine vähendab volitatata juurdepääsu ohtu teie andmetele.

Teie seade ühendatakse koduvõrku ainult juhul, kui aktsepteerite mõnest muust ühilduvast seadmest saadetud ühendustaotluse või valite rakenduses Galerii seadme Nokia N81 meediumifailide vaatamise, esitamise, printimise või kopeerimise.

Oluline turbeteave

Traadita side koduvõrgu konfigureerimisel lülitage sisse mõni krüptimisviis pöörduspunkti seadmes ning seejärel teistes seadmetes, mille soovite koduvõrku ühendada. Teavet leiate vastavate seadmete dokumentatsioonist. Hoidke kõik paroolid seadmetest eraldi, kindlas ja salastatud kohas.

Teavet seadme traadita side kohtvõrgu Interneti-pöörduspunkti seadete vaatamise või muutmise kohta vt ptk „Pöörduspunktid“ lk 125.

Juhuvõrgu töörežiimi kasutamisel ühilduva seadmega koduvõrgu loomiseks lülitage Interneti-pöörduspunkti konfigureerimisel sisse üks krüptimisviisidest menüüs **WLANi turvarežiim**. Nii vähendate juhuvõrgu kasutamisel soovimatute kaaslaste saamise ohtu.

Kui mõni muu seade proovib juhu- või koduvõrguga ühendust luua, teavitab telefon teid sellest. Ärge aktsepteerige sideühenduse taotlusi, mis saadetakse tundmatust seadmest.

Traadita side kohtvõrgu kasutamisel krüptimata võrgus lülitage seadme Nokia N81 failide ühiskasutus (jagamine) teiste seadmetega välja ja ärge andke ka muid isiklikke meediumifaile ühiskasutusse. Ühiskasutusseadete muutmist vt teemast „Koduvõrgu meediumifunktsioonide seaded“ lk 81.

Koduvõrgu meediumifunktsioonide seaded

Meediumifailide ühiskasutuseks teiste ühilduvate UPnP-seadmetega traadita side kohtvõrgu kaudu peate esmalt looma ja konfigureerima oma koduse WLAN-võrgu Interneti-pöörduspunkti ning seejärel konfigureerima rakenduse **Koduvõrk**. Vt ptk „Traadita side kohtvõrk“ lk 72 ja traadita side kohtvõrgu seaded ptk „Pöörduspunktid“ lk 125.

Funktsiooniga **Koduvõrk** seotud seaded pole muudes rakendustes enne funktsiooni **Koduvõrk** seadete konfigureerimist saadaval.

Kui käivitata koduvõrgu meediumirakenduse esmakordselt, kuvatakse seadistusviisard, mis abistab teid seadme koduvõrgu meediumiseadete määratlemisel. Kui soovite seadistusviisardi hiljem käivitada, valige koduvõrgu põhikuval **Valikud > Käivita viisard** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Ühilduva arvuti ühendamiseks koduvõrku on arvutisse vaja installida vastav tarkvara, mille leiате seadme müügikomplekti kuuluvalt DVD-lt.

Seadete konfigureerimine

Koduvõrgu meediumirakenduse konfigureerimiseks valige **Vahendid > Side > Koduvõrk > Seaded** ja mõni järgmistest valikutest.

Kodu pöörduspunkt – valige **Alati küsi**, kui soovite, et seade küsiks iga kord, kui koduvõrguga ühendust loote, koduvõrgu pöörduspunkti; valige **Loo uus**, et määrata uus pöörduspunkt, millega ühendus luuakse automaatselt, kui käivitate funktsiooni **Koduvõrk**; või valige **Puudub**. Kui koduvõrgul on traadita side kohtvõrgu turvaseaded aktiveerimata, saadetakse teile sellekohane hoiatus. Võite katkestada pöörduspunkti määramise ning turvaseade sisse lülitada või jätkata, et teha seda hiljem. Traadita side kohtvõrgu kohta vt teemat „Pöörduspunktid“ lk 125.

Seadme nimi – sisestage oma seadme nimi, et seda näeksid teised ühilduvad seadmed koduvõrgus.

Ühiskasutuse aktiveerimine ja sisu määratlemine

Valige **Vahendid > Side > Koduvõrk > Ühissisu**.

Sisu jagamine – saate lubada või keelata teiste ühilduvate seadmetega failide jagamise. Seade **Sisu jagamine** seadistage alles pärast kõigi teiste seadete konfigureerimist. Kui lülitate sisse seade **Sisu jagamine**,

saab ka teiste koduvõrku ühendatud ühilduvate UPnP-seadmete kaudu vaadata ja kopeerida faile, mille olete kaustades **Pildid** ja **video** ning **Muusika** ühiskasutamiseks valinud.

Pildid ja **video** ja **Muusika** – saate valida teiste seadmetega ühiskasutusse antavad meediumifailid või vaadata kaustades **Pildid** ja **video** ja **Muusika** ühiskasutuse olekut. Kaustade sisu uuendamiseks valige **Valikud > Värskenda sisu**.

Meediumifailide vaatamine ja ühiskasutusse andmine

Kui olete seade **Sisu jagamine** sisse lülitanud, saavad teised koduvõrku ühendatud UPnP-ühilduvad seadmed menüüs **Ühissisu** ühiskasutamiseks valitud meediumifailide vaadata ja kopeerida. Kui te ei soovi, et teiste seadmete kaudu teie failidele juurde pääseb, lülitage seade **Sisu jagamine** välja. Kui seade **Sisu jagamine** on teie seadmes välja lülitatud, saate siiski vaadata ja kopeerida teise koduvõrgu seadmesse talletatud meediumifailide (kui teine seade seda lubab).

Lisateavet vt ptk „Koduvõrk ja Galerii“ lk 52 ja „Koduvõrk ja muusikapleier“ lk 21.

Juhtmeta klaviatuur

Juhtmeta klaviatuuri Nokia Wireless Keyboard (või mõne muu ühilduva juhtmeta klaviatuuri, mis toetab Bluetoothi HID-profiili (HID – Human Interface Devices) saate seadmega koos tööle seadistada rakenduse **Klaviatuur** abil. Nii saate teks sõnumite, e-posti ja kalendrikirjete teksti mugavalt sisestada täismõõdus QWERTY-paigutusega klaviatuuri abil.

- 1 Aktiveerige oma seadme Bluetooth-funktsioon.
- 2 Lülitage klaviatuur sisse.
- 3 Vajutage ja valige **Vahendid > Side > Klaviatuur**.
- 4 Valige **Valikud > Otsi klaviatuure**, et alustada Bluetooth-seadmete otsingut.
- 5 Valige loendist klaviatuur ja vajutage ühenduse loomiseks .
- 6 Klaviatuuri ja seadme sidumiseks sisestage seadmes vabalt valitud pääsukood (1–9-kohaline) ja sisestage sama pääsukood ka klaviatuuril. Pääsukoodi numbrite sisestamiseks peate teatud juhtudel esmalt vajutama klahvi **Fn**.
- 7 Kui teilt küsitakse klaviatuuri klahvipaigutuse kohta, valige soovitud paigutus oma seadme loendist.
- 8 Kui kuvatakse klaviatuuri nimi, seatakse selle olekuks **Klaviatuur on ühendatud** ning klaviatuuri roheline märgutuli hakkab aeglaselt vilkuma; klaviatuur on nüüd kasutamiseks valmis.

Klaviatuuri kasutamise ja hooldamise üksikasju vaadake klaviatuuri kasutusjuhendist.

Sünkroonimine

Valikuga **Sünkron.** saate sünkroonida telefoni märkmeid ning kalendri- ja kontaktikirjeid Internetis või ühilduvas arvutis olevate erinevate kalendri- ja aadressiraamat rakendustega.

Sünkroonimiseseadad võite saada spetsiaalse lühisõnumina. Vt „Andmed ja seaded“ lk 38.

Menüü **Sünkron.** põhivaates näete erinevaid sünkroonimise profile. Sünkroonimisprofiil sisaldab seadme andmete mõnes serveris või ühilduvas seadmes asuva kaugandmebaasiga sünkroonimiseks vajalikke seadeid.

- 1 Vajutage ja valige **Vahendid > Sünkron.**
- 2 Valige sobiv sünkroonimisprofiil ja seejärel **Valikud > Sünkroniseeri**. Sünkroonimise katkestamiseks valige **Tühista**.

Rakendused

Kell

Vajutage ja valige **Rakendused > Kell**. Aktiivsete ja mitteaktiivsete äratuste kuvamiseks vajutage . Uue ühekordse äratuse seadmiseks valige **Valikud > Uus ühekordne äratus**. Kui äratus on aktiivne, kuvatakse ekraanil tähis .

Ühekordse äratuse saate seada kõlama mingiks kellaajaks järgmise 24 tunni jooksul ja seda äratust ei korrata järgnevatel päevadel.

Äratussignaali väljalülitamiseks valige **Stopp**. Äratussignaali edasilükkamiseks viieks minutiks valige **Hiljem**.

Kui äratuse kellaajal on seade välja lülitatud, lülitub seade automaatselt sisse ja annab äratussignaali. Kui valite **Stopp**, küsib seade, kas soovite seadme helistamisfunktsiooni sisse lülitada. Seadme väljalülitamiseks valige **Ei**, helistamiseks ja kõnede vastuvõtmiseks **Jah**. Kui mobiiltelefoni kasutamine võib tekitada häireid või on ohtlik, ärge valige **Jah**.

Järgmise äratuse tühistamiseks valige **Rakendused > Kell > Valikud > Eemalda äratus**.

Uue äratuse seadmiseks valige **Rakendused > Kell**, vajutage ja valige **Valikud > Määra äratus**. Vajadusel määrake äratus korduvaks.

Kella seadete muutmiseks valige **Rakendused > Kell > Valikud > Seaded**. Saate muuta kellaaega ja kuupäeva, kellaaaja ja kuupäeva vormingut, kella esitusviisi ja äratussignaali. Kaustas **Tööpäeviti** saate korduva äratuse jaoks valida nädalapäevad, millal äratussignaali kõlab.

Kui soovite, et mobiilsidevõrk korrigeeriks teie seadme kellaaega, kuupäeva ja ajavööndit automaatselt (võrguteenus), valige **Rakendused > Kell > Valikud > Seaded > Kella autom. uuendus > Autom. uuendus**.

Kellaaeg maailmas

Maailmakella vaate kuvamiseks avage **Kell** ja vajutage kaks korda . Maailmakella vaates saab vaadata erinevate linnade kellaaegu. Loendisse linnade lisamiseks valige **Valikud > Lisa linn**. Loendisse saab lisada kuni 15 linna.

Enda asukohalinna seadistamiseks leidke soovitud linn ja valige **Valikud > Vali asukohalinnaks**.

Linna nimi kuvatakse kella põhikuval ning seadmes kasutatav kellaaeg muutub vastavalt valitud linna kellaaajale. Kontrollige, kas kellaaeg on õige ja vastab ajavööndile.

Kalkulaator

Vajutage ja valige **Rakendused > Arvuti**.

Märkus. Kalkulaatori täpsus on piiratud; see on mõeldud lihtsamateks arvutusteks.

Märkmik

Märkmete kirjutamiseks txt-vormingus vajutage ja valige **Rakendused > Märkmik**.

Rakendusehaldur

Vajutage ja valige **Rakendused > Rak. haldur**. Seadmesse saab installida kahte tüüpi rakendusi ja programme.

- J2ME™-rakendused, mis põhinevad Java™-tehnoloogial ning mille laienditeks on .jad või .jar ().
- Opsüsteemiga Symbian ühilduvad muud rakendused ja programmid (). Installifailide laiend on .sis. Installige üksnes seadme Nokia N81 jaoks loodud

tarkvara. Tarkvaratootjad viitavad sageli toote ametlikule mudelinumbrile Nokia N81-3.

Installifaili saab seadmesse kanda ka ühilduvast arvutist, laadida alla veebilehelt, võtta vastu MMS-sõnumi või e-kirja manusega või Bluetooth-ühendusega. Rakenduste installimiseks seadmesse võite kasutada tarkvarakomplekti Nokia Nseries PC Suite rakendust Nokia Application Installer.

Rakenduste ja tarkvara installimine

 tähistab sis-rakendust ja Java-rakendust. Tähis näitab, et rakendus pole täielikult installitud, ja tähis , et rakendus on installitud mälukaardile.

 NB! Kasutage ja installige ainult neid rakendusi ja muud tarkvara, mis pärinevad usaldusväärseist allikaist (näiteks rakendused, mida on kontrollitud programmiga Symbian Signed või mis on läbinud testi Java Verified™).

Enne installimist pidage silmas järgmist.

- Rakenduse tüübi, versiooni numbr ja edasimüüja või tootja vaatamiseks valige **Valikud > Vaata infot**. Rakenduse turvasertifikaadi andmete kuvamiseks kaustas **Sertifikaadid** valige **Vaata täpsustusi**. Vt „Sertifikaadihaldus“ lk 120.
- Kui installite olemasolevale rakendusele tarkvarauuenduse või -paranduse, saate algse

rakenduse taastada vaid programmi algse installifaili või eemaldatud tarkvarapaketi täieliku varukoopia abil. Algse programmi taastamiseks eemaldage programm ja installige see uuesti, kasutades algset installifaili või varukoopiat.

- Java-rakenduste installimiseks on vaja jar-faili. Kui see puudub, võib seade paluda faili allalaadimist. Kui rakendusel ei ole määratud pöörduspunkti, palutakse see valida. Serveriühenduse loomiseks ja jar-faili allalaadimiseks võib telefon küsida kasutajanime ja parooli. Viimased saate rakenduse tarnijalt või tootjalt.
- 1 Installifaili leidmiseks vajutage klahvi ja valige **Rakendused > Rak. haldur**. Teine võimalus on otsida faili rakenduse **Failihaldur** abil seadme mälust või mälukaardilt või avada installifaili sisaldav sõnum kaustas **Sõnumid > Saabunud**.
- 2 Kuval **Rak. haldur** valige **Valikud > Installi**. Teistes rakendustes leidke installifail ja vajutage installi käivitamiseks klahvi . Installimisel kuvab seade teavet installimisprotsessi kulgemise kohta. Kui installite rakendust, millel puudub digitaalallkiri või sertifikaat, annab seade vastava hoiatuse. Jätkake installimist vaid juhul, kui teate, millisest allikast rakendus pärineb.

Installitud rakenduse käivitamiseks leidke see menüüs ja vajutage . Kui rakendusele pole vaikekausta määratud, installitakse see vaikimisi kausta **Rakendused**.

Installitud ja eemaldatud tarkvarapakettide ning installimise või eemaldamise aja vaatamiseks valige **Valikud > Vaata logi**.

NB! Seade toetab korraga ainult üht viirusetõrjerakendust. Rohkem kui ühe viirusetõrjerakenduse kasutamine võib mõjutada seadme tööd, seade võib ka täielikult töötamast lakata.

Pärast rakenduste installimist mälukaardile jäävad installifailid (.sis) seadme mällu alles. Need failid võivad võtta enda alla suure hulga mäluruumi ja takistada teiste failide salvestamist mällu. Et mäluruumi oleks piisavalt, varundage esmalt installifailid tarkvarakomplekti Nokia Nseries PC Suite abil ühilduvasse arvutisse ja eemaldage siis installifailid failihalduri abil seadme mälust. Vt „Failihaldur“ lk 70. Kui sis-fail on sõnumi manuses, kustutage vastav sõnum saabunud sõnumite kaustast.

Rakenduste ja tarkvara eemaldamine

Liikuge soovitud tarkvarapaketile ja valige **Valikud > Eemalda**. Kinnitamiseks valige **Jah**.

Kui eemaldate tarkvara, peab teil selle taasinstallimiseks olema algne tarkvarapakett või selle täielik varukoopia. Kui tarkvarapakett on eemaldatud, ei pruugi seade selle rakendusega koostatud dokumente enam avada.

Kui seadmes on programme, mis eemaldatud programmist otseselt sõltuvad, võivad ka need programmid töötamise lõpetada. Teavet leiata installitud tarkvarapaketi dokumentatsioonist.

Seaded

Valige esmalt **Valikud > Seaded** ja siis mõni järgmistest võimalustest:

Tarkvara install – saate valida, kas saab installida Symbiani tarkvara, millel pole digitaalallkirjakinnitust.

Sertif. kontr. veebis – saate enne rakenduste installimist veebisertifikaate kontrollida.

Vaikeaadress – saate määrata võrgusertifikaatide kontrollimise vaikeaadressi.

Mõni Java-rakendus võib lisaandmete või täiendavate komponentide allalaadimiseks nõuda sõnumi saatmist või kindla pöörduspunkti kasutamist. Liikuge menüü **Rak. haldur** põhivaates soovitud rakendusele ja valige selle rakenduse seadete muutmiseks **Valikud > Ava**.

Kalender

Vajutage ja valige **Rakendused > Kalender**. Uue kalendrikirje lisamiseks liikuge soovitud kuupäevale, valige **Valikud > Uus kanne** ja mõni järgmistest valikutest.

1 Koosolek – telefon tuletab meelde kindlal kuupäeval ja kellaajal toimuvat kohtumist.

Meeldetuletus – üldisemat laadi kirje salvestamiseks päevale.

Tähtpäev – sünnipäevade või eriliste kuupäevade meeldetuletamiseks (kirjeid korratakse iga aasta).

Ülesanne – kindlaks kuupäevaks sooritatavate ülesannete meeldetuletamiseks.

2 Täitke väljad.

Meeldetuletuse määramiseks valige

Alarm > Sees ning

sisestage **Alarmi kellaage** ja **Alarmi kuupäev**.

Kohtumisele kirjelduse lisamiseks valige **Valikud > Lisa kirjeldus**.

3 Kirje salvestamiseks valige Valmis.

 Otsevalik. Kalendri päeva-, nädala- või kuuvaates vajutage suvalist klahvi (**1** – **0**). Avaneb kohtumise kanne ja märgid, mida sisestate, lisatakse väljale **Teema**. Ülesannete vaates avaneb ülesandekanne.

Kui kalender annab märkmest märku, valige märguandehelina väljalülitamiseks **Vaigista**. Ekraanil

kuvatakse meeldetuletuse tekst. Märguande kõlamise lõpetamiseks valige **Stopp**. Märguande edasilükkamiseks valige **Hiljem**.

Tarkvarakomplekti Nokia Nseries PC Suite vahendusel saate oma kalendri andmeid sünkroonida ühilduva arvuti vastavate andmetega. Kalendrikande loomisel määrake funktsiooni **Sünkroniseerimine** jaoks soovitud valik.

Kalendri vaated

Et muuta nädala alguspäeva või kalendri avamisel kuvatavat vaadet, valige **Valikud > Seaded**.

Teatud kuupäevale siirdumiseks valige **Valikud > Mine kuupäevale**.

Täna kuupäeva avamiseks vajutage **#**.

Kuu-, nädala-, päeva- ja ülesandevaate vahetamiseks vajutage *****.

Kalendrimärkme saatmiseks ühilduvasse seadmesse valige **Valikud > Saada**.

Kui teine seade ei ühildu UTC- (Coordinated Universal Time) vormingus ajanäiduga, võib juhtuda, et kalendris ei kuvata vastuvõetud ajateavet õigesti.

Kalendri redigeerimiseks valige **Valikud > Seaded > Kalendri helisignaali, Esitus vaikimisi, Nädal algab ja Nädala esitusviis**.

Kalendrikirjete haldamine

Mitme sündmuse korraga kustutamiseks minge kuuvaatesse ja valige **Valikud > Kustuta kanne > Enne kuupäeva või Kõik kanded**.

Kui soovite ülesande sooritatuks märkida, liikuge ülesandevaates sellele ülesandele ja valige **Valikud > Märgi tehtud**.

Salvesti

Häälmemode salvestamiseks vajutage **🗣️** ja valige **Rakendused > Meedia > Salvesti**. Telefonivestluse salvestamiseks avage telefonikõne ajal **Salvesti**. Mõlemad vestlejad kuulevad salvestamise jooksul iga 5 sekundi järel piiksu.

RealPlayer

Vajutage **🗣️** ja valige **Rakendused > Meedia > RealPlayer**. Rakenduse **RealPlayer**, abil saate vaadata meediumifaile voogesitusena reaajas (ilma neid eelnevalt seadmes salvestamata). Samuti saate esitada seadmesse salvestatud videoklippe.

RealPlayer toetab faile laiendiga .3gp, .mp4 või .rm. Siiski ei toeta **RealPlayer** kõiki failivorminguid ega failivormingute versioone.

Rõhtpaigutusvaates saate pleierit juhtida meediuminuppude abil.

Videoklippide esitamine

- 1 Salvestatud meediumifaili esitamiseks valige **Valikud > Ava** ja mõni järgmistest.
Viimased klipid – kuuest viimati esitatud videost ühe taasesitamiseks rakenduses **RealPlayer**.
Salvestatud klipp – faili esitamiseks, mis on salvestatud kausta **Galerii**
- 2 Liikuge juhtnupu abil soovitud failile ja vajutage selle esitamiseks juhtnuppu.

Helitugevuse reguleerimiseks vajutage helitugevusnuppu.

Sisu voogesitus raadioliidese kaudu

Üldjuhul soovitavad teenusepakkujad valida vaikepööruspunktiks Interneti-pööruspunkti (IAP). Mõni teenusepakkuja lubab kasutada ka WAP-pööruspunkti.

Rakenduses **RealPlayer** saab avada ainult RTSP-protokolli (rtsp://) URL-aadresse. Kuid ram-faile esitab **RealPlayer** ka juhul, kui avate brauseris failile viiva http-lingi.

Sisu voogesituseks raadioliidese kaudu valige kausta **Galerii** salvestatud voogesituse veebilehe link või link, mis on saadud lühi- või multimeediumsõnumi vahendusel.

Enne voogesituse käivitumist loob seade ühenduse sisusaidiga ja hakkab sisu alla laadima. Seadmesse salvestatakse ainult sisule viiv link.

RealPlayeri seaded

Teenusepakkuja võib saata teile rakenduse **RealPlayer** vajalikud seaded spetsiaalses lühisõnumis. Vt „Andmed ja seaded“ lk 38. Lisateabe saamiseks pöörduge teenusepakkuja poole.

Valige esmalt **Valikud > Seaded** ja siis mõni järgmistest võimalustest:

Video – video kontrastsuse reguleerimiseks ja selleks, et **RealPlayer** kordaks videoklippe pärast nende lõppu automaatselt.

Voogesitus – õigete seadete saamiseks pöörduge teenusepakkuja poole.

Adobe Flash Player

Mobiilseadmete tarvis loodud ühilduvate Flash-failide vaatamiseks või esitamiseks vajutage ja valige **Rakendused > Meedia > Flash-pleier**. Liikuge soovitud Flash-failile ja vajutage .

IM – vahetu sõnumside

Vajutage ja valige **Rakendused > Meedia > Vestlus**.

Vahetu sõnumside (võrguteenus) võimaldab suhelda inimestega kiirsõnumite vahendusel ning liituda temaatiliste vestlusrühmadega. Kui olete registreerunud kasutaja, saate logida ennast teenusepakkuja hallatavas vestlusserverisse. Teenusepakkuja teostatavad funktsioonid võivad erineda.

Mõne teise vestlusteenuse kasutajaga vestluse alustamiseks või jätkamiseks valige **Vestlused**; vestluskontaktide loomiseks, muutmiseks või võrgusoleku vaatamiseks valige **Vestl. kont-d**; mime vestluspartneriga rühmavestluse alustamiseks või jätkamiseks valige **Vestlusgrupid**; viimati salvestatud sõnumsidevestluse vaatamiseks valige **Salv. vestlused**.

Sõnumsideade vastuvõtmine

Konkreetselt teenuse kasutamiseks tuleb salvestada selle teenuse seaded. Võrguoperaator või sõnumside teenuse pakkuja võib saata teile seaded erilises tekstisõnumis. Vt „Andmed ja seaded“ lk 38. Seaded saab ka käsitsi sisestada. Vt „Vestlusserveri seaded“ lk 92.

Ühenduse loomine sõnumside serveriga

- 1 Kasutatava sõnumside serveriga ühenduse loomiseks avage **Vestlus** ja valige **Valikud > Logi sisse**. Kasutatava serveri vahetamise ja uute serveriseadete salvestamise kohta vaadake teemat „Vestlusserveri seaded“ lk 92.
- 2 Sisestage kasutajatunnus ja parool ning vajutage sisselogimiseks . Vestlusserveri kasutajatunnuse ja parooli annab teenusepakkuja.
- 3 Väljalogimiseks valige **Valikud > Logi välja**.

Vestlusseadete muutmine

Valige esmalt **Valikud > Seaded > Eelistused** ja siis mõni järgmistest võimalustest:

Kasuta tavanime (kuvatakse ainult juhul, kui server toetab vestlusrühmi) – hüüdnime sisestamiseks valige **Jah**.

Näita minu olekut – kui soovite, et teised näeksid teie võrgusolekut, valige **Kõigile**.

Sõnumid lubatud – kõigilt saatjatelt sõnumite vastuvõtmise lubamiseks valige **Kõik**.

Kutsed lubatud – kui soovite lubada ainult oma vestluskontaktide saadetavad kutsed, valige **Ainult vestl.kont**. Vestluskutseid saadavad vestluskontaktid selleks, et kutsuda teid liituma oma vestlusrühmaga.

Järjesta kontaktid – valige, kuidas sorditult soovite oma vestluskontaktide loendit kuvada: Tähestiku järgi või Oleku järgi.

Kättesaadav. uuend. – kui soovite määrata oma vestluskontaktide sidus- või vallasrežiimis oleku teavet uuendamise viisi, valige **Automaatne** või **Käsitsi**.

Autonoom. kontaktid – valige, kas vallasrežiimis olevad kontaktid tuleks vestluskontaktide loendis kuvada või mitte.

Oma sõnumite värv – saate valida enda saadetavate sõnumite teksti värvi.

Vastuv. sõnumite värv – saate valida vastuvõetavate sõnumite teksti värvi.

Vestlussõnumi signaal – saate muuta helinat, mis annab märku uue vestlussõnumi saabumisest.

Vestlusrühmade ja kasutajate otsing

Rühmade otsimiseks vaates **Vestlusgrupid** valige **Valikud > Otsi**. Otsida saate järgmiste parameetrite järgi: Grupi nimi, Teema või Liikmed (kasutaja ID).

Kasutajate otsimiseks vaates **Vestl. kont-d** valige **Valikud > Uus vestluskontakt > Otsi serverist**. Otsida saate järgmiste parameetrite järgi: **Kasutaja nimi**, **Kasutajatunnus**, **Telefoninumber** ja **E-posti aadress**.

Vestlusrühmadega liitumine

Vaates **Vestlusgrupid** kuvatakse teie salvestatud või praegu aktiivsete vestlusrühmade loend.

Salvestatud vestlusrühmaga liitumiseks vajutage .

Kui soovite liituda rühmaga, mida loendis pole, kuid mille rühmatunnust te teate, valige **Valikud > Liitu uue grupiga**.

Vestlusrühmast lahkumiseks valige **Valikud > Lahku vestl.gr-st**.

Vestlus

Kui olete liitunud vestlusrühmaga, saate vaadata rühmaliikmete vahel vahetatud sõnumeid ning ka ise sõnumeid saata.

Sõnumi saatmiseks sisestage sõnumiredaktorisse sõnumi tekst ja vajutage .

Mõnele vestluses osalejale privaatselt sõnumi saatmiseks valige **Valikud > Saada erasõnum**.

Teile saabunud erasõnumile vastamiseks valige sõnum ja seejärel **Valikud > Vasta**.

Vestlusrühmaga liitumise kutse saatmiseks sidusrežiimis vestluskontaktile valige **Valikud > Saada kutse**.

Kui soovite teatud osalejatelt saabuvad sõnumid blokeerida, valige **Valikud > Blokeerimisvalikud**.

Vestluste salvestamine

Vestluse ajal või vestlusrühmas oldud aja jooksul vahetatud sõnumite salvestamiseks valige **Valikud > Salvesta vestlus**. Salvestamise lõpetamiseks valige **Valikud > Lõpeta salvestus**. Salvestatud vestluste vaatamiseks valige **Salv. vestlused**.

Vestluste vaatamine ja alustamine

Vaates **Vestlused** kuvatakse nende üksikvestluspartnerite loend, kellega teil on vestlus parajasti pooleli. Pooleliolevad vestlused lõpetatakse automaatselt, kui väljute funktsioonist **Vestlus**.

Vestluse vaatamiseks leidke vastav vestleja ja vajutage .

Vestluse jätkamiseks kirjutage sõnum ja vajutage .

Vestluste loendi avamiseks pooleliolevat vestlust sulgemata valige **Tagasi**. Vestluse sulgemiseks valige **Valikud > Lõpeta vestlus**.

Uue vestluse alustamiseks valige **Valikud > Uus vestlus**.

Mõne vestluses osaleja salvestamiseks oma vestluskontaktide hulka valige **Valikud > Lisa vestluskontakt**.

Saabunud sõnumitele automaatvastuste saatmiseks valige **Valikud > Autom. vastus sisse**. Sõnumite vastuvõtmist see ei mõjuta.

Vestluskontaktid

Vestluskontaktide loendi allalaadimiseks serverist või loendisse uute vestluskontaktide lisamiseks avage vaade **Vestl. kont.-d**. Serverisse sisselogimisel laaditakse automaatselt alla viimatikasutatud vestluskontaktide loend.

Vestlusserveri seaded

Valige **Valikud > Seaded**. Võrguoperaator või vestlusteenuse pakkuja võib saata teile seaded erilises tekstisõnumis. Kasutajatunnuse ja parooli annab teenusepakkuja teile teenuse registreerimisel. Kui te oma kasutajatunnust või parooli ei tea, pöörduge teenusepakkuja poole.

Serverid – saate kuvada kõigi määratletud vestlusserverite loendi.

Vaikeserver – saate ühenduse loomiseks kasutatava vestlusserveri mõne teise vastu välja vahetada.

Vestlusse logimisviis – kui soovite, et teid logitaks rakenduse **Vestlus** käivitamisel automaatselt sisse, valige **Rakend. avamisel**.

Vestlusserverite loendisse uue serveri lisamiseks valige **Serverid > Valikud > Uus server**. Määrake järgmised seaded:

Serveri nimi – vestlusserveri nimi;

Kasutatav pöördusp. – serveriga ühenduse loomiseks kasutatav pöörduspunkt;

Veebiaadress – vestlusserveri URL-aadress;

Kasutajatunnus – oma kasutajatunnus;

Parool – oma parool.

Nokia Lifeblog

Seadmes Nokia Lifeblogi käivitamiseks vajutage ja valige **Rakendused > Meedia > Lifeblog > Valikud > Ava**.

Lifeblog on mobiiltelefonides ja arvutites kasutamiseks välja töötatud tarkvara, mis aitab mobiilsideseadmesse kogutavate failide varal pidada multimeediumpäevikut. Lifeblog paneb teie fotod, videod, helifailid, tekst- ja MMS-sõnumid ning ajaveebi ehk blogi postitused automaatselt ajalisel järjestusel, kus saate faile sirvida, otsida, teistega jagada, veebis avaldada ning varundada. Nii Nokia Lifeblog PC kui ka Nokia Lifeblog Mobile võimaldavad teil saata või ajaveebi postitada faile, mida soovite teistega jagada.

Lifeblog Mobile peab automaatselt arvet teie multimeediumfailide üle. Lifeblogi saate oma seadmes

kasutada üksuste sirvimiseks, teistele saatmiseks või veebis avaldamiseks. Ühendades mobiilsideseadme ühilduva arvutiga (ühilduva USB-andmesidekaabli abil või Bluetooth-ühenduse kaudu), saate seadmes asuvaid üksusi arvutisse üle kanda ning seadme ja arvuti üksusi omavahel sünkronida.

Arvutirakenduse Lifeblog PC abil saate seadmega kogutud üksusi hõlpsalt sirvida ja otsida. USB-andmesidekaabli või Bluetooth-ühenduse kaudu saadetakse teie lemmikfotod ja -videod ning valitud tekst- ja multimeediumsõnumid ühe nupuvajutusega tagasi seadmesse.

Turvalisuse tagamiseks saate Nokia Lifeblogi andmebaasi varundada nii kõvakettale, ühilduval CD-le, DVD-le, iрдкettale kui ka võrgukettale. Lisaks sellele saate faile postitada oma ajaveebi (blogisse).

Lisateavet ajaveebiteenuste ja nende Nokia Lifeblogiga ühilduvuse kohta leiate veebisaidilt **www.nokia.com/lifeblog**. Nokia Lifeblogi spikri avamiseks vajutage Lifeblogi arvutirakenduses klahvi **F1**.

Installimine arvutisse

Arvutirakenduse Nokia Lifeblog PC kasutamiseks peate selle esmalt DVD-lt ühilduvasse arvutisse installima.

Nokia Lifeblogi installimiseks vajate järgmiste näitajatega ühilduvat arvutit:

- 1 GHz Intel Pentium või samaväärne protsessor, 128 MB muutmälu (RAM);
- 400 MB vaba kõvakettaruumi (kui peate installima rakendused Microsoft DirectX ja Nokia PC Suite);
- graafika lahutusvõime 1024x768 ja 24-bitine värvieraldusvõime;
- 32 MB graafikakaart;
- Microsoft Windows 2000 või Windows XP.

Lifeblogi installimine arvutisse

- 1 Sisestage seadme müügikomplekti kuuluv DVD arvutisse.
- 2 Installige rakendus Nokia PC Suite (hõlmab USB-ühenduse jaoks ette nähtud Nokia ühenduskaabli draivereid).
- 3 Installige rakendus Lifeblog for PC.

Kui Microsoft DirectX 9.0 pole eelnevalt arvutisse installitud, installitakse see rakenduse Lifeblog for PC installimise käigus.

Seadme ja arvuti ühendamine

Seadme ühendamiseks ühilduva arvutiga ühilduva USB-andmesidekaabli abil tehke järgmist.

- 1 Veenduge, et Nokia Nseries PC Suite (saadaval komplekti kuuluval DVD-l) oleks teie arvutisse installitud.

- 2 Ühendage USB-andmesidekaabel seadme ja arvutiga. Valitud USB-režiim peaks olema PC Suite. Seadme ja arvuti esmakordsel ühendamisel pärast Nokia Nseries PC Suite'i installimist installib arvuti teie seadme jaoks vajaliku draiveri. See võib veidi aega võtta.
- 3 Käivitage arvutirakendus Lifeblog.

Seadme ja ühilduva arvuti ühendamine juhtmeta Bluetooth-tehnoloogia abil:

- 1 Veenduge, et Nokia Nseries PC Suite oleks teie arvutisse installitud.
- 2 Veenduge, et seade ja arvuti oleks Bluetooth-ühenduse loomiseks omavahel seotud. Sidumiseks tuleb kasutada tarkvarakomplekti Nokia Nseries PC Suite (saadaval komplekti kuuluval DVD-l) ühendusviisardit **Get Connected**. Lisateavet tarkvarakomplekti Nokia Nseries PC Suite kohta saate veebisaidil www.nokia.com/support või kohalikul Nokia veebisaidil Nokia N81 tugiteenuste lehtedel leiduvatest juhenditest. Bluetooth-ühenduse kohta leiate lisateavet seadme kasutusjuhendist.
- 3 Aktiveerige Bluetooth-ühendus nii seadmes kui ka arvutis.

Objektide kopeerimine

Uute või töödeldud objektide kopeerimiseks seadmest arvutisse ning valitud objektide kopeerimiseks arvutist oma seadmesse toimige järgmiselt.

- 1 Ühendage seade arvutiga.
- 2 Käivitage arvutis rakendus Lifeblog.
- 3 Klõpsake Lifeblogi arvutirakenduses
File > Copy from phone and to Phone
(Fail/Kopeeri telefonist ja telefoni).

Seadme uued objektid kopeeritakse arvutisse. Arvuti aknas **To phone** (Telefoni) kuvatud objektid kopeeritakse seadmesse.

Sündmuste ja lemmikute sirvimine

Kui käivitade Lifeblogi oma seadmes, avatakse vaade **Kulgemisriba**, kus on kuvatud seadmes leiduvad multimeediumobjektid. Salvestatud lemmikute avamiseks valige **Valikud > Vaata lemmikuid**.

Lifeblogi käivitamisel arvutis on teil vaadetes **Kulgemisriba** ja **Lemmikud** liikumiseks mitu võimalust. Kiireim võimalus on liuguripidet kiiresti või aeglaselt edasi-tagasi liigutada. Samuti saate soovitud kuupäeva valimiseks klõpsata ajariba või kasutada funktsiooni **Go to date** (Mine kuupäevale) või nooleklahve.

Veebi postitamine

Parimate Lifeblog-üksuste teistega jagamiseks saatke need oma Internetis asuvasse ajaveebi.

Esmalt peate mõne ühilduva ajaveebiteenuse pakkuja juures looma konto. Seejärel peate looma ühe või mitu ajaveebi, mida hakkate kasutama oma postituste sihtkohana, ning lisama ajaveebikonto rakendusse Lifeblog. Soovitatav ajaveebiteenus Nokia Lifeblogi jaoks on TypePad, mida pakub Six Apart (www.typepad.com).

Ajaveebikonto lisamiseks Lifeblogi valige seadmes **Valikud > Seaded > Blogi**. Arvutis saate kontosid redigeerida aknas **Blog account manager** (Ajaveebikontode haldur).

Seadmest üksuste veebi postitamiseks veebi tehke järgmist.

- 1 Valige kaustast **Kulgemisriba** või **Lemmikud** üksused, mida soovite veebis avaldada.
- 2 Valige **Valikud > Postita veebi**.
- 3 Funktsiooni esmakordsel kasutamisel laadib Lifeblog ajaveebide loendi alla ajaveebiserverist.
- 4 Avaneb ajaveebipostituste dialoogiboks. Valige soovitud ajaveeb loendist **Postituskoht**:. Kui olete loonud uusi ajaveebe, valige ajaveebide loendi uuendamiseks **Valikud > Värsienda blogiloendit**.
- 5 Sisestage postituse tiitel ja pealdis. Pikema jutu või kirjelduse saate kirjutada kehatekstiväljale.
- 6 Kui kõik on valmis, valige **Valikud > Saada**.

Üksuste arvutist veebi postitamiseks tehke järgmist.

- 1 Valige kaustast **Kulgemisriba** või **Lemmikud** üksused (kuni 50), mille soovite veebis avaldada.
- 2 Klõpsake **File > Post to the Web...** (Fail /Avalda veebis). Avaneb aken **Post to the Web** (Veebis avaldamine).
- 3 Sisestage postituse tiitel ja pealdis. Pikema jutu või kirjelduse saate kirjutada kehatekstiväljale.
- 4 Valige loendist **Post to:** (Postituse sihtkoht) soovitud ajaveeb.
- 5 Kui kõik on valmis, klõpsake nuppu **Send** (Saada).

Failide importimine muudest allikatest

Lisaks mobiilsideseadme kaameraga tehtud jpeg-vormingus piltidele saate Lifeblogi importida jpeg-vormingus pilte, 3gp- ja mp4-vormingus videoklippe, amr-vormingus helifaile ja txt-vormingus tekstifaile ka muudest allikatest (nt CD-lt, DVD-lt või arvuti kõvakettal asuvatest kaustadest).

Üksuste importimiseks ühilduvast arvutist rakendusse Lifeblog for PC tehke järgmist.

- 1 Klõpsake menüüs **Kulgemisriba** või **Lemmikud** käske **File > Import from PC...** (Fail /Impordi arvutist). Avaneb aken **Import** (Importimine).
- 2 Liikuge loendis imporditavale pildi-, video-, heli- või tekstifailile või otsige soovitud fail üles mõnest muust kaustast. Muudelt ketastelt või teistest seadmetest otsimiseks kasutage loendit **Look in** (Vt).

- 3 Valige kaust, fail või mitu faili. Paanil **Preview:** (Eelvaade) saate vaadata valitud üksuse sisu.
- 4 Kausta (sh alamkaustade) või valitud failide importimiseks klõpsake nuppu **Open** (Ava).

Digitaalõiguste haldus

Sisuomanikud võivad kasutada eri tüüpi DRM-tehnoloogiaid (DRM – digital rights management; digitaalteoste autorikaitse) neile kuuluva intellektuaalomandi, sealhulgas autoriõiguste kaitsmiseks. See seade kasutab DRM-kaitsega sisule juurdepääsuks erinevaid DRM-tarkavarasid. Selle seadme abil pääsete juurde sisule, mis on kaitstud tarkvaraga WMDRM 10, OMA DRM 1.0 või OMA DRM 2.0. Kui mõnel DRM-tarkvaral ei õnnestu sisu kaitsta, võivad sisu omanikud esitada nõude, et DRM-kaitsega sisu avamise võimalus selle DRM-tarkvara abil tühistataks. Selle tagajärjel ei pruugi võimalik olla ka juba teie seadmes oleva sellist tüüpi DRM-kaitsega sisu uuendamine. Selle DRM-tarkvara kehtetuks tunnistamine ei mõjuta teist tüüpi DRM-kaitsega sisu või ilma DRM-kaitseta sisu kasutamist.

DRM-kaitsega (digitaalteoste autorikaitse) sisuga koos edastatakse ka aktiveerimisvõti, mis määratleb teie õigused sisu kasutamisel.

Kui seadmel on OMA DRM-iga kaitstud sisu, siis kasutage nii aktiveerimisvõtmete kui ka sisu varundamiseks

Nokia Nseries PC Suite'i varundusfunktsiooni. Teiste ülekandeviiside puhul ei edastata aktiveerimisvõtmeid, mis tuleb taastada kindlasti koos sisuga, et pärast seadme mälu vormindamist saaks OMA DRM kaitsega sisu edasi kasutada. Aktiveerimisvõtmete taastamine võib vajalik olla ka siis, kui seadmes olevad failid rikutakse.

Kui seadmel on WMDRM-kaitselga sisu, kustuvad pärast seadme mälu vormindamist nii aktiveerimisvõtmed kui ka sisu. Aktiveerimisvõtmed võivad kustuda ka siis, kui seadmes olevad failid rikutakse. Aktiveerimisvõtmete või sisu kustumine võib piirata sama sisu uut kasutamisevõimalust seadmes. Lisateabe saamiseks võtke ühendust teenusepakkujaga.

Teatud aktiveerimisvõtmed võivad olla seotud SIM-kaardiga ja kaitstud sisule pääsete juurde ainult siis, kui SIM-kaart on seadmesse sisestatud.

Seadmes talletatavate digiõiguste aktiveerimis- ehk kasutusvõtmete vaatamiseks vajutage klahvi ja valige **Rakendused > Meedia > Kasut.võti** ning mõni järgmistest valikutest.

Keht. võtmed – saate vaadata ühe või mitme meediumifailiga seotud võtmeid, mille kehtivusaeg pole veel alanud.

Valed võtmed – saate vaadata loendit võtmetest, mis on kehtetud või millega seotud meediumifaili kasutamiseks

määratud aeg on läbi, või seadmes leiduvatest kaitstud meediumifailidest, millega pole kasutusvõtit seotud.

Kasut. võtmed – saate vaadata võtmeid, millega pole seadmes meediumifaili seotud.

Täiendavate kasutuskordade ostmiseks või meediumifaili kasutusaja pikendamiseks valige **Valikud > Laadi uus võti**.

Lisaandmete, näiteks võtme kehtivusaaja ja faili edastatavuse vaatamiseks leidke soovitud kasutusvõti ning vajutage klahvi .

Adobe Reader

Rakendusega Adobe Reader saate oma seadme ekraanil lugeda pdf-vormingus dokumente.

See rakendus on optimeeritud kuvama pihuarvutite ja muude mobiilsete seadmete jaoks kohandatud PDF-dokumente ja pakub võrreldes lauaarvutile mõeldud versioonidega vähem funktsioone.

Dokumentide avamiseks vajutage ja valige **Rakendused > Kontor > Adobe PDF**. Failivaates kuvatakse viimati avatud failide loend. Dokumendi avamiseks liikuge selle nimele ja vajutage .

Seadmesse salvestatud dokumentide sirvimiseks ja avamiseks kasutage rakendust **Failihaldur**.

Lisateave

Lisateabe saamiseks külastage veebisaiti www.adobe.com.

Rakendusega seotud küsimuste ja ettepanekute esitamiseks ja neil teemadel arutlemiseks külastage Symbiani Adobe Readeri kasutajate foorumit aadressil <http://adobe.com/support/forums/main.html>.

Teisendaja

Mõõtude teisendamiseks ühest ühikust teise vajutage klahvi ning valige **Rakendused > Kontor > Teisendaja**.

Teisendaja täpsus on piiratud ja ümardamisel võib tekkida vigu.

- 1 Väljal **Tüüp** saate valida soovitud mõõtühiku.
- 2 Valige esimesel väljal **Ühik** see mõõtühik, millest soovite teisendada. Valige teisel väljal **Ühik** see mõõtühik, millesse soovite teisendada.
- 3 Sisestage teisendatav väärtus esimesele väljale **Kogus**. Teise välja **Kogus** sisu muutub automaatselt, näidates teisendatud väärtust.

Põhivaluuta ja vahetuskursside määramine

Valige **Tüüp > Valuutad > Valikud > Valuutakursid**.

Valuuta teisendamiseks peate esmalt määrama põhivaluuta ning lisama vahetuskursid. Põhivaluuta kurss on alati 1.

Märkus. Põhivaluutat muutes tuleb sisestada uued vahetuskursid, kuna kõik eelmised kursid nullitakse.

Seadme isikupärastamine

Seadme isikupärastamiseks valige mõni järgmistest valikutest.

- Ooterežiimist kiiresti enam kasutatavatesse rakendustesse pääsemiseks vt ptk „Aktiivne ooterežiim” lk 101.
- Ooterežiimis kuvatava taustpildi vahetamise kohta vt „Seadme ilme muutmise” lk 101.
- Helinate isikupärastamise kohta leiate teavet jaotistest „Profiilid – helinate seadmine” lk 99 ja „Helina lisamine kontaktile” lk 34.
- Juhtklahvile ning vasak- ja parempoolsele valikuklahvile määratud ooterežiimis kasutatavate otseteede muutmise kohta vaadake jaotist „Ooterežiim” lk 117.
- Ooterežiimis kuvatava kella esitusviisi muutmiseks vajutage ja valige **Rakendused > Kell > Valikud > Seaded > Kella esitusviisi > Analooz või Digitaalne**.
- Tervitusteksti asemel pildi või animatsiooni kuvamiseks vajutage ja valige **Vahendid > Seaded > Üldine > Kohandamine > Ekraan > Tervitustekst ja logo**.
- Menüükuvade ilme muutmiseks valige põhimenüüs **Valikud > Muuda menüü vaadet**.
- Põhimenüü ümberkorraldamiseks valige põhimenüüs **Valikud > Teisalda, Teisalda kausta või Uus kaust**. Harva kasutatavad rakendused võite paigutada

kaustadesse ning rakendused, mida tihti kasutate, tuua kaustadest põhimenüüsse.

- Multimeediumimenüü paanide ümberkorraldamiseks vajutage ja valige **Valikud > Korralda paane**.

Profiilid – helinate seadmine

Helinate, sõnumimärguannete ja muude helisignaali seadmiseks ning kohandamiseks vastavalt ümbrusele, olukorrale ja helistajarühmale vajutage klahvi ning valige **Vahendid > Profiilid**.

Profiili vahetamiseks valige **Vahendid > Profiilid**, soovitud profiil ja **Valikud > Aktiveeri**. Profiili saab vahetada ka ooterežiimis nuppu vajutades. Liikuge profiilile, mille soovite aktiveerida, ja valige **OK**.

 Näpunäide. Tavapärase ja vaigistatud profiili vahel valimiseks vajutage ja hoidke all **#**.

Profiili muutmiseks vajutage klahvi ja valige **Vahendid > Profiilid**. Liikuge soovitud profiilile ja valige **Valikud > Muuda seadeid**. Liikuge seadele, mida soovite muuta, ja vajutage valikute avamiseks . Mälukaardile salvestatud helinaid tähistab .

Helina valimisel loendist saate lingi **Helinate lingid** kaudu (võrguteenus) avada järjehoidjate loendi. Kui soovite helina alla laadida, valige järjehoidja ja looge veebilehega ühendus.

Kui soovite, et seade tooks sissetulevast kõnest märku andva helina ajal kuuldavale helistaja nime, valige **Valikud > Muuda seadeid** ja seadke sätteks **Ütle** helistaja nimi **Sisse lülitatud**. Helistaja nimi peab olema salvestatud kausta **Kontaktid**.

Uue profiili loomiseks valige **Valikud > Koosta uus**.

Autonoomne profiil

Profiili **Autonoomne** abil saate seadet kasutada mobiilsidevõrguühendusega. Kui aktiveerite profiili **Autonoomne**, katkestatakse ühendus mobiilsidevõrguga (seda näitab ka signaalitugevuse tähis **X**). Seade ei saada ega võta vastu raadiosignaale. Kui proovite saata sõnumit, paigutatakse see kausta Saatmiseks ja saadetakse hiljem.

Kui **Autonoomne** profiil on aktiveeritud, saate seadet pruukida ka ilma (U)SIM-kaardita.

 NB! Autonoomses profiilis ei saa helistada, kõnesid vastu võtta ega kasutada muid funktsioone, mis nõuavad võrguühendust. Siiski võib olla võimalik helistada seadmesse programmeeritud ametlikul hädaabinumbril. Helistamiseks tuleb profiili vahetades

aktiveerida telefonirežiim. Kui seade on lukus, sisestage lukukood.

Kui profiil **Autonoomne** on aktiveeritud, saate endiselt kasutada traadita side kohtvõrku näiteks e-kirjade lugemiseks või Interneti sirvimiseks. Traadita side kohtvõrgu ühenduse loomisel ja kasutamisel järgige hoolikalt kõiki ohutusnõudeid. Vt „Traadita side kohtvõrk“ lk 72. Ka Bluetooth-ühenduvust saab aktiveeritud profiili **Autonoomne** puhul endiselt kasutada. Vt „Bluetooth-ühendus“ lk 74.

Profiilist **Autonoomne** lahkumiseks vajutage toitenuppu ja valige soovitud profiil. Seade taastab mobiilsideühenduse (kui signaalitugevus on piisav).

3D-helinad

Vajutage ja valige **Vahendid > Utiliidadid > 3-D helinad**. Funktsiooniga **3-D helinad** saate sisse lülitada helinatoone ruumilised heliefektid. Kõik helinatoonid ei toeta ruumilisi heliefekte.

Ruumiliste heliefektide sisselülitamiseks valige **3-D helina efektid > Sisse lülitatud**.

Helinale rakendatud ruumilise heliefekti muutmiseks valige **Heli trajektor** ja soovitud efekt. Efekti muutmiseks valige üks järgmistest seadetest.

Trajektoori kiirus – heli liikumise kiiruse muutmiseks vajutage juhtnuppu vasakule või paremale. See seade pole kõigi helinatoonide puhul saadaval.

Järelkõlakesus – valige kajaefekti tüüp.

Doppleri efekt – valige **Sisse lülitatud**, kui soovite, et helinatoon oleks kõrgem, kui asute seadmele lähemal, ja madalam, kui seadmest eemaldute. Kui asute seadmele lähemal, kostab kõrgem helinatoon, kui olete seadmest kaugemal, kostab madalam helinatoon. Doppleri efekt pole kõigi helitrajektooride korral saadaval.

Kui soovite helinatoonide ruumilise efektiga kuulata, valige **Valikud > Esita helin.**

Kui lülitate sisse ruumilised helinatoonid, ent pole ühtki ruumilist efekti valinud, rakendub helinatoonile stereobaasi laienduseffekt.

Helina helitugevuse reguleerimiseks valige **Vahendid > Profiilid > Valikud > Muuda seadeid > Helina tugevus.**

Seadme ilme muutmine

Ekraani välimuse (nt taustpildi ja tähistega) muutmiseks vajutage klahvi ja valige **Vahendid > Seaded > Üldine > Kohandamine > Teemad.**

Seadmes kõigi rakenduste puhul kasutatava teema muutmiseks valige **Teemad > Üldine.**

Teema eelvaateks liikuge soovitud teemale ja valige **Valikud > Eelvaade**. Teema aktiveerimiseks valige **Valikud > Aktiveeri**. Valitud teemat tähistab .

Mälukaardile salvestatud teemasid tähistab .

Põhimenüü ilme muutmiseks valige **Teemad > Menüü vaade**.

Veebiühenduse loomiseks ja uute teemade allalaadimiseks valige menüüdes **Üldine** või **Menüü vaade** valik **Teemade lingid** (võrguteenus).

 NB! Kasutage ainult selliseid teenuseid, mis on usaldusväärsed ja viirusliku tarkvara eest kaitstud.

Taustpildi muutmiseks valige **Teemad > Taustpilt**. Nii saate vahetada aktiivses ooterežiimis ekraanil kuvatavat taustpilti.

Aktiivne ooterežiim

Aktiivses ooterežiimis kuvatakse seadme ekraanil olekutähisted, vidinad, praegu esitatava muusika vaade ja otsingufunktsioon.

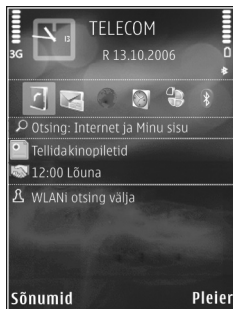
Aktiivse ooterežiimi sisse- või väljalülitamiseks vajutage ja valige **Vahendid > Seaded > Üldine > Kohandamine > Ooterežiim > Aktiivne ooterežiim.**

Liikuge soovitud rakendusele või sündmusele ja vajutage .

Tavalisi juhtnupuga valitavaid ooterežiimi otseteid ei saa aktiivses ooterežimis kasutada.

Rakenduste vaikeotseteade muutmiseks vajutage ja valige **Vahendid > Seaded > Üldine > Kohandamine > Ooterežiim > Akt. ooterež. rakend.**

Teatud otseteed võivad olla määratud nii, et neid ei saa muuta.

Helistamine

Tavakõned

- 1 Sisestage ooterežiimis telefoninumber koos suunanumbriga. Numbri kustutamiseks vajutage **C**. Rahvusvahelise kõne puhul vajutage rahvusvahelise kõne eesliite sisestamiseks kaks korda klahvi ***** (märk **+** asendab riigist väljahelistamise koodi) ning seejärel sisestage vastava riigi kood, suunanumber (numbri ees olev 0 jätke ära) ja telefoninumber.
- 2 Sisestatud numbril helistamiseks vajutage helistamisklahvi.
- 3 Kõne lõpetamiseks (ka siis, kui kõnet ei ühendatud) vajutage lõpetamisklahvi. Lõpetamisklahvi vajutamisel lõpetatakse kõne ka juhul, kui mõni muu rakendus on aktiivne.

Helitugevuse reguleerimiseks vajutage seadme küljel asuvat helitugevusnuppu. Saate kasutada ka juhtnuppu. Kui soovite helitugevuse seadeks valida **Mikrofon välja**, valige esmalt **Mikr.-jah**.

Menüü **Kontaktandm.** kaudu helistamiseks vajutage **☎** ja valige siis **Kontaktandm.** Liikuge soovitud kontakti nimele või sisestage otsinguväljale nime algustähed. Kuvatakse leitud kontaktide loend. Helistamiseks vajutage helistamisklahvi.

Sel viisil helistamiseks peate esmalt kopeerima kontaktid oma SIM-kaardilt kausta **Kontaktandm.** Vt „Kontaktikirjete kopeerimine“ lk 33.

Viimati valitud numbril helistamiseks vajutage ooterežiimis helistamisklahvi. Liikuge soovitud numbrile ja vajutage helistamisklahvi.

Pildi või videoklipi saatmiseks MMS-sõnumiga kõne teisele osapoolale (ainult UMTS-võrgus) valige **Valikud > Saada MMS**. Enne saatmist saate sõnumit redigeerida ja valida adressaadi. Faili saatmiseks ühilduvasse seadmesse (võrguteenus) vajutage helistamisklahvi.

DTMF-toonsignaale (näiteks parooli) saatmiseks valige **Valikud > Saada DTMF**. Sisestage DTMF-toonide jada või leidke see kaustast **Kontaktandm.** Ootemärgi (**w**) või pausimärgi (**p**) sisestamiseks vajutage korduvalt klahvi *****. Tooni saatmiseks valige **OK**. DTMF-toonsignaalid saate lisada kontaktikaardi väljadele **Telefoninumber** või **DTMF**.

Aktiivse kõne ootele panekuks, et vastata teisele sissetulevale kõnele, valige **Valikud > Ootele**. Aktiivse ja ootele jäetud kõne vahetamiseks valige **Valikud > Vaheta**. Aktiivse kõne ja ootele jäetud kõnede omavaheliseks

kokkuühendamiseks ja ise liinilt lahkumiseks valige **Valikud > Ühenda**.

 Näpunäide. Kui teil on käimas ainult üks aktiivne kõne, vajutage selle ootele jätmiseks helistamisklahvi. Kõne aktiveerimiseks vajutage uuesti helistamisklahvi.

Aktiivse kõne ajal heli ümberlülitamiseks kõnetorult valjuhääldile valige **Valikud > Aktiv. valjuhääldi**. Kui olete seadmega ühendanud ühilduva Bluetooth-peakomplekti, valige heli ümberlülitamiseks peakomplekti **Valikud > Aktiv. vabakäes**. Telefoni taasaktiveerimiseks valige **Valikud > Aktiveeri kõnetoru**.

 Hoiatus. Kui kasutate valjuhääldit, ärge hoidke seadet kõrva ääres, kuna sellest võib kosta väga vali heli.

Aktiivse kõne lõpetamiseks ja selle asendamiseks ootel kõnega valige **Valikud > Asenda**.

Kui teil on samaaegselt mitu aktiivset kõnet ja soovite need ühekorraga lõpetada, valige **Valikud > Lõpeta kõik kõned**.

Kõne ajal kasutatavad funktsioonid on üldjuhul võrguteenused.

Konverentskõnede ja häälväljundite kohta saate lisateavet täielikust kasutusjuhendist, mille leiате veebiaadressilt www.nokia.com/support või kohalikult Nokia veebisaidilt.

Interneti-kõned

Interneti-kõnede teenuse (võrguteenus) abil saate helistada ja kõnesid vastu võtta Interneti kaudu.

Interneti-kõne algatamiseks või vastuvõtmiseks peab teie seadmel olema ühendus mõne Interneti-kõnede teenusega.

Vajutage ja valige **Vahendid > Side > I-telefon**.

Interneti-kõnede teenusega ühenduse loomiseks peab teie seade asuma mõne sobiva võrgu levialas (nt WLAN-i pöördu punkti levialas).

 NB! Traadita side kohtvõrgu ühenduse turvalisuse suurendamiseks, kasutage alati mõnd krüptimismeetodit. Krüptimine vähendab volitamata juurdepääsu ohtu teie andmetele.

Mõnes riigis, näiteks Prantsusmaal, kehtivad traadita side kohtvõrgu kasutamisel teatud piirangud. Lisateabe saamiseks pöörduge kohalike ametkondade poole.

Saadaolevate pöördu punktide valik sõltub teenusepakujast.

Interneti-kõnede teenusega ühenduse loomiseks valige loendist mõni saadaolev ühendusvõrk ja vajutage . Salvestatud võrgud (tähistatud märgiga ★) kuvatakse loendis esimestena. Ühenduse loomise lõpetamiseks valige **Tühista**.

Pärast teenusega ühenduse loomist saate kasutatud WLAN-võrgu salvestada teadaoleva pöördukpunktina.

Valige esmalt **Valikud** ja siis mõni järgmistest võimalustest:

Ühenda teenusega – teenusega ühenduse loomiseks, kui Interneti-kõnede teenus ja sobiv võrk on saadaval.

Katk. ühend. teenusega – Interneti-kõnede teenusega ühenduse lõpetamiseks.

Muuda teenust – väljaminevate kõnede jaoks soovitud Interneti-kõnede teenuse valimiseks, kui seade on ühendatud rohkem kui ühe teenusega. See valik kuvatakse ainult siis, kui saadaval on mitu konfigureeritud teenust.

Konfigureeri teenus – uute teenuste konfigureerimiseks. See valik kuvatakse ainult siis, kui mõnda teenust pole konfigureeritud.

Salvesta võrk – praegu kasutatava võrgu salvestamiseks. Varem salvestatud võrgud tähistatakse ühendusvõrkude loendis märgiga ★. See valik kuvatakse ainult siis, kui olete loonud ühenduse salvestamata WLAN-võrguga.

Kasuta peitvõrku – Interneti-kõnede teenusega ühenduse loomiseks peidetud WLAN-võrgu kaudu.

Uuenda – ühendusvõrkude loendi käsitsi värskendamiseks. Kasutage seda valikut juhul, kui teie WLAN-võrku loendis pole. Loendit värskendatakse automaatselt iga 15 sekundi järel.

Seaded – seadete muutmiseks.

Välja – rakenduse sulgemiseks.

Valikuvõimalused võivad erineda.

Teie seadmel võib korraga olla ühendus ainult ühe WLAN-i pöördukpunktiga. Kahe või enama sama pöördukpunktiga Interneti-kõnede teenuse kasutamisel võib teie seade olla korraga ühendatud mitme teenusega. Ühendusvõrkude loendi vaates kuvatakse ka väljaminevate Interneti-kõnede jaoks kasutatav teenus, mille muutmiseks võite valida **Muuda teenust**.

Kui teil on aktiivne ühendus mõne Interneti-kõnede teenusega, kuvatakse ooterežiimis .

Võimalik, et rakenduse l-telefon otsetee on ooterežiimis juba kuvatud, kuid võite selle ka ise lisada. Otsetee kaudu saate end käsitsi võrgu kasutajaks registreerida, kui saadaval on mõni Interneti-kõnede teenus ja pöördukpunkt. Kui olete ühenduse mõne Interneti-kõnede teenusega juba loonud, küsib seade, kas soovite ühenduse katkestada.

Interneti-kõne algatamiseks ooterežiimis sisestage soovitud telefoninumber või Interneti-aadress ja vajutage helistamisklahvi. Tähe- ja numbrirežiimi vahetamiseks vajutage klahvi # ja hoidke seda all. Kõne lõpetamiseks vajutage lõpetamisklahvi.

Interneti-kõne saate algatada ka vaatest **Kontaktandm.** ja **Logi**. Menüü **Kontaktandm.** kaudu helistamiseks vajutage , valige **Kontaktandm.**, liikuge soovitud kontakti nimele ja valige **Valikud > Interneti-kõne**. Menüü **Logi** kaudu helistamiseks vajutage , valige **Vahendid > Logi > Viim. kõned ja Vastamata, Vastuvõetud või Valitud nr.-d**, liikuge soovitud kontakti nimele ning valige **Valikud > Interneti-kõne**.

Kui Interneti-kõne on määratud eelistatud kõnetüübiks ja teie seade on ühendatud mõne Interneti-kõnede teenusega, algatatakse kõned vaikimisi Interneti-kõnedena.

Seade toetab Interneti vahendusel peetavaid häälkõnesid (Interneti-kõned). Kõigepealt üritab telefon helistada hädaabinumbritel mobiilsidevõrkude kaudu. Kui mobiilsidevõrgu kaudu ei saa hädaabinumbri helistada, proovib seade hädaabikõne jaoks kasutada teie Interneti-kõnede teenuse pakkuja võrku. Võimaluse korral peaksite hädaabikõnedeks mobiilsidevõrke kasutama, kuna see on mobiiltelefonide jaoks kõige sobivam moodus. Kui mobiilsidevõrguühendus on olemas, veenduge enne hädaabinumbri valimist, et telefon on sisse lülitatud ja helistamiseks valmis. Hädaabikõnede Interneti-side kaudu algatamise võimalus sõltub WLAN-võrgu kättesaadavusest ja sellest, kuidas teie Interneti-kõnede teenuse pakkuja on hädaabikõnede võimaluse võrgu kasutusele võtnud.

Hädaabikõnede jaoks Interneti-side kasutamise kohta küsige oma Interneti-kõnede teenuse pakkujalt.

Seaded

Interneti-kõnede teenuste seadete vaatamiseks vajutage ja valige **Vahendid > Side > I-telefon > Seaded**.

Väljaminevate kõnede jaoks eelistatud tüübi vaatamiseks või valimiseks valige **Valikud > Muuda > Vaaikõnetüüp > Mobiilikõne või Interneti-kõne**.

Valitud teenuse teenuseseadete vaate avamiseks valige **Valikud > Ava**.

Valikuvõimalused võivad erineda.

Teenuse seaded

Vajutage ja valige **Vahendid > Side > I-telefon > Valikud > Seaded > Seaded:**

Teenuse seadete vaatamiseks valige **Sisselogimistüüp** ja mõni järgmistest võimalustest.

Automaatne – Interneti-kõnede teenusesse automaatselt sisselogimiseks. Teadaoleva võrgu leidmisel loob seade Interneti-kõnede teenusega automaatselt ühenduse.

Käsitsi – Interneti-kõnede teenusesse käsitsi sisselogimiseks.

Kui valite WLAN-võrkudesse automaatse sisselogimise, otsib seade aeg-ajalt saadaolevaid WLAN-võrke. See nõuab rohkem akutoidet ja aku peab vähem vastu.

Interneti-kõnede teenuse jaoks äratuntavate ühendusvõrkude vaatamiseks valige **Salv. ühendusvõrgud**. Neid võrke kasutatakse automaatseks sisselogimiseks ja need on ühendusvõrkude loendis tähistatud märgiga ★.

Teenusekohaste seadete avamiseks valige **Muuda teenuseseadeid**. See valik on saadaval ainult juhul, kui seadmesse on installitud teenusekohase tarkvara lisandmoodul.

Salvestatud ühendusvõrgud

Interneti-kõnede teenuse jaoks salvestatud ühendusvõrkude vaatamiseks või eemaldamiseks vajutage ☎ ja valige **Vahendid > Side > I-telefon > Seaded > Seaded: ... > Salv. ühendusvõrgud. > Valikud > Ava**.

Teenuse mõne ühendusvõrgu eemaldamiseks valige **Valikud > Eemalda**.

Kõne- ja videopostkastid

Kõne- või videopostkasti (võrguteenus; videopostkast on kasutatav ainult UMTS-võrgus) numbritel helistamiseks, vajutate ooterežiimis **1** ja hoidke seda all ning valige

Kõnepost või Video postkast. Vt ka „Kõnede suunamine“ lk 123 ja „Videokõned“ lk 109.

Kõne- või videopostkasti numברי muutmiseks vajutage ☎ ja valige **Vahendid > Utiliidid > Kõnepostk.**, soovitud postkast ning **Valikud > Muuda numbrit**. Sisestage number (selle saate võrguteenuse pakkuvalt) ja valige **OK**.

Konverentskõne

- 1 Helistage esimesele osalejale.
- 2 Kõne võtmiseks järgmisele partnerile valige **Valikud > Uus kõne**. Esimene kõne pannakse automaatselt ootele.
- 3 Kui uuele kõnele vastatakse, valige esimese osaleja konverentskõnega liitmiseks **Valikud > Konverents**. Järgmise osaleja lisamiseks kõnele korrake 2. juhust ja valige **Valikud > Konverents > Lisa konverentsi**. Seadmega saab pidada konverentskõnet, milles osaleb kokku kuus inimest (kaasa arvatud teie ise). Ühega osalejatest privaatse vestluse algatamiseks valige **Valikud > Konverents > Eravestlus**. Valige osaleja ja vajutage **Erakõne**. Konverentskõne pannakse teie seadmes ootele. Teised osalejad saavad omavahel kõnelust jätkata. Kui olete eravestluse lõpetanud, valige konverentskõnesse naasmiseks **Valikud > Lisa konverentsi**.

Osaleja eemaldamiseks kõnest valige **Valikud** > **Konverents** > **Vabasta osaleja**, liikuge soovitud osaleja nimele ja valige **Vabasta**.

- 4 Aktiivse konverentskõne lõpetamiseks vajutage lõpetamisklahvi.

Telefoninumbri kiirvalimine

Kiirvalimise aktiveerimiseks vajutage ja valige **Vahendid** > **Seaded** > **Telefon** > **Kõne** > **Kiirvalimine** > **Sisse lülitatud**.

Telefoninumbri määramiseks mõnele kiirvalimisklahvile (**2** – **9**) vajutage ja valige **Vahendid** > **Utiliidad** > **Kiirvalim**. Liikuge klahvile, millele soovite telefoninumbrit määrata, ja valige **Valikud** > **Määra**. **1** on reserveeritud kõne- või videopostkasti jaoks.

Ooterežiimis helistamiseks vajutage vastavat kiirvalimisklahvi ja siis saatmisklahvi.

Häälvalimine

Teie seade toetab täiustatud häälkäsklusi. Täiustatud häälkäsklused ei sõltu kõneleja häälest, seega pole kasutajal vaja tunnusõnu esmalt salvestada. Selle asemel loob seade kontaktikausta kirjete jaoks ise tunnusõnad, mida siis lausunud tunnusõnaga võrreldakse. Seadme hääletuvastusfunktsioon kohandub põhikasutaja häälega, et häälkäsklusi paremini ära tunda.

Kontakti tunnusõna on kontaktikaardil salvestatud nimi või hüüdnimi. Sünteesitud tunnusõna kuulamiseks avage soovitud kontaktikaart ja valige **Valikud** > **Esita tunnusõna**.

Helistamine tunnusõna abil

Märkus. Tunnusõnade kasutamine võib olla raskendatud müra- või keskkonnas või hädaolukorras, seetõttu ärge lootke igas olukorras ainuüksi häälvalimisele.

Häälvalimise puhul kasutatakse valjuhääldit. Tunnusõna lausumisel hoidke seadet endale võrdlemisi lähedal.

- 1 Häälvalimise alustamiseks ooterežiimis vajutage parempoolset valikuklahvi ning hoidke seda all. Kui kasutate ühilduvat peakomplekti, millel on peakomplekti nupp, vajutage häälvalimise alustamiseks peakomplekti nuppu ja hoidke seda all.
- 2 Kõlab lühike signaal ja kuvatakse teade **Räägi nüüd**. Lausuge kontaktikaardil salvestatud nimi või hüüdnimi selge häälega.
- 3 Seade esitab tuvastatud kontakti sünteesitud tunnusõna seadmes valitud keeles ning kuvab vastava nime ja numbri. 2,5 sekundi pärast valib seade numbri. Kui tuvastatud kontakt polnud õige, valige muude vastete loendi kuvamiseks **Järgmine** või häälvalimise tühistamiseks **Lõpeta**.

Kui ühe nime all on salvestatud mitu numbrit, valib seade vaikenumbri (kui see on määratud). Kui vaikenumbrit pole määratud, valib seade esimese saadaoleva numbrit järgmises järjestuses: **Mobiil**, **Mobiil (kodu)**, **Mobiil (töö)**, **Telefon**, **Telefon (kodu)** ja **Telefon (töö)**.

Videokõned

Videokõne (võrguteenus) puhul kuvatakse reaalajas video teist endast ja inimesest, kellega vestlete. Videokõne teisele osapoolle näidatakse teie seadme kaamera kaudu filmitavat otsepileti.

Videokõne tegemiseks peab telefonis olema USIM-kaart ning telefon peab asuma UMTS-võrgu levialas. Teavet videokõne tellimise ja kättesaadavuse kohta saate oma võrguteenuse pakkuvalt.

Videokõnes saab osaleda ainult kaks helistajat. Videokõnet on võimalik luua vaid teise ühilduva mobiilseadme või ISDN-kliendiga. Videokõnet ei saa algatada, kui teil on pooleli teine tava-, video- või andmesidekõne.

Tähised

 – te ei näe videot (teine osapool ei saada videot või võrk ei edasta seda).

 – olete keelanud oma seadmest videopildi saatmise.

Ka siis, kui olete video saatmise kõne ajal keelanud, kehtib sellele kõnele videokõne tariif. Hindu küsige võrguoperaatorilt või teenusepakkuvalt.

- 1 Videokõne alustamiseks sisestage ooterežiimis telefoninumber või valige esmalt **Kontaktandm.** ja seejärel soovitud kontakt.
- 2 Valige **Valikud > Helista > Videokõne.**

Videokõnede puhul kasutatakse vaikimisi lisakaamerat (seadme esiküljel). Videokõne algatamine võib veidi aega võtta. Seni kuvatakse teade **Ootan videopilti.**

Kui videokõne algatamine ebaõnnestub (näiteks seetõttu, et võrk ei toeta või vastuvõtja telefon ei võimalda videokõnet), pakub telefon tavakõne algatamist või lühi- või multimeediumsõnumi saatmist.

Videokõne on aktiivne, kui kaks videokujutist on nähtavad ning valjuhääldist kostab heli.

Teine osapool võib videopildi saatmise keelata (). Sel juhul kuulete ainult heli ning telefon võib kuvada pildi (stoppkaadri) või halli taustpildi.

Video kuvamise või ainult heli kuulamise valimiseks valige **Valikud > Luba või Blokeeri > Video saatmine, Heli saatmine või Heli & video saatmine.**

Oma kujutise suurendamiseks või vähendamiseks vajutage klahvi või .

Saadetud videopiltide paigutuse muutmiseks ekraanil valige **Valikud > Muuda piltide järjestust**.

Kui olete seadmega ühendanud ühilduva Bluetooth-peakomplekti, valige heli ümberlülitamiseks peakomplekti **Valikud > Aktiv. vabakäes**. Heli ümberlülitamiseks telefoni valjuhääldisse valige **Valikud > Aktiveeri kõnetoru**.

Helitugevuse reguleerimiseks videokõne ajal vajutage seadme küljel asuvat helitugevusnuppu.

Video saatmiseks põhikaamera abil valige **Valikud > Kasuta põhikaamerat**. Lisakaamera kasutamiseks valige **Valikud > Kasuta lisakaamerat**.

Videokõne lõpetamiseks vajutage lõpetamisklahvi.

Video ühisvaatamine

Funktsiooni **Video jagamine** (võrguteenus) abil saate oma mobiilsideseadmest saata otsevideopilti või videoklipi tavakõne ajal teise ühilduvasse mobiilsideseadmesse.

Funktsiooni **Video jagamine** aktiveerimisel on valjuhääldi aktiivne. Kui te ei soovi video ühisvaatamise ajal kasutada valjuhääldit, võite selle asemel kasutada ühilduvat peakomplekti.

Video ühisvaatamise nõuded

Kuna rakendus **Video jagamine** nõuab UMTS-võrgu ühendust, sõltub funktsiooni **Video jagamine** kasutamine UMTS-võrgu olemasolust. Teenuse ja võrgu saadavuse ning võrguteenuse kasutamisega seotud tasude kohta saate täiendavat teavet oma teenusepakkuvalt.

Funktsiooni **Video jagamine** kasutamiseks peate tegema järgmist:

- Peate tagama, et teie seade on häälestatud isikutevaheliste sideühenduste loomiseks. Vt „Seaded“ lk 111.
- Peate tagama, et teil on aktiivne UMTS-ühendus ja viibite UMTS-võrgu levialas. Vt „Seaded“ lk 111. Kui alustate ühisvaatamisseanssi UMTS-võrgu levialas viibides, kuid lähete siis üle GSM-võrku, siis videoseanss katkeb, kuid tavakõne jätkub nagu tavaliselt. Kui te ei asu parajasti UMTS-võrgu levialas, ei saa funktsiooni **Video jagamine** käivitada.
- Peate tagama, et nii kõne algataja kui ka vastuvõtja oleksid UMTS-võrgus registreeritud. Kui saadate kellelegi ühisvaatamiskutse ja selle isiku mobiilsideseadme on välja lülitatud, ta ei asu UMTS-võrgu levialas või kui tal pole funktsiooni **Video jagamine** installitud või eravestluse võimalust seadistatud, ei tea ta, et proovite talle kutset saata. Teie seadmes kuvatakse tõrketeade, mis teatab, et adressaat ei saa kutset vastu võtta.

Seaded

Isikutevahelise ühenduse seaded

Isikutevahelist ühendust tuntakse ka SIP-protokollina (Session Initiation Protocol ehk seansialgatusprotokoll). Funktsiooni **Video jagamine** kasutamiseks peavad SIP-profiili seaded olema teie seadmes konfigureeritud.

Küsige SIP-profiili seadeid teenusepakkuvalt ja salvestage need oma seadmes.

Teenusepakkuja võib seaded teile telefonitsi saata või anda teile vajalike parameetrite loendi.

Kui teate adressaadi SIP-aadressi, saate selle sisestada selle isiku kontaktikaardile. Vajutage , valige **Kontaktandm.** ja avage soovitud kontaktikaart (või looge selle isiku jaoks uus kaart). Valige **Valikud > Lisa andmeid > SIP** või **Kuva jagamine**. Sisestage SIP-aadress kujul kasutajanimi@domeeninimi (domeeninime asemel võite kasutada IP-aadressi).

Juhul, kui te ei tea adressaadi SIP-aadressi, on võimalik video ühisvaatamiseks kasutada adressaadi telefoninumbrit, mis sisaldab riigikoodi (näiteks +358; võrguteenuse pakkuja peab seda funktsiooni toetama).

UMTS-ühenduse seaded

UMTS-ühenduse häälestamiseks tehke järgmist.

- Pöörduge oma teenusepakkuja poole ja sõlmige leping UMTS-võrgu kasutamiseks.

- Tagage, et teie seadme UMTS-pöörduspunkti ühenduseseaded oleksid õigesti konfigureeritud. Lisateavet leiate teemast „Ühendus“ lk 124.

Otsevideopildi ja videoklipi ühisvaatamine

- 1 Aktiivse tavakõne ajal valige **Valikud > Video jagamine > Reaalaja video** ja avage seadme tagaküljel asuv kaamera objektiivikate. Videoklipi ühisvaatamiseks valige **Valikud > Video jagamine > Salvestatud klipp**. Avaneb seadmesse salvestatud videoklippide loend. Valige klipp, mida soovite ühiselt vaadata. Klipi eelvaateks valige **Valikud > Esita**.
- 2 Kui ühisvaatamiseks on valitud otsevideopilt, saadab seade kutse adressaadi kontaktikaardile lisatud SIP-aadressil. Videoklipi ühisvaatamiseks valige **Valikud > Kutsu**. Võimalik, et peate videoklipi esmalt teisendama ühisvaatamiseks sobivasse vormingusse. Kuvatakse teade **Jagamiseks tuleb klipp konvertida. Jätkad?**. Valige OK. Kui adressaadi kontaktteave on salvestatud kausta **Kontaktandm.** ja kontaktil on mitu SIP-aadressi või telefoninumbrit (koos riigikoodiga), valige soovitud aadress või telefoninumber. Kui adressaadi SIP-aadress või telefoninumber pole saadaval, sisestage adressaadi

SIP-aadress või telefoninumber koos riigi koodiga ja valige kutse saatmiseks **OK**.

- 3 Ühisvaatamine algab automaatselt kohe, kui teine osapool võtab kutse vastu.
- 4 Ühisvaatamiseansi ajutiseks peatamiseks valige **Paus**. Ühisvaatamise jätkamiseks valige **Jätka**. Videoklipi edasi- või tagasikerimiseks vajutage või . Klipi taasesituseks valige **Esita**.
- 5 Ühisvaatamiseansi väljalülitamiseks valige **Stopp**. Tavakõne lõpetamiseks vajutage lõpetamisklahvi. Video ühisvaatamine lõpetatakse ka tavakõne lõpetamisel.

Ühiseks vaatamiseks kavandatud video salvestamiseks valige **Salvesta**, nõustumaks küsimusega **Salvestad jagatud videoklipi?**. Ühiskasutusse määratud video salvestatakse rakenduse **Galerii** kausta **Pildid ja video**.

Kui proovite avada video ühisvaatamise ajal muid rakendusi, siis ühisvaatamine peatatakse. Video ühisvaatamisvaatesse naasmiseks ja jagamise jätkamiseks valige aktiivses ooterežiimis **Valikud > Jätka**. Vt „Aktiivne ooterežiim“ lk 101.

Kutse vastuvõtmine

Kui keegi saadab teile ühisvaatamiskutse, kuvatakse kutse koos saatja nime või SIP-aadressiga. Kui teie seadme režiimiks pole seatud **Hääletu**, siis telefon heliseb kutse saamisel.

Kui keegi saadab teile ühisvaatamiskutse, kuid te ei asu UMTS-võrgu levialas, siis ei saa te teada, et teile on kutse saadetud.

Kutse saabumisel saate valida ühe järgmistest valikutest.

Nõus – ühisvaatamiseansi aktiveerimiseks.

Keeldu – kutsest keeldumiseks. Saatja saab teate kutsest keeldumise kohta. Ühisvaatamiseansist keeldumiseks ja tavakõne katkestamiseks võite vajutada ka lõpetamisklahvi.

Vastuvõetava videoklipi heli vaigistamiseks vajutage **Vaigista**.

Video ühisvaatamiseansi lõpetamiseks valige **Stopp**. Video ühisvaatamine lõpetatakse ka tavakõne lõpetamisel.

Kõne vastuvõtmine ja kõnest keeldumine

Kõnele vastamiseks vajutage helistamisklahvi või avage klapp.

Sissetuleva kõne helina vaigistamiseks valige **Vaigista**.

Kui te ei soovi kõnele vastata, vajutage lõpetamisklahvi. Kui olete aktiveerinud kõnede ümbersuunamiseks funktsiooni **Suunamisseaded > Kui kinni suunatakse**

kõne ümber ka sissetulevast kõnest keeldumise korral. Vt „Kõnede suunamine“ lk 123.

Kui valite sissetulevast kõnest keeldumiseks **Keeldu**, võite saata helistajale tekstisõnumi, milles annate teada kõnest keeldumise põhjuse. Valige **Valikud > Saada tekstisõnum**. Selle valiku seadistamise ja standardse lühisõnumi kirjutamise kohta lugege teemast „Kõne“ lk 122.

Videokõne vastuvõtmine ja kõnest keeldumine

Videokõne saabumisel kuvatakse ekraanil tähis .

Videokõnele vastamiseks vajutage helistamisklahvi. Kuvatakse tekst **Võimaldada videopildi saatmise helistajale?**. Video otseülekande saatmise alustamiseks valige **Jah**.

Kui te videokõnet ei aktiveeri, siis video saatmist ei aktiveeri ja te kuulete ainult helistaja kõnet. Videokujutist asendab hall ekraanitaust.

Halli ekraani asendamiseks seadme kaameraga pildistatud fotoga (stoppkaadriga) vt „Kõne“, **Videokõne foto** lk 122.

Videokõne lõpetamiseks vajutage lõpetamisklahvi.

Koputus

Kui aktiveerite funktsiooni **Koputus**, saate pooleli oleva kõne ajal vastata sissetulevale kõnele. Funktsiooni aktiveerimiseks valige **Vahendid > Seaded > Telefon > Kõne > Koputus** (võrguteenus).

Ootel kõnele vastamiseks vajutage helistamisklahvi. Esimene kõne pannakse ootele.

Ühelt kõnelt teisele lülitumiseks valige **Vaheta**. Sissetuleva või ootel kõne ja aktiivse kõne ühendamiseks ning enda lahutamiseks mõlemast kõnest valige **Valikud > Ühenda**. Aktiivse kõne lõpetamiseks vajutage lõpetamisklahvi. Mõlema kõne lõpetamiseks valige **Valikud > Lõpeta kõik kõned**.

Logi

Vastamata ja vastuvõetud kõnede ning valitud telefoninumbrite vaatamiseks vajutage ja valige **Vahendid > Logi > Viim. kõned**. Seade registreerib vastamata ja vastuvõetud kõned ainult siis, kui teie kasutatav võrk toetab seda funktsiooni, seade on sisse lülitatud ning asub võrgu teeninduspiirkonnas.

Kõigi registreeritud kõnede loendite tühjendamiseks valige viimaste kõnede põhivaates **Valikud > Kustuta viimased**. Kui soovite kustutada mõne kindla kõneloendi, avage see loend ja valige **Valikud > Kustuta loetelu**.

Mõne üksiku kõne kustutamiseks avage vastav register, liikuge soovitud numbrile või nimele ja vajutage .

Kõne kestvus

Sissetulnud ja helistatud kõnede umbkaudse kestuse vaatamiseks vajutage ja valige **Vahendid > Logi > Kestvus**.

 Märkus. Teenusepakkuja arvel näidatud kõneaeg sõltub võrgu omadustest, arvete ümardamisest jne.

Kõnede kestuse loendurite nullimiseks valige **Valikud > Loendurite nullimine**. Selleks tuleb sisestada lukukood. Vt „Telefon ja SIM-kaart“ lk 118.

Pakettside

Pakettandmeside käigus saadetud ja vastuvõetud andmemahu teadasaamiseks vajutage ja valige **Vahendid > Logi > Pakettside**. Pakettandmeside ühenduse maksumust võidakse arvestada saadetud ja vastuvõetud andmemahtude järgi.

Kõigi sidesündmuste jälgimine

Logi tähised on järgmised:

- – sissetulnud;
- – väljunud;
- – vastuvõtmata sidesündmused.

Kõigi seadmes registreeritud tava- ja videokõnede, tekstisõnumite ning andmesideühenduste jälgimiseks vajutage ja valige **Vahendid > Logi** ning vajutage üldlogi avamiseks .

Alamsündmused (nt mitmes osas saadetud lühisõnumid ja pakettandmeside ühendused) registreeritakse üheainsa kandena. Sideühendused postkastiga, MMS-sõnumite keskusega või veebilehtedega kuvatakse pakettandmeside ühendustena.

Tundmatu telefoninumbri lisamiseks **Logi** seast teie kontaktide loendisse valige **Valikud > Lisa kontktidele**.

Logi filtreerimiseks valige **Valikud > Filter**. Seejärel valige filter.

Logi sissekannete, viimaste kõnede registri ja sõnumite edastusaruannete taastamatuks kustutamiseks valige **Valikud > Kustuta logi**. Kinnitamiseks valige **Jah**. Ühe kirje eemaldamiseks logist vajutage .

Logi kestuse seadmiseks valige ja valige **Valikud > Seaded > Logi talletusaeg**.

Kui valite **Logi** ei talletata, kustutab telefon jäädavalt kõik logi sissekanded, viimaste kõnede loendi ja sõnumite edastusaruanded.

 Näpunäide. Üksikasjavaates saate telefoninumbri kopeerida lõikelauale ehk puhvrissi ja kleepida siis näiteks lühisõnumisse. Valige **Valikud > Kopeeri number**.

Et vaadata pakettandmeside loenduri logist ülekantud andmemahu ning kindla pakettandmesideseansi kestust, liikuge vastava sissetulnud või väljunud sideühenduse kirjele, mida tähistab Pak., ja valige Valikud > **Vaata täpsustusi.**

Seaded

Seadete muutmiseks vajutage ja valige **Vahendid** > **Seaded**. Liikuge valikule **Üldine**, **Telefon**, **Ühendus**, või **Rakendused** ja vajutage . Leidke seade või seadete rühm, mida soovite muuta ja vajutage .

Võimalik, et teie teenusepakkuja on seadme teatud seaded juba varem määranud ja te ei saa neid muuta.

Üldseaded

Seadme üldseadete vaatamiseks või muutmiseks või algsete vaikeseadete taastamiseks vajutage ja valige **Vahendid** > **Seaded** > **Üldine** > **Kohandamine**, **Kp** ja **kellaaeg**, **Klapikasutus**, **Puhkerežiim**, **Lisatarvikud**, **Turvalisus**, **Algsed seaded**, **Navi rull** või **Positsioneerim**.

Lisateavet menüü **Kp** ja **kellaaeg** kohta vt ptk „Kell“ lk 84.

Kohandamine

Vajutage ja valige **Vahendid** > **Seaded** > **Üldine** > **Kohandamine** > **Ekraan**. Selles menüüs saate reguleerida ekraani eredust; määrata ekraanil kuvatava kirja ja ikooni suurust; määrata aega, mille möödudes energiasäästja aktiveeritakse või taustvalgustus välja lülitatakse; valida tervituskuva.

Seadme ekraanikuva, ooterežiimi ja üldise funktsionaalsusega seotud seadete muutmiseks vajutage ja valige **Vahendid** > **Seaded** > **Üldine** > **Kohandamine**.

Menüüs **Toonid** saate muuta kalendri, kella ja praegu aktiivse profiili helisignaale.

Valik **Teemad** avab rakenduse **Teemad**. Vt „Seadme ilme muutmine“ lk 101.

Valik **Häälkäsklused** avab rakenduse **Häälkäsud seaded**. Vt „Häälkäsklused“ lk 71.

Ekraan

Heledus – ekraani ereduse reguleerimiseks vajutage või .

Fondi suurus – ekraanil kuvatava teksti ja ikoonide suuruse muutmiseks.

Energiasäästja ooteaeg – saate määrata aja, mis peab mööduma enne energiasäästja aktiveerumist.

Tervitustekst ja logo – seadme sisselülitamisel kuvatakse ekraanil mõneks ajaks tervitustekst või logo. Vaikepildi kasutamiseks valige **Vaikimisi**, tervitusteksti kirjutamiseks **Tekst** või valige **Foto**, et valida pilt kaustast **Galerii**.

Valgustuse ooteaeg – valige aeg, mille möödudes ekraani taustvalgustus välja lülitatakse.

Ooterežiim

Aktiivne ooterežiim – saate kasutada ooterežiimist rakendustesse viivaid otseteid. Vt „Aktiivne ooterežiim“ lk 101.

Akt. ooterež. rakend. – saate valida, milliseid rakenduste otseteid soovite aktiivses ooterežiimis kuvada. See seade on saadaval juhul, kui **Aktiivne ooterežiim** on sisse lülitatud.

Otseteed > Vasak valikuklahv ja Parem valikuklahv – saate määrata ooterežiimis otseteed valikuklahvidele.

Ka juhtnupu erinevatele vajutustele saate määrata klahvistiku-otsevalikuid. Juhtnupu otsevalikud pole aktiivses ooterežiimis kasutatavad.

Operaatori logo – see seade on kasutatav ainult juhul, kui olete operaatori logo vastu võtnud ja salvestanud. Kui te ei soovi, et logo kuvatakse, valige **Välja lülitatud**.

Keel

Telefoni keel – kui muudate ekraanitekstide keelt, muutuvad ka kuupäeva- ja kellaajavorming ning arvudes kasutatavad eraldajad (nt arvutustes). Seade **Automaatne** korral valib seade ise kasutatava keele vastavalt SIM-kaardil olevale teabele. Pärast ekraanitekstide keele muutmist lülitub seade välja ja seejärel uuesti sisse.

Kui muudate funktsioonide **Telefoni keel** või **Sisestuskeel** seadeid, avaldab see mõju seadme kõikidele funktsioonidele. Seaded jäävad kehtima seni, kuni need ära muudate.

Sisestuskeel – keele muutmine mõjutab teksti kirjutamiseks kasutatavaid märke ja erimärke ning sõnastikupõhise režiimi sõnastikku.

Ennustav tekstisisestus – saate sõnastikupõhise tekstisisestusrežiimi olekuks kõigis telefoni redaktorites määrata kas **Sisse lülitatud** või **Välja lülitatud**. Sõnastikupõhine tekstisisestus ei toeta kõiki keeli.

Liugklapi kasutamine

Klapi avamine – et määrata, kas liugklapi avamisel vastatakse kõnele või mitte, valige **Vasta kõnele** või **Ära vasta kõnele**.

Klapi sulgemine – et määrata, kas liugklapi sulgemisel lõpetatakse käimasolev kõne või mitte, valige **Lõpeta kõne** või **Jätka kõnet**.

Klahviluku aktiveerimine – et määrata, kas liugklapi sulgemisel klahvid lukustatakse või mitte, valige **Klapi sulgedes sees** või **Klapi sulgedes väljas**. Kui soovite, et seda küsitakse iga kord, kui klapi sulgete, valige **Küsi alati**.

Puhkerežiim

Energiasäästja olekutule keelamiseks puhkerežiimis valige Välja lülitatud.

Lisatarvikud

Lisatarviku seaded

Teavet tarvikute tähistele kohta vt „Tähtsamad tähised“ lk 14.

Kasutatavate seadete valik sõltub tarviku tüübist. Valige esmalt tarvik ja siis mõni järgmistest võimalustest.

Vaikeprofiil – profiili valimiseks, mis teatud ühilduva lisaseadme ühendamisel automaatselt aktiveerub. Vt „Profiilid – helinate seadmine“ lk 99.

Autom. vastuvõtt – et seade vastaks saabuval kõnele viie sekundi möödumisel automaatselt. Kui helinatüübi seadeks on Üks piiks või Hääletu, pole automaatne vastamine aktiveeritud.

Valgustus – valige, kas valgustus jääb pärast määratud aja möödumist põlema või kustub. See seade pole kõigi lisaseadmete puhul saadaval.

Kui teil on kasutusel Tekstitelefoni või Silmusevõimendi, peate selle seadmes sisse lülitama. Funktsiooni Tekstitelefoni aktiveerimiseks valige Tekstitelefoni >

Tekstitelefoni > Jah. Silmusevõimendi aktiveerimiseks valige Silmusevõimendi > Kasuta silmusevõim. > Sees.

Turvalisus

Turvalisusseadete muutmiseks vajutage ja valige Vahendid > Seaded > Üldine > Turvalisus > Telefon ja SIM-kaart, Sertif. haldus või Turvamoodul.

Telefon ja SIM-kaart

PIN-koodi päring – kui see on aktiveeritud, küsitakse PIN-koodi iga kord, kui seadme sisse lülitate. Mõni SIM-kaart ei võimalda PIN-koodi küsimist välja lülitada.

PIN-kood, PIN2-kood ja Lukukood – saate muuta luku-, PIN- ja PIN2-koodi. Nendes koodides võite kasutada üksnes numbreid 0–9. Kui olete koodi unustanud, võtke ühendust teenusepakujaga. Vt „PIN- ja lukukoodide mõistete seletused“ lk 119.

Et vältida juhuslikku hädaabinumbri helistamist, ärge valige kasutuskoodideks hädaabinumbrite kombinatsioone.

Klahvilukustuse ooteaeg – saate valida, kas seadme klahvistik lukustub, kui seade on teatud aja jõude seisnud.

 Näpunäide. Klahvistiku käsitsi lukustamiseks ja avamiseks lükake lukulüliti.

Aeg tel. iselukustuseni – seadme lubamatu kasutamise ärahoidmiseks saate määrata aja, mille möödumisel seade lukustub automaatselt. Lukustunud seadet ei saa kasutada enne, kui sisestate õige lukukoodi. Automaatse lukustamise ajasti väljalülitamiseks valige **Puudub**.

Vt „PIN- ja lukukoodide mõistete seletused“ lk 119.

Lukus seadmelt võib siiski olla võimalik helistada seadmesse programmeeritud hädaabinumbrile.

 Näpunäide. Seadme lukustamiseks käsitsi vajutage . Avaneb käskude loend. Valige **Lukusta telefon**.

Lukusta, kui uus SIM – saate valida, kas seade peaks küsima lukukoodi, kui seadmesse sisestatakse tundmatu SIM-kaart. Seadme mälus on vastavale omanikule kuuluvana määratletud SIM-kaartide loend.

Piiratud grupp – saate määrata inimeste rühmi, kellele saate helistada ja kes saavad teile helistada (võrguteenus).

Kui kasutusel on suletud grupid (rühmad), võib siiski olla võimalik helistada seadmesse programmeeritud hädaabinumbrile.

Kinnita SIM-teenused – saate sisse lülitada seadme ja võrgu vahelise andmevahetuse kuvamise SIM-kaardi teenuste kasutamisel (võrguteenus).

PIN- ja lukukoodide mõistete seletused

Kui olete koodi unustanud, võtke ühendust teenusepakkujaga.

PIN-kood (Personal identification number) – see kood kaitseb teie SIM-kaarti volitamata kasutamise eest. PIN-kood (4– 8 numbrit) antakse tavaliselt koos SIM-kaardiga. Pärast kolme järjestikust vale PIN-koodi sisestamist kood blokeeritakse ning te vajate selle avamiseks PUK-koodi.

UPIN-kood – see kood võidakse anda koos USIM-kaardiga. USIM-kaart on SIM-kaardi parendatud versioon. Seda toetavad UMTS-mobiiltelefonid.

PIN2-kood – mõningad SIM-kaardid on varustatud selle koodiga (4– 8 märki), et pääseda juurde teatud funktsioonidele.

Lukukood (ka turvakood) – selle koodiga (5 numbrit) saab seadme lukustada, et vältida volitamata kasutamist. Tehases programmeeritud lukukood on **12345**. Seadme lubamatu kasutamise ärahoidmiseks muutke seda koodi. Hoidke uut koodi salajases ja kindlas kohas ning seadmest eraldi. Kui unustate koodi, võtke ühendust teenusepakkujaga.

PUK (Personal Unblocking Key) ja **PUK2** – need koodid (8 numbrit) on vajalikud blokeerunud PIN- ja PIN2-koodi muutmiseks. Kui te ei saanud neid koode koos SIM-kaardiga, pöörduge kaardi väljastanud teenusepakkuja poole.

UPUK-kood – seda koodi (8 numbrit) läheb vaja blokeerunud UPIN-koodi muutmiseks. Kui te ei saanud neid koode koos USIM-kaardiga, pöörduge kaardi väljastanud teenusepakkuja poole.

Sertifikaadihaldus

Digitaalsed sertifikaadid ei garanteeri andmete turvalisust. Neid kasutatakse tarkvara päritolu kontrollimiseks.

Sertifikaadihalduse põhivaates kuvatakse seadmesse salvestatud turvasertifikaatide loend. Isiklike sertifikaatide vaatamiseks vajutage .

Digitaalsetid sertifikaate tuleb kasutada siis, kui loote sideühenduse Interneti-panga või muude saitide või serveritega selliste toimingute sooritamiseks, mille käigus edastatakse konfidentsiaalset teavet. Neid tuleks kasutada ka siis, kui soovite kindel olla, et allalaaditud ja installitud programmid pärinevad autentsetest allikatest ja on viirusevabad.

NB! Kuigi sertifikaatide olemasolu vähendab tunduvalt allalaadimise ja tarkvara installimisega seotud riske, tagab turvalisuse siiski vaid sertifikaatide korrektne kasutamine. Sertifikaadi olemasolu üksi ei taga veel mingit turvalisust. Turvalisuse suurendamiseks peab sertifikaatide haldur sisaldama korrektseid ja autentseid sertifikaate või volitussertifikaate. Sertifikaatidel on piiratud kasutusaeg. Kui telefoni ekraanil kuvatakse teade,

et sertifikaat on aegunud või pole hakanud veel kehtima, kuigi peaks olema kehtiv, kontrollige oma seadme kuupäeva ja kellaaega.

Enne sertifikaadi seadete muutmist peate olema veendunud, et sertifikaadi omanik on usaldusväärne ning et sertifikaat kuulub nimetatud omanikule.

Sertifikaadi info vaatamine – autentsuse kontrollimine

Serveri autentsuses võite kindel olla vaid siis, kui serverisertifikaadi allkirja ja kehtivust on kontrollitud.

Kui server pole autentne või kui seadmes puudub õige turvasertifikaat, kuvatakse vastav teade.

Sertifikaadi andmete vaatamiseks liikuge vastavale sertifikaadile ja valige **Valikud > Sertifikaadi info**. Sertifikaadiandmete avamisel kontrollib sertifikaadihaldur selle sertifikaadi kehtivust ning ekraanil võidakse kuvada järgmised teated.

- **Sertifikaat ei ole usaldusväärne** – te ei ole ühtegi rakendust selle sertifikaadiga sidunud. Vt „Usaldusseadete muutmine“ lk 121.
- **Aegunud sertifikaat** – valitud sertifikaadi kehtivusaeg on läbi.
- **Sertifikaat ei ole veel kehtiv** – valitud sertifikaadi kehtivusaeg pole veel kätte jõudnud.
- **Sertifikaat on rikutud** – sertifikaat on kasutuskõlbmatu. Võtke ühendust sertifikaadi väljastajaga.

Usaldusseadete muutmine

Enne sertifikaadi seadete muutmist peate olema veendunud, et sertifikaadi omanik on usaldusväärne ning et sertifikaat kuulub nimetatud omanikule.

Liikuge soovitud volitussertifikaadile ja valige **Valikud > Usaldusseaded**. Avaneb loend rakendustest, mis võivad valitud sertifikaati kasutada. Näide.

- **Symbian install:** Jah – seda sertifikaati saab kasutada uute Symbiani opsüsteemis töötavate programmide päritolu tõendamiseks.
- **Internet:** Jah – seda sertifikaati saab kasutada serverite tõendamiseks.
- **Rakenduse install:** Jah – seda sertifikaati saab kasutada uute Java™-rakenduste päritolu tõendamiseks.

Väärtuse muutmiseks valige **Valikud > Muuda volitatuid**.

Turvamoodul

Turvamooduli (kui see on saadaval) vaatamiseks või muutmiseks valikus **Turvamoodul** liikuge sellele ja vajutage juhtnuppu. Turvamooduli üksikasjalike andmete vaatamiseks liikuge sellele ja valige **Valikud > Turvaandmed**.

Tehaseseaded

Teatud seadete algväärtuste taastamiseks valige **Algsed seaded**. Selleks tuleb sisestada lukukood. Vt „Telefon ja SIM-kaart“ lk 118. Pärast seadete lähtestamist võib seade aeglasemalt käivituda. Dokumente ega faile seadete taastamine ei mõjuta.

Navi-nupp

Kui soovite teatud toimingute sooritamiseks (nt loendite sirvimiseks mõnes rakenduses) libistada sõrme mööda juhtnupu serva, valige **Sisse lülitatud**.

Positsioneerimine

Positsioneer. meetodid – valige teie seadme asukoha tuvastamiseks kasutatavad positsioneerimismeetodid: **Bluetooth GPS** – ühilduva Bluetooth-liidesega välise GPS-vastuvõtja kasutamiseks ja **Võrgupõhine** – asukoha määramiseks mobiiltelefonivõrgu vahenditega (võrguteenus). Asukohateavet saavad kasutada teie seadmes olevad ühilduvad rakendused.

Positsioneerimisserver – saate turvaliseks positsioneerimiseks määrata pöörduspunkti ja positsioneerimisserveri. Positsioneerimisserver võib olla teenusepakkuja poolt juba seadistatud ning te ei pruugi saada neid seadeid muuta.

Telefon

Helistamise ja kõnede vastuvõtmisega seotud seadete muutmiseks vajutage ja valige **Vahendid > Seaded > Telefon > Kõne, Suunamine, Kõnepiirang või Võrk**.

Kõne

Saada minu number – saate määrata, kas telefoninumber kuvatakse (**Jah**) või varjatakse (**Ei**) isiku eest, kellele helistate, või võib selle väärtuse määrata võrguoperaator või teenusepakkuja teie tellimisel (**Lepingujärgne**) (võrguteenus).

Saada l-kõne tunnus – saate määrata, kas teie kõnetunnust näidatakse (**Jah**) või ei näidata (**Ei**) isikule, kellele helistate.

Koputus – kui koputusfunktsioon (võrguteenus) on aktiveeritud, teavitab võrk teid poolelioleva kõne ajal uuest sissetulevast kõnest. Lülitage koputusfunktsioon sisse (**Aktiveeri**) või välja (**Tühista**) või kontrollige, kas funktsioon on aktiveeritud (**Vaata olekut**).

Interneti-kõne koputus – käimasoleva kõne ajal uuest sissetulevast Interneti-kõnest teavitamiseks valige **Aktiveeritud**.

Int.-kõne m.-anne – sissetulevate Interneti-kõnede kohta teavituse saamiseks valige **Sisse lülitatud**. Kui valite **Välja**

lülitatud, piirdatakse üksnes vastamata kõne teate kuvamisega.

Vaikekõne tüüp – kui soovite, et helistamisklahvi vajutamisel algatataks vaikimisi Interneti-kõne, valige **Interneti-kõne**. Kui ühtegi Interneti-telefoniteenust pole saadaval, algatatakse selle asemel tavakõne.

Keeldu kõnest SMS-iga – valige **Jah**, et saata helistajale tekstisõnum, milles annate teada kõnest keeldumise põhjuse. Vt „Kõne vastuvõtmine ja kõnest keeldumine“ lk 112.

Sõnumi tekst – kirjutage teade, mis saadetakse tekstisõnumiga, kui keeldute kõnest.

Videokõne foto – kui videokõne ajal videot ei edastata, saate määrata selle asemele foto kuvamise.

Aut.kordusvalimine – kui valite **Sisse lülitatud**, proovib seade veel kuni kümme korda helistada numbril, millega teil ei õnnestunud ühendust saada. Automaatse kordusvalimise peatamiseks vajutage lõpetamisklahvi.

Näita kõne kestust – aktiveerige see funktsioon, kui soovite, et seade näitaks kõne ajal kõne kestust.

Kõnejärgne info – aktiveerige see funktsioon, kui soovite, et seade näitaks pärast kõne lõppu hetkeks kõne kestust.

Kiirvalimine – valige **Sisse lülitatud**, kui soovite, et kiirklahvidele määratud numbritel (**2 – 9**) saaks helistada vastavat klahvi all hoides. Vt ka „Telefoninumbri kiirvalimine“ lk 108.

Vasta suvaklahviga – kui valite **Sisse lülitatud**, võite sissetulevale kõnele vastamiseks vajutada korra suvalist klahvi (v.a vasakpoolset ja parempoolset valikuklahvi, toitenuppu ning lõpetamisklahvi).

Kasutatav liin – see seade (võrguteenus) kuvatakse menüüs, kui SIM-kaart toetab kahte abonentnumbrit, st kahte kõneliini. Valige, kummalt liinilt väljuvad kõned ja lühisõnumid. Vastu saate võtta mõlemalt liinilt sisenevaid kõnesid, olenemata valitud liinist. Kui valisite **Liin 2**, ent pole vastavat võrguteenust tellinud, ei saa te helistada. Kui valitud on liin 2, kuvatakse ooterežiimikuval tähis **2**.

 Näpunäide. Kõneliini vahetamiseks hoidke ooterežiimis all klahvi **#**.

Vaheta liin – liini valimise keelamiseks (võrguteenus) valige **Keela** (kui teie SIM-kaart seda toetab). Selle seade muutmiseks peate sisestama PIN2-koodi.

Kõnede suunamine

Funktsioon **Suunamine** võimaldab saabuvad kõned ümber suunata kõneposti või teisele numbrile. Lisateavet saate võrguoperaatorilt.

Valige, millised kõned soovite ümber suunata ning millistel tingimustel. Kõnede ümbersuunamiseks juhul, kui number on kinni või kui kõnest keeldute, valige **Kui kinni**. Lülitage valik sisse (**Aktiveeri**) või välja (**Tühista**) või kontrollige, kas valik on aktiveeritud (**Vaata olekut**).

Üheaegselt võib aktiveeritud olla mitu suunamisvalikut. Kui kõik kõned suunatakse ümber, kuvatakse ooterežiimis tähis .

Kõnepiirang ja -suunamine ei saa üheaegselt aktiveeritud olla.

Kõnepiirang

Kõnepiirang (võrguteenus) võimaldab seada piirangu seadmest väljuvatele ja vastuvõetavatele kõnedele. Seade muutmiseks tuleb sisestada teenusepakkuvalt saadud piiranguparool.

Valige sobiv piiranguvalik ja lülitage see sisse (**Aktiveeri**) või välja (**Tühista**) või kontrollige, kas valik on aktiveeritud (**Vaata olekut**). **Kõnepiirang** seatakse kõikidele kõnedele, ka andmesidekõnedele.

Kõnepiirang ja -suunamine ei saa üheaegselt aktiveeritud olla.

Kõnepiirangu puhul võib siiski olla võimalik helistada kindlatel hädaabinumbritel.

Võrk

Käesolev seade kasutab GSM- ja UMTS-võrku; võrguvahetus toimub automaatselt. GSM-võrku tähistab ooterežiimikuval tähis . UMTS-võrku tähistab tähis **3G**.

Võrgurežiim (kuvatakse ainult võrguteenuse pakkuja toetuslehel) – valige kasutatav võrk. Kui valite **Kaherežiimiline**, valib seade GSM- või UMTS-võrgu automaatselt, sõltuvalt võrguparameetritest ning võrguteenuse pakkuja vahel sõlmitud rändluslepingutest. Lisateabe saamiseks pöörduge teenusepakkuja poole.

Operaatori valimine – valige **Automaatne**, et seade otsiks ja valiks ise ühe võimaldatud võrkudest, või **Käsitsi**, et ise võrguloendist võrk valida. Kui seadmel kaob käsitsi valitud võrguga side, kostab helisignaal ning seade palub võrgu uuesti valida. Valitud võrgul peab teie koduvõrguga olema sõlmitud rändlusleping.

 Mõistete seletused. Rändlusleping on vastastikuste teenuste osutamise leping kahe või enama võrguoperaatori vahel, mis võimaldab ühe teenusepakkuja klientidel kasutada teise võrguoperaatori teenuseid.

Kärjetunnus – valige **Sisse lülitatud**, et seade teavitaks teid MCN-tehnoloogial (MCN – Micro Cellular Network) põhineva võrgu kasutamisest ning et aktiveerida kärjeteade vastuvõtt.

Ühendus

Pöörduspunktide ja muude ühenduseseadete muutmiseks vajutage ja valige **Vahendid > Seaded > Ühendus >**

Bluetooth, USB, Pöörduspunktid, Pakettside, WLAN, Andmekõne, SIP-seaded, Interneti-telefoni seaded, Konfig. või APN juhtimine.

Teavet USB seadete kohta vt „USB“ lk 78.

Teavet Bluetooth-ühenduse seadete kohta vt „Bluetooth-ühendus“, „Seaded“ lk 75.

Andmesideühendused ja pöörduspunktid

Seade toetab pakettandmeside ühendusi (võrguteenus), näiteks GSM-võrgu GPRS-ühendust. GSM- ja UMTS-võrkude kasutamisel võivad seadmes aktiivsed olla ja pöörduspunkte jagada mitu andmesideühendust korraga. UMTS-võrgus jäävad andmesideühendused tavakõnede ajal aktiivseks.

Võite kasutada ka traadita LAN-andmesideühendust (LAN: kohtvõrk, Local Area Network). Vt „Traadita side kohtvõrk“ lk 72. Korraga saab olla aktiveeritud ainult üks traadita side kohtvõrgu ühendustest, kuid sama Interneti-pöörduspunkti võib korraga kasutada mitu rakendust.

Andmesideühenduse loomiseks on vaja pöörduspunkti. Saate määrata mitut liiki pöörduspunkte. Võimalikud valikud on järgmised.

- MMS-pöörduspunkt multimeediumsõnumite saatmiseks ja vastuvõtmiseks

- Interneti-pöördukpunkt (IAP) e-kirjade saatmiseks ja vastuvõtmiseks ning Interneti-ühenduse loomiseks

Uurige teenusepakkujalt, millist pöördukpunkti tuleb soovitud teenuse puhul kasutada. Teavet pakettandmesideteenuste kättesaadavuse ja tellimise kohta saate oma teenusepakkujalt.

Pöördukpunktid

Teenusepakkuja võib saata pöördukpunkti seaded sõnumis. Vt „Andmed ja seaded” lk 38. Võimalik, et teenusepakkuja on osa pöördukpunkte teie seadme jaoks juba määratlenud ja te ei saa neid muuta, luua ega eemaldada. Tähis tähistab kaitstud pöördukpunkti.

Pakettandmeside pöördukpunkti tähistab tähis ning traadita side kohtvõrgu ühenduse pöördukpunkti tähis .

 Näpunäide. Interneti-pöördukpunkti seadeid saate luua traadita side kohtvõrgu tarvis WLAN-viisardi abil. Vt „WLAN-viisard” lk 73.

Uue pöördukpunkti loomiseks valige **Valikud > Uus pöördukpunkt**.

Pöördukpunkti seadete redigeerimiseks valige **Valikud > Muuda**. Järgige teenusepakkujalt saadud juhiseid.

Ühenduse nimi – sisestage ühenduse jaoks seda kirjeldav nimi.

Andmekandja – valige andmesideühenduse tüüp.

Seadeväljade valik sõltub valitud andmesideühendusest. Täitke väljad, mis on tähistatud kirjaga **Tuleb määratleda** või mille juures on punane tärnike. Kui teenusepakkuja pole teile vastupidiseid juhiseid andnud, võite ülejäänud väljad täitmata jätta.

Andmesidet saab kasutada vaid siis, kui operaatorvõrk toetab andmesideteenust ning on teie SIM-kaardi vastavalt aktiveerinud.

Pakettandmeside pöördukpunktid

Järgige teenusepakkujalt saadud juhiseid.

Pöördukpunkti nimi – pöördukpunkti nime annab võrguoperaator või teenusepakkuja.

Kasutajanimi – andmesideühenduse loomisel võib tarvis minna teenusepakkujalt saadud kasutajanime.

Küsi parooli – kui peate serverisse sisenemisel sisestama alati parooli või kui te ei taha parooli seadmesse salvestada, valige **Jah**.

Parool – andmesideühenduse loomisel tuleb tavaliselt sisestada teenusepakkujalt saadud parool.

Autentimine – valige **Tavaline** või **Turvaline**.

Koduleht – sõltuvalt seadistatavast pöördukpunktist sisestage veebiaadress või MMS-sõnumikeskuse aadress.

Valige **Valikud > Lisaseaded**, et muuta järgmisi seadeid:

Võrgutüüp – valige kasutatav Interneti-protokoll: IPv4 või IPv6. Muud seaded sõltuvad valitud võrgu tüübist.

Telefoni IP-aadress (ainult IPv4 jaoks) – sisestage oma seadme IP-aadress.

DNS-aadress sisestage väljale **Esmase DNS-aadress** esmase DNS-serveri aadress. Väljale **Teisene DNS-aadress** sisestage teise DNS-serveri aadress. Aadresse küsige oma Interneti-teenuse pakkuvalt.

Proksi serveri aadr. – sisestage puhverserveri aadress.

Proksi pordi number – sisestage puhverserveri pordinumber.

Traadita side kohtvõrgu pöörduspunktid

Järgige traadita side kohtvõrgu teenusepakkuvalt saadud juhiseid.

WLAN-võrgu nimi – valige **Sisesta käsitsi** või **Otsi võrke**. Kui valite olemasoleva võrgu, määrab seaded **WLAN-võrgu režiim** ja **WLANi turvarežiim** selle võrgu pöörduspunkt.

Võrgu olek – määrake, kas sihtvõrk on peidetud või mitte.

WLAN-võrgu režiim – valige **Juhuvõrk (Ad-hoc)** juhuvõrgu (võrdõigusühenduse) loomiseks ning teistele telefonidele andmete saatmise ja nendelt andmete vastuvõtmise võimaldamiseks (traadita side kohtvõrgu pöörduspunktiseade pole sel juhul vajalik).

Võrdõigusvõrgus peab kõigil seadmetel olema sama **WLAN-võrgu nimi**.

WLANi turvarežiim – valige kasutatav krüptimisviis: **WEP**, **802.1x** (ei saa kasutada võrdõigusvõrkudes) või **WPA/WPA2**. Kui valite valiku **Avatud võrk**, siis krüptimist ei kasutata. Funktsioone **WEP**, **802.1x** ja **WPA** saab kasutada ainult siis, kui võrk neid toetab.

WLANi turvaseaded – sisestage valitud turvarežiimi seaded:

WEP-turvaseaded:

- **Kasutatav WEP-võti** – sisestage WEP-võtme järjenumber. Koostada saab kuni neli WEP-võtit. Samad seaded tuleb sisestada traadita side kohtvõrgu pöörduspunktiseadmesse.
- **Autentimise tüüp** – teie telefoni ja traadita side kohtvõrgu pöörduspunktiseadme vahelise ühenduse autentimistüübi seadmiseks valige **Avatud** või **Jagatud**.
- **WEP-võtme seaded** – sisestage WEP-krüpteering (võtme pikkus), WEP-võtme vorming (**ASCII** või **16-süsteemne**) ja WEP-võti (valitud vormingus WEP-võti).

802.1x- ja WPA/WPA2-turvaseaded:

- **WPA/WPA2** – valige autentimismoodus: **EAP-protokoll** (**EAP** – Extensible Authentication Protocol) võimaldava lisandmooduli kasutamiseks **EAP**

või parooli kasutamiseks **Eeljagatud võti**. Määrake sobivad seaded. Võimalikud valikud on järgmised.

- **EAP-pluginina seaded** (ainult mooduse EAP puhul) – sisestage seaded vastavalt teenusepakkuvalt saadud juhiste.
- **Eeljagatud võti** (ainult mooduse Eeljagatud võti puhul) – sisestage parool. Sama parool tuleb sisestada traadita side kohtvõrgu pöördupunktiseadmesse.
- **Ainult WPA2-režiim** (ainult WPA/WPA2 puhul) – valige, kas TKIP-protokolli (Temporal Key Integrity Protocol) kasutatakse või mitte.

Koduleht – määrake avaraleht.

Valige esmalt **Valikud > Lisaseaded** ja siis mõni järgmistest võimalustest:

IPv4 seaded: Telefoni IP-aadress, Alamvõrgu mask, Vaikelüüis ja DNS-aadress. Sisestage esmase ja teise DNS-serveri IP-aadressid. Aadresse küsige Interneti-teenuse pakkuvalt.

IPv6 seaded > DNS-aadress – valige Automaatne, Tavaline või Määrat. ise.

Juhukanal (ainult seade Juhuvõrk (Ad-hoc) puhul) – kui soovite kanalinumbriga (1– 11) käsitsi määrata, valige Kasutaja määratud.

Proksi serveri aadr. – sisestage puhverserveri aadress.

Proksi pordi number – sisestage puhverserveri pordinumber.

Pakettside

Pakettandmeside seaded mõjutavad kõiki pakettandmesidet kasutavaid pöördupunkte.

Pakettside ühendus – kui valite **Võimaluse korral** ja olete ühenduses võrguga, mis toetab pakettandmesidet, registreerub seade pakettandmeside võrku. Nii saate palju kiiremini käivitada aktiivse pakettandmesideühenduse (näiteks e-kirjade saatmiseks ja vastuvõtmiseks). Kui pakettandmeside teie valitud võrgus ei toimi, proovib seade end perioodiliselt siiski pakettandmesidevõrgus registreerida. Kui valite **Vajadusel**, kasutab seade pakettandmesidet ainult siis, kui käivitatakse kindla rakenduse või funktsiooni, mis seda kasutab.

Pöördupunkt – pöördupunkti nime vajatakse siis, kui seadet kasutatakse pakettandmeside modeminaga.

WLAN

Näita WLAN-i olemasolu – valige, kas traadita side kohtvõrgu kasutatavuse puhul kuvatakse tähis .

Otsi võrke – kui määrate seadeks **Näita WLAN-i olemasolu Jah**, valige, kui tihti seade kasutatavaid traadita side kohtvõrke otsib ja tähist uuendab.

Lisaseadete loendi avamiseks valige **Valikud > Lisaseaded**. Traadita side kohtvõrgu ühenduse lisaseadete muutmine pole soovitatav.

Andmesidekõne

Kui soovite määrata ajalõpuperioodi, mille möödumisel andmesidekõned lõpetatakse automaatselt, kui andmeid pole edastatud, valige **Määra ise** või **Piiramat**. Kui valite **Piiramat**, jääb ühendus aktiivseks seni, kuni ise selle katkestate.

SIP-seaded

Seansialgatusprotokoll (Session Initiation Protocol, SIP) seadeid on vaja kindlates võrkudes, mis kasutavad SIP-protokoll (näiteks video ühisvaatamine). Teenusepakkuja võib saata teile vajalikud seaded spetsiaalses lühisõnumis. Seadete profiile saate menüüs **SIP-seaded** vaadata, kustutada või luua.

Interneti-side

Interneti-kõnede jaoks vajalike Interneti-kõnede profiilide loomiseks või muutmiseks valige **Valikud > Uus profiil** või **Muuda**. Valige **SIP-profiilid** ja profiil, mida soovite Interneti-kõnede jaoks kasutada. Interneti-kõnede jaoks on kindlasti vaja SIP-profiili ja SIP-seadeid.

Konfiguratsioonid

Teenusepakkuja võib saata teile usaldusserveri seaded konfiguratsioonisõnumis. Saate need seaded menüü **Konfig.** kaudu seadmesse salvestada või neid vaadata või kustutada.

Pöörduspunkti juhtimine

Pöörduspunktide juhtimise teenuse abil saate pakettandmesideühenduste loomist piirata, lubades seadmel kasutada vaid teatud tüüpi pakettandmeside-pöörduspunkte.

See seade on saadaval vaid siis, kui teie SIM-kaart toetab pöörduspunkti juhtimise teenust.

Kui soovite juhtimisteenuse sisse või välja lülitada või lubatud pöörduspunkti muuta, valige **Valikud** ja vastav valik. Valikute muutmiseks peate sisestama PIN2-koodi. Koodi saamiseks pöörduge teenusepakkuja poole.

Rakendused

Teie seadmes oleva teatud rakenduse seadete muutmiseks vajutage ja valige **Vahendid > Seaded > Rakendused**. Samadele seadetele pääsete juurde ka vastavast rakendusest, valides sealse seadete jaotise.

Tõrkeotsing: küsimused ja vastused

Päasukoodid

Küsimus. Mis on mu telefoni lukukood, PIN-kood ja PUK-kood?

Vastus. Algne lukukood on **12345**. Kui olete oma lukukoodi unustanud, pöörduge seadme müünud kauplusse või esindusse.

Kui olete oma PIN- või PUK-koodi unustanud või kui te pole neid saanudki, võtke ühendust võrguoperaatoriga. Paroolide asjus pöörduge oma pöörduspunkti haldaja, näiteks Interneti-teenuse või võrguteenuse pakkuja poole.

Rakendus ei reageeri

Küsimus. Kuidas sulgeda rakendus, mis ühelegi käsule ei reageeri?

Vastus. Vajutage ja hoidke seda all. Liikuge soovitud rakendusele ja sulgege see, vajutades .

Bluetooth-ühenduvus

Küsimus. Miks mu telefon ei suuda leida teist Bluetooth-seadet?

Vastus. Kontrollige, kas mõlemad seadmed ühilduvad, kas neil on Bluetooth-funktsioon sisse lülitatud ja ega seadmed ole varjatud režiimis. Kontrollige ühtlasi, et seadmete omavaheline kaugus ei ületaks kümmet meetrit ning et nende vahele ei jääks takistusi (nt seinu vms).

Küsimus. Miks ma ei saa Bluetooth-ühendust katkestada?

Vastus. Kui teie seadmega on ühendus loodud mõnest muust seadmest, saate ühenduse katkestada kas teisest seadmest või oma seadmes Bluetooth-funktsiooni väljalülitamisega. Valige **Vahendid > Bluetooth > Bluetooth > Välja lülitatud**.

Ekraan

Küsimus. Miks seadme sisselülitamisel on ekraanil näha värvitud või eredaid täpikesi või „surnud punkte“?

Vastus. See on seda tüüpi ekraanide puhul tavaline. Ekraanil võib olla piksleid või punkte, mis jäävad kas sisse- või väljalülitatuks. See on normaalne nähe, mitte rike.

Koduvõrk (UPnP)

Küsimus. Miks ei saa muudest seadmetest vaadata minu seadmes talletatud faile?

Vastus. Veenduge, et teil on koduvõrgu seaded konfigureeritud, **Sisu jagamine** on sisse lülitatud ja et teine seade toetab protokollit UPnP.

Küsimus. Mida teha, kui minu koduvõrguühendus lakkab toimimast?

Vastus. Lülitage ühilduvast arvutist ja oma seadmest traadita side kohtvõrgu ühendus välja ja siis uuesti sisse. Kui sellest pole abi, taaskäivitage oma ühilduv arvuti ja mobiilsideseade. Kui ühendus ikka ei toimi,

konfigureerige ühilduva arvuti ja mobiilsideseadme traadita side kohtvõrgu seaded uuesti. Vt „Traadita side kohtvõrk” lk 72 ja „Ühendus” lk 124.

Küsimus. Miks mu ühilduv arvuti pole mobiilsideseadme koduvõrguvaates kuvatud?

Vastus. Kui teie ühilduvas arvutis töötab tulemüüritarkvara, kontrollige, kas selle seadetes on Home Media Serveri korral välisühenduste kasutamine lubatud (saate Home Media Serveri lisada tulemüürirakenduse seadetes erandite loendisse). Kontrollige, kas tulemüüritarkvara seadetes on liiklus portide 1900, 49152, 49153 ja 49154 liiklust. Teatud WLAN-pöörduspunkti-seadmetesse on tulemüür sisse ehitatud. Sel juhul kontrollige, ega pöörduspunkti seadme tulemüür blokeeri portide 1900, 49152, 49153 ja 49154 liiklust. Kontrollige, kas teie seadmes ja ühilduvas arvutis on samad WLAN-võrgu seaded.

Mälu on vähe

Küsimus. Mida teha, kui seadme mälu maht on liiga väike?

Vastus. Mälu vaba ruumi tagamiseks on otstarbekas aeg-ajalt oma seadmest mittevajalikke üksusi kustutada. Vt „Mälu on vähe – vabastage mälu” lk 70. Kui soovite kustutada kontaktandmeid, kalendrimärkeid, kõneaja- ja -hinnaloendureid, mängude tulemusi või muid andmeid, tehke seda vastavas rakenduses. Kui üritate kustutada korraga palju andmeid, kuvatakse teade: **Toimingu sooritamiseks ei ole mälu.** Kustuta mõned andmed. või Mälu on vähe. Kustuta telefoni

mälust mõned andmed., kustutage elemente ükshaaval (alustage kõige väiksemast). Kui soovite vaadata salvestatud andmeid ja eri liiki andmete mahtu, vajutage ja valige Vahendid > Failihaldur > Valikud > Mälukasutus.

Küsimus. Kuidas kustutatavaid andmeid siiski säilitada?

Vastus. Valige soovitud viis järgmiste võimaluste seast.

- Varundage tarkvarakomplekti Nokia Nseries PC Suite vastava rakenduse abil telefoni kogunenud andmed arvutisse.
- Saatke pildid oma e-posti aadressile, seejärel salvestage need arvutisse.
- Saatke andmed Bluetooth-ühenduse kaudu mõnda teise ühilduvasse seadmesse.

Sõnumid

Küsimus. Miks mul ei õnnestu kontaktikirjet valida?

Vastus. Kontaktikirjel puudub telefoninumber või e-posti aadress. Sisestage puuduvad andmed kontaktikaardile menüüs **Kontaktid**.

Multimeediumsõnumid

Küsimus. Hetkeks kuvatakse teade Sõnumi allalaadimine. Mida see tähendab?

Vastus. Seade proovib sõnumit MMS-sõnumite keskusest vastu võtta. Kontrollige, kas vajalikud multimeediumsõnumite seaded, telefoninumbri ja aadressid on õiged. Vajutage ja valige Sõnumid > Valikud > Seaded > MMS-sõnum.

Küsimus. Kuidas katkestada andmesideühendus juhul, kui seade proovib pidevalt uuesti sidet luua?

Vastus. Soovimatu andmesideühenduste loomise lõpetamiseks vajutage , valige **Sõnumid > Valikud > Seaded > Multimeediasõnum > Multim. vastuvõtt** ja mõni järgmistest:
Käitsi – kui soovite, et MMS-sõnumikeskus teie sõnumid edaspidiseks allalaadimiseks salvestaks. Uue MMS-sõnumi saabumisel saadetakse teile teatis MMS-sõnumikeskuses allalaadimist ootava sõnumi kohta.
Vastuvõttu ei ole – kui soovite kõigist teile saadetud MMS-sõnumitest keelduda. Pärast seda muudatust ei loo seade enam üldse MMS-sõnumitega seoses võrguga ühendust.

Ühendamine arvutiga

Küsimus. Miks mul ei õnnestu seadet arvutiga ühendada?

Vastus. Veenduge, et arvutisse oleks installitud tarkvarakomplekt Nokia Nseries PC Suite ning et see oleks käivitatud. Lugege tarkvarakomplekti Nokia Nseries PC Suite kasutusjuhendit, mis asub DVD-l. Lisateavet tarkvarakomplekti Nokia Nseries PC Suite kasutamise kohta vaadake Nokia Nseries PC Suite'i spikrist või veebisaidilt www.nokia.com.

Küsimus. Kas telefoni saab ühilduvas arvutis kasutada faksimodemina?

Vastus. Telefoni ei saa kasutada faksimodemina. Küll aga saate sissetulevad faksikõned soovi

korral kõnesuunamisfunktsiooniga (võrguteenus) mõnele teisele telefoninumbri ümber suunata.

Traadita side kohtvõrk

Küsimus. Miks seadmes pole kuvatud traadita side kohtvõrgu (WLAN) pöörduspunkti, kuigi tean, et asun selle tööpiirkonnas?

Vastus. Võib-olla kasutab WLAN-pöörduspunkt varjatud võrgunime (SSID – Service Set Identifier). Varjatud võrgunime (SSID) kasutavate seadmetega saate ühenduse luua ainult siis, kui teate seda võrgunime ja olete loonud oma Nokia seadmes traadita side kohtvõrgu Interneti-pöörduspunkti.

Küsimus. Kuidas Nokia seadmes traadita side kohtvõrgu ühendust välja lülitada?

Vastus. Teie Nokia seadme WLAN-ühendus lülitub välja siis, kui te keeldute ühenduse loomisest, seade pole pöörduspunktiga ühendatud või otsite saadaolevaid traadita side kohtvõrke. Akutoite kokkuhoiuks saate määrata, et teie seade ei otsiks muude toimingute taustal saadaolevaid võrke või otsiks neid vaikimisi määratud harvemini. Taustal sooritatavate võrguskannimiste vahelisel ajal lülitub WLAN-ühendus välja.

Taustal sooritatava võrguotsingu seadete muutmiseks tehke järgmist.

- 1 Vajutage ja valige **Vahendid > Seaded > Ühendus > WLAN**.

- 2 Muutke seade **Näita WLAN-i olemasolu** väärtuseks **Mitte kunagi**, kui soovite taustal võrguotsimise välja lülitada, või suurendage taustal skannimise intervalli seade **Otsi võrke** väärtuse muutmisega.
- 3 Muudatuste salvestamiseks valige **Tagasi**.

Kui seade **Otsi võrke** väärtuseks on **Mitte kunagi**, ei kuvata ooterežiimis WLAN-ühenduse saadaolekut näitavat ikooni. Sellegipoolest saate saadaolevaid WLAN-võrke käsitsi skannida ja tavalisel viisil WLAN-võrguga ühenduse luua.

Akuteave

Täis- ja tühjakslaadimine

Seadme toiteallikaks on laetav aku. Akut võib täis ja tühjaks laadida sadu kordi, kuid lõpuks muutub see siiski kasutuskõlbmatuks. Kui kõne- ja ooteaeg on märgatavalt lühenenud, on aeg aku välja vahetada. Kasutage üksnes Nokia heakskiiduga akusid ning laadige akut Nokia heakskiiduga laadijatega, mis on mõeldud käesolevale seadmele.

Kui hakkate laadima uut akut või akut, mida pole kaua kasutatud, tuleb võib-olla laadija korraks eraldada ja siis taas seadmega ühendada, et alustada laadimist.

Kui aku on täis laetud, eraldage laadija vooluvõrgust ja seadmest. Ärge jätke täislaetud akut laadijaga ühendatuks – ülelaadimine võib lühendada aku tööiga. Täielikult laetud aku, mida ei kasutata, laeb ennast aja jooksul ise tühjaks.

Kui aku on täiesti tühi, võib laadimisnäidiku ilmumine paar minutit aega võtta; alles siis saab seadmest välja helistada.

Kasutage akut otstarbekohaselt. Ärge kunagi kasutage katkist akut ega laadijat.

Ärge lühistage akut. Juhuslik lühis võib tekkida, kui metallese (nt münt, kirjaklamber või pastakas) tekitab lühiühenduse aku plus- ja miinusklemmide vahel. (Klemmid on aku metallribad.) See võib juhtuda näiteks varuakut taskus või kotis kandes. Klemmidevaheline lühis võib kahjustada akut või lühistavat eset.

Kui jätate aku liiga kuuma või külma kohta, näiteks suletud autosse suvel või talvel, lühendab see aku tööiga ja vähendab mahtuvust. Üritage akut hoida temperatuurivahemikus 15 °C kuni 25 °C (59 °F kuni 77 °F). Kui aku on liiga kuum või külm, võib seade isegi täielikult laetud aku korral ajutiselt töötamast lakata. Miinuskraadidel pole aku töökindlus garanteeritud.

Ärge hävitage akut põletamise teel – aku võib plahvatada. Aku võib plahvatada ka siis, kui seda vigastada. Aku hävitamisel järgige kohalikest määrustest tulenevaid nõudeid. Kui võimalik, viige aku ohtlike jäätmete kogumispunkti. Ärge visake akut olmejäätmete hulka.

Ärge demonteerige aku osi ega akut. Aku lekke korral vältige elektrolüütide kokkupuudet naha ja silmadega. Lekke puhul peske oma käsi ja silmi viivitamatult veega, vajadusel pöörduge arsti poole.

Juhtnöörid Nokia originaalaku kindlakstegemiseks

Ohutuse tagamiseks kasutage alati üksnes Nokia originaalakusid. Et olla kindel selles, et kasutate originaalakat, ostke aku Nokia ametlikult edasimüüjalt ning kontrollige alltoodud juhiste järgi hologrammi autentsust.

Kui aku vastabki järgnevates punktides toodud nõuetele, ei anna see siiski täielikku garantiid aku ehtsuse kohta. Kui teil on alust kahelda aku ehtsuses, tuleks selle kasutamisest loobuda ning näidata akut lähima Nokia teeninduspunkti töötajatele või Nokia toodete ametlikule edasimüüjale. Nokia ametlikus teeninduspunktis või müügiesinduses kontrollitakse, kas aku on ehtne. Kui aku ehtsust ei õnnestu tõendada, tagastage see müüjale.

Hologrammi autentimine

- 1 Hologrammi ühe nurga alt vaadates peaksite nägema Nokia ühendatud käte märki ning teise nurga alt vaadates Nokia originaaltarviku logo (Nokia Original Enhancements).
- 2 Pöörates hologrammi vasakule, paremale, alla ja üles, peaksite hologrammi servadel nägema vastavalt ühte, kahte, kolme või nelja täppi.

Mida teha, kui aku kontrollimisel selgus, et see pole ehtne?

Kui Nokia hologrammiga varustatud aku ehtsust ei õnnestunud tõendada, tuleks selle kasutamisest loobuda. Näidake akut lähima Nokia teeninduspunkti töötajatele või Nokia toodete ametlikule edasimüüjale. Tootja poolt heakskiitmata aku kasutamine võib olla ohtlik ning rikkuda seadme ja selle lisatarvikud. Samuti võivad kaotada kehtivuse seadmele seatud nõuded ja garantii.

Nokia originaalakude kohta leiate täiendavat teavet aadressilt www.nokia.com/battery.

Hooldus ja korrashoid

Teie seade on hoolikalt disainitud ja viimistletud, seetõttu tuleb seda ka korralikult hoida. Alltoodud juhtnöörid aitavad säilitada seadmele antud garantiid.

- Hoidke seade kuiv. Sademed, niiskus ja vedelikud sisaldavad mineraale, mis võivad korrodeerida elektronskeeme. Kui seade saab märjaks, eemaldage aku ja laske seadmel täielikult kuivada, seejärel ühendage aku uuesti.
- Ärge kasutage ega hoidke seadet tolmu- ja niiskuses ega määrdunud kohas. See võib kahjustada liikuvaid osi ja elektroonikaelemente.
- Ärge hoidke seadet kuumas. Kõrge temperatuur võib lühendada elektronseadmete eluiga, kahjustada akut ning sulatada või deformeerida plast detaile.
- Ärge hoidke seadet külmas. Seni, kuni seade normaaltemperatuurini soojeneb, võib selle sees tekkida kondensaatniiskus, mis kahjustab elektronskeeme.
- Seadme korpus on lubatud avada vaid käesolevas juhendis antud juhiste järgi.
- Ärge raputage ega koputage seadet ega pillake seda maha. Seadmega hoolimatult ümber käies võite kahjustada sisemisi elektronskeeme ja mehaanikat.
- Ärge kasutage seadme puhastamiseks tugevatoimelisi kemikaale ega puhastus- või pesemisvahendeid.
- Ärge seadet värvige. Värv võib valguda seadme liikuvate osade vahele ja takistada selle tööd.

- Optiliste läätsede (kaamera objektiiiv, kaugusandur ja valgusandur) puhastamiseks kasutage pehmet puhast ja kuiva riidelappi.
- Kasutage ainult tootja heakskiidetud või komplektis olevat vahetusantenni. Teiste antennide, modifikatsioonide ja lisade kasutamine võib seadme rikkuda ja olla vastuolus raadioaparatuurile kehtestatud normidega.
- Kasutage laadijat üksnes siseruumides.
- Tehke alati varukoopiad andmetest, mida soovite säilitada (kontakt- ja kalendrikirjed).
- Seadme optimaalse töö tagamiseks lühendage aeg-ajalt seade, selleks lülitage seade välja ja eemaldage aku.

Kõik ülaltoodud näpunäited kehtivad võrdsest nii mobiilsidevahendi kui ka aku, laadija ja teiste lisaseadmete kohta. Kui mis tahes nimetatud seadme töös esineb häireid, pöörduge lähima volitatud teeninduskeskuse poole.

Kõrvaldamine

Läbikriipsutatud prügikasti märk teie tootel, raamatus või pakendil tuleb meelde, et Euroopa Liidu riikides tuleb kõik äravisatavad elektrilised ja elektroonikaseadmed, patareid ja akud viia spetsiaalsesse kogumispunkti. Ärge visake neid tooteid olmejäätmete hulka, mis ei kuulu sorteerimisele.

Et hoida ära jäätmete kontrollimatul kõrvaldamisel tekkiv kahju keskkonnale või inimeste tervisele ja et toetada säästvat arengut materiaalsete ressursside korduvkasutusse andmisega, viige äravisatavad seadmed vastavasse kogumispunkti. Teavet toote tagastamise kohta saate toote edasimüüjalt, kohalikust prügikäitlusettevõttest, tootja vastutusega tegelevatest organisatsioonidest ning kohalikust Nokia esindusest. Lisateabe saamiseks vaadake toote ökodeklaratsiooni või konkreetses riigis kehtivat teavet aadressil www.nokia.com.

Täiendav ohutusteave

Lapsed

Mobiilsidevahend ja selle lisaseadmed võivad sisaldada väikseid detaile. Hoidke need lastele kättesaamatus kohas.

Kasutuskeskkond

Seadme kasutamisel normaalasendis või seadme kasutamisel kehast vähemalt 2,2 cm kaugusel ei ületa seadme raadiosageduslik kiirgus lubatud piirmäära. Kui kannate seadet enda küljes mobiiltelefoni kotis, vööklambris või hoidikus, ei tohiks kandevarustus sisaldada metalli ning peaks asetsema kehast eespool nimetatud kaugusel.

Andmefailide ja sõnumite edastamine seadmelt eeldab väga head võrguühendust. Mõnikord lükatakse andmefailide või sõnumite saatmine seniks edasi, kuni seade on saanud parema võrguühenduse. Edastuse vältel jälgige, et seade ei asetseks kehale lähemal kui ülaltoodud juhendid lubavad.

Telefon sisaldab magnetdetaile. Seadme ja metalliesemete vahel võib tekkida magnetiline tõmme. Ärge hoidke pangakaarte ega muid magnetilisi infokandjaid seadme vahetus läheduses, kuna neile salvestatud teave võib kustuda.

Meditšiiniaparatuur

Mobiiltelefonid ja teised raadiolaineid edastavad seadmed võivad tekitada häireid ebapiisavalt varjestatud meditsiiniaparatuuri töös. Konsulteerige arsti või meditsiiniaparatuuri tootjaga. Kui meditsiiniastutuse sise-eeskiri seda nõuab, lülitage seade välja. Haiglates ja meditsiiniastutustes kasutatav aparatuur võib olla tundlik raadiosignaali suhtes.

Meditšiinilised implantaatseadmed

Meditšiinilise seadme võimaliku häire vältimiseks soovivad meditsiiniastutused tootjad jätta mobiilsideadme ja meditsiinilise implantaatseadme, näiteks südamestimulaatori või südamedefibrillaatori vahele vähemalt 15,3 cm. Meditsiiniastutuste seadmete kasutajad peaksid arvestama alltoodud nõuannetega.

- Hoidke sisselülitatud mobiilsideadme meditsiiniaparatuurist alati vähemalt 15,3 cm kaugusel.
- Ärge kandke mobiilsideadet rinnataskus.
- Hoidke helistamisel mobiilsideadet meditsiiniastutusest kaugemale jääva kõrva ääres, vältimaks võimalikku häiret.
- Kui teile tundub, et meditsiiniastutuse töös esineb häireid, lülitage mobiilsideaseade viivitamatult välja.
- Tutvuge implantaatseadme tootja antud juhistega ja järgige neid.

Kui teil on mobiilsideadme ja implantaatseadme koostöötamise kohta küsimusi, arutage neid oma arstiga.

Kuuldeaparaadid

Teatud digitaalsed mobiilsidevahendid võivad tekitada häireid kuuldeaparaatide töös. Häirete korral võtke ühendust teenusepakkujaga.

Sõidukid

Raadiosignaalid võivad häirida valesti paigaldatud või ebapiisavalt varjestatud elektroonikasüsteemide (nt elektrooniline kütuse sissepritsesüsteem, ABS-pidurisüsteem, kiirusregulaator, turvapadi) tööd mootorsõidukeis. Täiendavat teavet saate sõiduki või sõidukisse paigaldatud lisavarustuse tootjalt või tootja esindajalt.

Laske seadet remontida ja autosse paigaldada vaid vastava väljaõppega spetsialistil. Vale paigaldus või remont võib olla ohtlik ning tühistada seadmele antud garantii. Kontrollige regulaarselt, et kõik mobiilsidevahendi lisaseadmed autos oleksid kindlalt paigas ja töökorras. Ärge vedage ega hoidke mobiilsidevahendi, selle osade või lisaseadmetega ühes autosas lenduvaid gaase, vedelikke ega plahvatusohtlikke aineid. Turvapadjaga sõidukeis pidage silmas, et turvapadi avaneb suure jõuga. Ärge asetage esemeid, sealhulgas autosse monteeritud või monteerimata mobiilsidevahendit või selle lisaseadmeid turvapadjaga avanemispiirkonda. Kui seade on autosse valesti paigaldatud, võib see turvapadjaga avanemisel tekitada tõsisemaid vigastusi.

Seadme kasutamine lennusõidu ajal on keelatud. Lennuki pardale astudes lülitage seade välja. Mobiilsidevahendi kasutamine lennukis võib ohustada lennuturvalisust, häirida mobiilsidevõrgu tööd ning võib olla ka seadusega keelatud.

Plahvatusohtlik piirkond

Plahvatusohtlikus piirkonnas lülitage seade alati välja ning järgige vastavaid hoiatussilte ja juhiseid. Plahvatusohtlike piirkondade hulka kuuluvad kõik kohad, kus üldjuhul soovitatakse auto mootor välja lülitada. Sellises piirkonnas võib säde esile kutsuda plahvatuse või tulekahju, mille tagajärgedeks võivad olla kehavigastused või isegi surm. Tanklas, eriti bensiinipumpade läheduses, lülitage seade välja. Järgige mobiiltelefonide kasutamisele seatud piiranguid kütusehoidlates, kütusemahutite ja kütuse jaotussüsteemide lähedal, keemiatehastes ja lõhkamistööde piirkonnas. Plahvatusohtlikud piirkonnad on tavaliselt, kuid mitte alati, selgelt tähistatud. Nende hulka kuuluvad laevade autotekid, kemikaalide transpordi ja hoiustamisega tegelevad asutused ning piirkonnad, kus õhk sisaldab kemikaale või aineosakesi, näiteks teravilja- ja tolmuosakesi või metallitolmu. Et teha kindlaks, kas seadet on ohutu kasutada vedelgaasitoitel (nt propaan või butaan) töötavate sõidukite läheduses, peaksite täpsemat teavet küsima nende sõidukite tootjatelt.

Hädaabikõned

NB! Nagu kõik mobiiltelefonid, kasutab ka see seade töötamiseks raadiolaineid, mobiilsidevõrku, traatsidevõrku ning kasutaja aktiveeritud funktsioone. Sellest tulenevalt ei ole ühenduse saamine igas olukorras garanteeritud. Seepärast ärge lootke väga kriitilistes olukordades, näiteks meditsiiniliste hädaabijuhtude korral, ainuüksi mobiiltelefoni olemasolule.

Hädaabi väljakutse

- 1 Kui seade on välja lülitatud, lülitage see sisse. Kontrollige signaali tugevust. Mõni võrk võib nõuda, et seadmesse oleks paigaldatud kehtiv SIM-kaart.
- 2 Ekraani tühjendamiseks ja seadme viimiseks helistamisrežiimi vajutage vajalik arv kordi lõpetamisklahvi.
- 3 Sisestage piirkonnas kehtiv hädaabinumber. Hädaabinumbrid on piirkonniti erinevad.
- 4 Vajutage helistamisklahvi.

Kui seadmel on aktiveeritud teatud funktsioonid, tuleb need võib-olla enne hädaabinumbril helistamist välja lülitada. Kui seade on autonoomses või lennurežiimis, võib hädaabi väljakutsumisel osutada vajalikuks profiili vahetamine, et aktiveerida telefonirežiim. Täiendava teabe saamiseks tutvuge käesoleva kasutusjuhendiga või võtke ühendust teenusepakkujaga.

Hädaabiväljakutset tehes kirjeldage olukorda võimalikult täpselt. Teie mobiiltelefon võib olla ainuke sidevahend õnnetuspaigal. Ärge katkestage kõnet enne, kui selleks on luba antud.

Sertifitseerimisinfo (SAR)

Käesolev mobiilsideseade vastab raadiosageduslainete piirnormidele.

Teie mobiilsidevahend on raadiosaatja ja -vastuvõtja. Seadme konstrueerimisel on arvestatud rahvusvaheliselt kehtestatud raadiosagedusliku kiirguse soovituslikke piirnorme. Nimetatud

piirnormid on välja töötanud sõltumatu teadusorganisatsioon ICNIRP ning need sisaldavad turvamarginaali, mis tagab kõikide isikute turvalisuse, sõltumata nende vanusest ja tervislikust seisukorrandist.

Mobiilsidevahendi raadiosagedusliku kiirguse mõõtühik on SAR (Specific Absorption Rate, erineelduvuskiirus). ICNIRP-i poolt SAR-ile kehtestatud piirnorm on 2,0 vatti kilogrammi kohta (W/kg), mis on keskmistatud kümnele grammile koele. Seadme SAR-i mõõtmisel on seade normaalasendis ja töötab kõikidel testitud sagedusaladel suurimal kinnitatud võimsusastmel. Töötava seadme SAR-i tegelik tase võib maksimaalsest väärtusest väiksem olla, kuna seade on konstrueeritud kasutama ainult nii suurt võimsust, mis on vajalik võrguga ühenduse saamiseks. See väärtus muutub sõltuvalt paljudest mõjuritest, näiteks sellest, kui lähedal te võrgu baasjaamale asute. ICNIRP kehtestatud piirnormide järgi on seadme SAR-i suurim võimalik väärtus kõrva läheduses kasutamisel 1,15 W/kg.

Lisaseadmete ja tarvikute kasutamine võib muuta SAR-i väärtust. SAR-i väärtused sõltuvad riiklikest nõuetest, kontrolltingimustest ja võrgu sagedusalast. SAR-i kohta võite täiendavat teavet leida tooteinfo lehelt aadressil www.nokia.com.

Register

A

Adobe Reader 97
aktiivne ooterežiim 101
akud
 ehtsuse kindlakstegemine 133
 ettenähtud kasutus 10
 kasutusea pikendamine 17
 laadimine 133
algseaded 121
andmesidekaabel 78
andmesidekõned 128
andmesideühendused
 loomine 124
 lõpetamine 78
 seaded
 tähised 14
 võrk 9, 123
 üksikasjad 78
arvutiühendused 79
autoriõiguste kaitse
 vt *digitaalõiguste haldus*

B

Bluetooth 74
 andmete saatmine 76
 seadme aadress 76
 sidumine 76
 turbemeetmed 75
 väljalülitamine 75

D

digitaalõiguste haldus 96

E

energiasäästja 116
energiasäästja olekutuli 15, 118
e-post
 allalaadimine postkastist 39
 automaatne allalaadimine 40
 avamine 39
 kirjutamine 36
 manuste vaatamine 39
 postkasti kustutamine 42
 saatmine 36
 salvestamine 44
 seaded 42
 serveri postkast 38
 sõnumite kustutamine 40

eraldusvõime
 videokvaliteedi seaded 62

F

faiilihaldur 70
failivormingud
 .jad 85
 .jar 85, 86
 .sis 85
 muusikapleier 19
 RealPlayer 88
FM-raadio 24

G

galerii
 aktiivne tööriistariba 46
 esitlused 50
 failide järjestamine
 albumites 47, 52
 pildid ja videod 45
 piltide printimine 51
 piltide töötlemine 47
 prindikorv 47
 slaidiseanss 50
GPRS
 vt *andmesideühendused*

GPS

- kaardid 17
- seaded 121

H

helid

- helide salvestamine 88
- helina vaigistamine 112
- helitugevuse reguleerimine 16

heliklipid 45

helinad

- 3D 100
- isiklik helinatoon 34
- vt *helinatoonid*

helinatoonid

- vt ka *profiilid*

helitugevuse reguleerimine

- helitugevuse reguleerimine 16
- kõne ajal 103
- valjuhääldi 16

häälkäsklused 71

häälvalimine 108

I

Internet

- vt *veeb*

Interneti-kõned 128

Interneti-pöördupunktid (IAP)

- vt *pöördupunktid*

isikupärastamine 101

J

Java 85

- juhtnupp 15, 121

- järjehoidjad 67

K

kaamera

- aktiivne tööriistariba 55

- filmimine 60

- fotokaamera seadete

- reguleerimine 57

- pildiseadistusseaded 58

- pildistamine 54

- sarivõtterežiim 59

- stseenid 58

- valguse ja värvi seadmine 58

- videoklippide salvestamine 61

- videosalvesti seaded 62

- videote töötlemine 48

- viitpäästik 59

- välk 57

kaardid 17

kalender

- kannete loomine 87

- sünkroonimine Nseries

- PC Suite'iga 88

kalkulaator 85

kasutusvõtmed

- vt *digitaalõiguste haldus*

kaug-SIM-režiim 77

keeleseaded 117

kell 84

kellaaeg 84

kiirvalimine 108

klahvilukk 118

klahvistiku lukustus 118

- koduvõrk 21, 52, 80

- konfiguratsioonid 128

- kontaktikaardid 32

- piltide lisamine 32

- saatmine 32

- kontaktikirjete kopeerimine

- SIM-kaardilt seadme

- mällu ja vastupidi 33

kontaktteave 11

konverentskõne 107

koodid 119

kordus 84

kuupäev 84

kõned

- edastamine 113

- helistamine 103

- keeldumine 112

- kestus 114

- koputus 113

- piirang 123

- rahvusvahelised 103

seaded 122
suunamine 123
vastamata 113
vastuvõetud 113
vastuvõtmine 112
ühisvaatamine, video 110

kõnelogi

vt *logi*

kõnepost 107

kõnede suunamine kõneposti 123
telefoninumbri muutmine 107

kõneteated 107

kärjeteated 44

L

Laadi alla! 17

laadijad 10

liugklapp 117

logi 113

filtreerimine 114

kestus 114

sissekannete kustutamine 114

lood

failivormingud 19

ülekandmine 22

lukukood 119

lühisõnumid

kirjutamine 37

saabunud sõnumid 35

saatmine 36, 37
salvestamine 44
seaded 41
vastuvõtmine 37

M

menüü, ümberkorraldamine 99
MMS

vt *multimeediumsõnumid*

multimeediumimenüü 15

multimeediumsõnumid

koostamine 36

saatmine 36

salvestamine 44

seaded 41

toomine 38

vastuvõtmine 37

muusika

vt *muusikapleier*

muusika ülekandmine 22

muusikapleier

esitusloendid 20

failivormingud 19

muusika allalaadimine 23

muusika ülekandmine 22

muusikapalade esitamine 19

muusikapood 23

mälu

mälukasutuse vaatamine 70

Mäluruumi vabastamine 70

mälukaardid 70

mängimine 31

mängud 31

märkmik 85

N

Navi-nupp 15, 121

N-Gage 31

Nokia Wireless Keyboard 83

O

ohutus

hädaabikõned 138

juhised 8

lissateave 137

olekutuli 15

ooterežiim 99, 117

vt *ooterežiim*

P

pakettandmeside seaded 127

pdf-vormingus failid 97

peakomplekt 16

pildid

vt *galerii*

piltide töötlemine 47

PIN-koodid 119

positsioneerimine 121

postkast 38

printimine

 kontaktikaardid 32

 pildid 51

profiilid 99

puhkerežiim 15, 118

PUK-koodid 119

pöörduspunkti juhtimine 128

pöörduspunktid 124

R

raadio 24

rakendused

 eemaldamine 86

 installimine 85

 Java 85

rakendusehaldur 85

rakenduste installimine 85

RealPlayer 88

S

saateraportid 42

saatmine

 kontaktikaardid, visiitkaardid 32

 sõnumid 36

 videoklipid 49

salvesti 88

seaded

 algseaded 121

 andmesidekõned 128

 andmesideühendused 124

 andur 121

 Bluetooth-ühendus 75

 ekraan 116

 energiasäästja 116

 e-post 38, 42

 Interneti-kõned 128

 keel 117

 klahvistiku lukustus 118

 konfiguratsioonid 128

 kõnede suunamine 123

 kõnepiirang 123

 liugklapi kasutamine 117

 lukukood 119

 lühisõnumid 41

 multimeediumsõnumid 41

 määratlemine 12

 PIN-kood 119

 positsioneerimine 121

 pöörduspunktid 125

 rakendus 116

 rakendused 128

 sertifikaadid 120

 SIP 128

 sõnumid 41

 telefoni isikupärastamine 99

 UPIN-kood 119

 UPUK-kood 120

 vahetu sõnumside 90, 92

seadmehaldur 79

sertifikaadid 120

serveri postkast 38, 39

SIM-kaart

 nimed ja numbrid 33

 nimede ja numbrite kopeerimine

 seadmesse 33

 seadme kasutamine

 ilma SIM-kaardita 100

 sõnumid 40

sisestuskeel 117

SIS-fail 85

sisu ülekandmine muust seadmest 12

SMS

 vt *lühisõnumid*

spikritekstide rakendus 11

stseenid

 pildistseenid 58

 videostseenid 58

SVG-failid 50

sõnastik 36

sõnumid

 e-post 36

 kärjeteated 44

lühisõnumid 36
multimeediumsõnumid 36
postkast 38
saabunud sõnumid 37, 40
seaded 41
sõnumside
 blokeerimine 92
 kiirsõnumi saatmine 91
 sõnumite salvestamine 92
 ühenduse loomine serveriga 90
sünkronimine 83
T
tarkvara
 faili ülekandmine seadmesse 85
 rakenduste eemaldamine 86
 rakenduste installimine 85
tarkvara uuendamine 79
tarkvarauuendus 17, 79
taskuhäälingsaadet 21, 26
taustpildid
 muutmine 101
 piltide kasutamine 46, 56
teemad 101
teenusekäsklused 35
tehaseseaded 121
teisendaja 98
telefoni keel 117

telefoniraamat
 vt *kontaktikaardid*
tervitusrakendus 12
toetamata failivorming 49
traadita side kohtvõrk 72
 IAP loomine 74, 78
 pöörduspunkti seaded 126
 seaded 127
 skannimine 127
 turbemeetmed 81
 viisard 73
 vt ka *UPnP*
tugiteenused 11
tunnussõnad 71
 helistamine 108
turvakood
 vt *lukukood*
törkeotsing 129
tähised 14
U
UMTS
 vt *andmesideühendused*
UPIN-kood 119
UPnP 81
UPUK-kood 120
USB-kaabel 78
USSD-käskud 35

V
vabakäe toiming 16
vaheldumisi aktiveerimine 12
vahemälu, tühjendamine 68
valiknumbrid 33
valjuhääldi 16
vastamata kõned 113
veeb
 ajaveebid 66
 brauser 64
 kanalid 66
 pöörduspunktid, vt *pöörduspunktid*
 teenuseteated 38
vestlus
 vt *sõnumside*
videod
 vt *galerii*
videoklipid 45
videokõne
 helistamine 109
 keeldumine 113
 vastuvõtmine 113
videopleier
 vt *RealPlayer*
viimased kõned 113

Ä

äratuskell 84

Ü

ühenduse seaded 124

ühendused arvutiga 79

ülekandekongfliktid 14